

SLS

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

20

20

SLS I KORTHET

Svenska litteratursällskapet i Finland r.f. (SLS) är ett vetenskapligt samfund som bevarar, utvecklar och förmedlar det svenska kulturarvet i Finland.

Vår vision är att vara en aktiv och resursstark samarbetspart inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga fältet, med fokus på kulturell mångfald och öppna digitala material och metoder.

Vår uppgift är att samla, bearbeta och sprida kunskap om den svenska kulturens uppkomst och utveckling i Finland. Vi stöder inhemsk forskning om det svenska språket och den svenska kulturen i Finland, och främjar inhemsk litterär verksamhet genom priser och stipendier.

SLS syften förverkligas genom arkiv och bibliotek, utgivning, forskning, stipendieutdelning och ekonomisk förvaltning. Verksamheten möjliggörs tack vare en stabil ekonomi.

SLS är en av de stora förvaltarna av privata allmännyttiga medel i Finland. SLS äger och förvaltar Svenska kulturfonden. Den ekonomiska basen för verksamheten utgörs i huvudsak av privata donerade medel.

INNEHÅLL

3

Nya fonddonationer är byggstenar i samhället

4

Här digitaliseras 1,6 miljoner tidningssidor

10

Ett direktsänt år

14

En herrgård full av kunskap

18

Jättearkivet blev nyckeln till Folkhälsans historia

22

I Ålandsfrågan blev historiker propagandamakare

24

Konst i storlek XL

32

Förtroendeorgan och ledningsgrupp

37

Årsberättelser, bokslut och förteckningar

SVENSKA
LITTERATURSÄLLSKAPET
I FINLAND

Reportrer (s. 4–25): Michaela von Kügelgen
Foto (om inte annat anges): Janne Rentola
Layout: Antti Pokela
Tryckeri: Nord Print Ab, Helsingfors 2021
Papper: Multi Art, 250 g och 120 g

”Donatorerna vill också kunna lita på att avkastningen enligt internationell praxis i huvudsak åtnjuter skattefrihet.”

Under de senaste tio åren har SLS och Svenska kulturfonden fått ta emot donationer på sammanlagt 17,4 miljoner euro. De pengarna har redan hunnit göra stor nytta. Med hjälp av dem har vi kunnat stödja forskning och kultur med en summa som motsvarar 30 årsverken, skriver SLS vd Dag Wallgren.

Nya fonddonationer är byggstenar i samhället

UNDER 2019 STÖDDE finska stiftelser och fonder forskning, kultur, utbildning och andra allmännyttiga ändamål med 471 miljoner euro. Största delen av den summan gick till forskning och vetenskap: sammanlagt 245 miljoner euro.

Ofta tänker vi att det är tidigare generationers vilja att göra gott genom donationer och testamenten som möjliggör stiftelsefinansieringen. Alltså den finansiering som i dag, tack vare god avkastning, kan delas ut. Och det är sant. Huvuddelen av den stiftelsefinansiering som vi i dag åtnjuter frukterna av härstammar från tidigare generationer. Men vi ska inte glömma vilken betydelse nya donationer har för kommande generationer.

Det saknas en nationell sammanställning av donationer som görs till stiftelser och fonder. Men vi vet att betydande summor testamenteras och doneras. Enbart till nygrundade stiftelser uppgår nya donationer under de senaste tio åren till över 100 miljoner euro. I bakgrunden finns en omtanke om framtida generationer och en vilja att tacka och att utan tvång betala tillbaka för allt det goda vårt land givit.

För att vi ska få en uppfattning om vilken betydelse nya donationer har för finansiering av till exempel forskning och kultur kan man granska de donationer som SLS mottagit under de senaste tio åren.

Under 2011–2020 fick SLS och den av SLS ägda och förvaltade Svenska kulturfonden ta emot sammanlagt 17,4 miljoner euro nytt fondkapital. Donationerna varierar i storlek från några tusen till 1–2 miljoner euro. Donatorerna är finländare som under sin livstid med eget arbete byggt upp ett sparkapital och en egendom. Vid en snabb betraktelse ter sig summan 17,4 miljoner euro inte särskilt stor, då man beaktar att SLS och Kulturfonden under samma tioårsperiod

kanaliserade cirka 500 miljoner euro i stöd till forskning, kultur och utbildning.

Vilken betydelse kan då dessa ”nya” donationer få? Inom loppet av tio år kan man räkna med att kapitalets värde har stigit och att den årliga utdelbara avkastningen uppgår till en halv miljon euro. Under de tio första åren har vi med dessa fonders avkastning stött allmännyttiga ändamål med 2,3 miljoner euro, eller sammanlagt omkring 30 årsverken inom forskning, kultur eller konst.

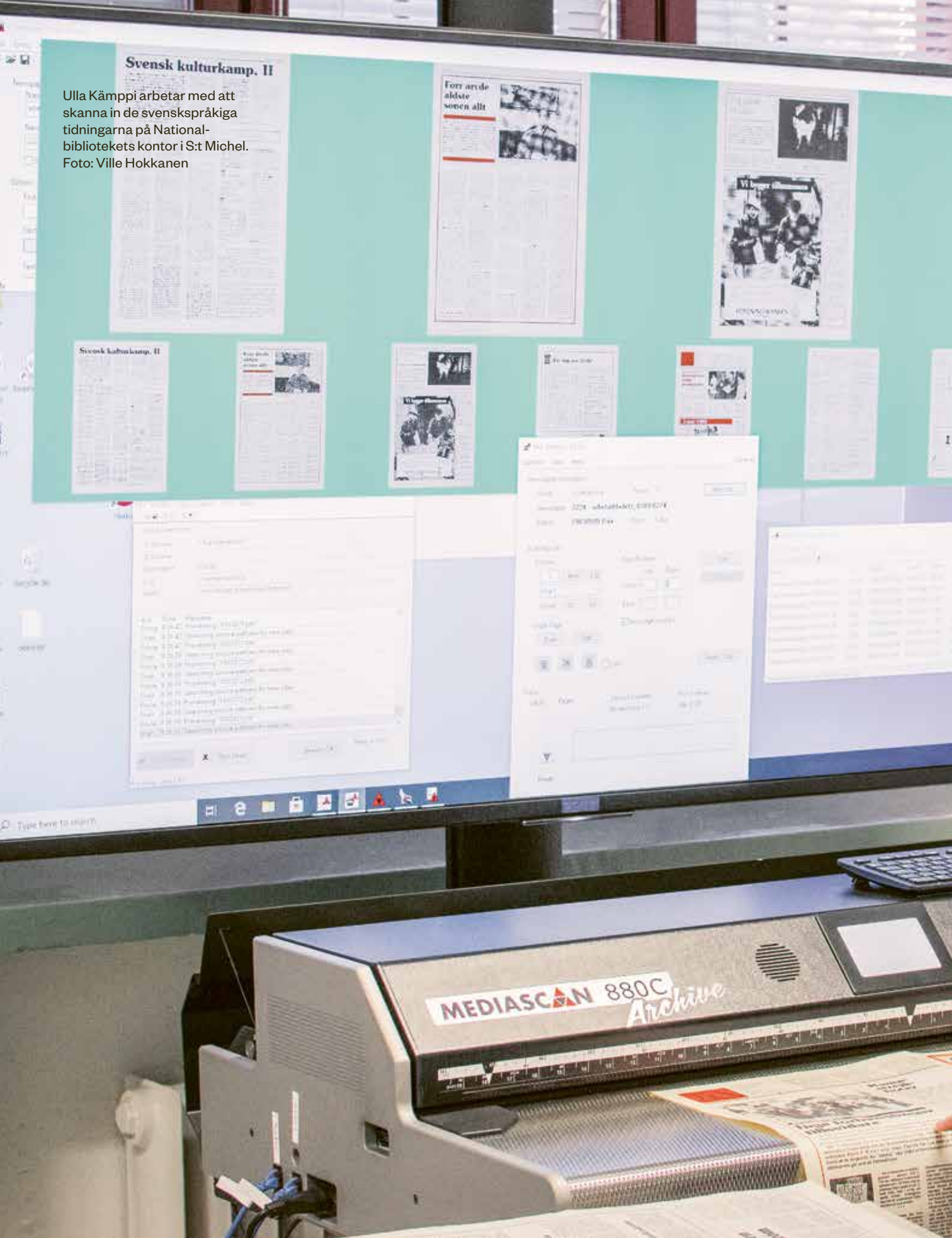
Om 50 år kan vi med försiktiga antaganden räkna med att dessa och fortsatta nya donationer avkastar cirka 4 miljoner euro per år, mätt i dagens penningvärde. En förutsättning för detta är dock att människor även i fortsättningen vill donera medel till allmännyttiga ändamål.

Beslutsfattarna som långsiktigt tänker på landets bästa har alltså all orsak att uppmuntra till att donera till fonder och stiftelser, och på så sätt bygga på tidigare generationers arbete. Donationerna kommer hela samhället till nytta.

Av erfarenhet från diskussioner med donatorer vet jag att vetenskapen om att pengarna styrs till det ändamål som donatorn bestämt är av största betydelse. Donatorn ska kunna lita på att medlen förvaltas väl enligt hållbara och etiskt godtagbara principer. Donatorerna vill också kunna lita på att avkastningen enligt internationell praxis i huvudsak åtnjuter skattefrihet. Beskattningsregler som främjar privata donationer till forskning, konst, kultur och utbildning är med säkerhet ett av de effektivaste sätten att investera i utveckling och främja vårt lands framtid. ●

Dag Wallgren
SLS vd

Ulla Kämppi arbetar med att skanna in de svenskspråkiga tidningarna på Nationalbibliotekets kontor i S:t Michel.
Foto: Ville Hokkanen

Här digitaliseras 1,6 miljoner tidningssidor

Arbetet med att digitalisera alla svenska dagstidningar som utkommit i Finland efter 1939 pågår som bäst. När projektet är klart kommer den finlandssvenska tidningsskatten att vara till nytta för framför allt forskare. Det leder till mer forskning baserad på svenskspråkiga källor.

Historikern Jani Marjanen med årgång 1863 av tidningen *Helsingfors Dagblad*. De svenskspråkiga dagstidningarna från 1800-talet är redan digitaliserade, och Marjanen gläds åt att man snart kan forska enkelt även i 1900-talstidningar.

”En stor satsning på ett svenskt material i Finland betyder att det kommer att användas av många forskare som annars inte hade varit intresserade av det.”

ÅR 2024 KAN MAN LÄSA alla utgivna svenska dagstidningar i Finland digitalt. Som bäst pågår digitaliseringsarbetet i Nationalbibliotekets regi i S:t Michel. **Ulla Kämppe** jobbar i ett team som digitaliserar omkring 1,6 miljoner tidningssidor.

Arbetet är både mekaniskt och fysiskt tungt. Det finns hundratals tunga lådor med tidningar som måste gås igenom. Finns alla nummer med? Är sidnumreringen rätt? Efter att allt är förberett kan materialet skannas in, sida för sida.

Allt sker i alfabetisk ordning. *Annonssbladet för Kimitobygden* skannades först, *Östra Nyland* står sist i tur. När alla tidningar är inskannade returneras de till arkivmapparna.

– Arbetet kräver stor noggrannhet, det är viktigt att kunna hitta rätt tidning i den här massan, säger Kämppe.

Ville Hokkanen jobbar med de tidningar som tidigare överförts till mikrofilm. En del mikrofilmer går snabbt att digitalisera – maskinen känner automatiskt igen språk och datum, och Hokkanen och hans kollegor behöver endast göra en slutlig kontroll.

Det finns ändå en del material som har så tajta marginaler att varje sida måste gås igenom för hand. Eventuella dubletter raderas och datum kontrolleras.

– Man får en överblick av historien när bilder hela tiden flimrar framför ögonen på en, säger Hokkanen.

Ändrar på hur historiker jobbar

Pressdigitaliseringsprojektet möjliggörs av en donation på 1,85 miljoner euro från åtta finlandssvenska stiftelser och fonder, bland annat SLS. Tidningar fram till slutet av 1949 tillgängliggörs på Nationalbibliotekets webbplats för digitala dagstidningar. Utöver det blir alla tidningar till och med 2018 tillgängliga på SLS arkiv i Helsingfors och i Vasa, Brages pressarkiv i Helsingfors och Ålands landskapsarkiv i Mariehamn. Dessutom är de tillgängliga på Nationalbiblioteket

och på friexemplarsbibliotek, bland annat Åbo Akademis bibliotek.

Forskaren **Jani Marjanen** hyllar projektet. Enligt honom kan tidningskällorna användas för att skapa en bild av hur folks erfarenheter förändrats över lång tid.

– Det finns en enhetlig samling digitaliserade tidningstexter från 1800-talet, men en sådan har saknats för 1900-talet. Nu får vi en samling som sträcker sig från 1771 till i dag.

Värdet är speciellt stort inom humaniora som nu kan utnyttja digitala verktyg i större utsträckning än tidigare.

– Utan digitalisering och textetablering skulle man inom digital humaniora endast kunna handskas med texter som är digitala från början, påpekar Marjanen som deltar i forskningsprojektet NewsEye där man jobbar med nya metoder för att forska i gamla dagstidningar.

Enligt honom kommer de digitaliserade, sökbara tidningarna att ändra på hur historiker jobbar.

– Historiker har varit snåla med att använda tidningsmaterial. Inte för att materialet skulle vara dåligt, utan för att det varit så svårt att hitta i.

Den första omgången digitaliserade finländska tidningar kom 2001 när Nationalbiblioteket digitaliserade tidningar från åren 1771–1871.

– Om man tittar på avhandlingar i historia som berör 1800-talet hänvisar många fler till de digitaliserade tidningarna. Förr hade man kanske inte ens tittat på tidningarna, men nu är det det första man gör.

Marjanen tror att framförallt historiker, språkvetare och politologer kommer att dra nytta av materialet. Han påpekar att det material som digitaliseras också styr forskningen – det som är lättillgängligt används mer.

– En stor satsning på ett svenskt material i Finland betyder att det kommer att användas av många forskare som annars inte hade varit intresserade av det. ●

Delegationen för den svenska litteraturens främjande 76 100 €

Sökta understöd: 112 Beviljade understöd : 80

SLS egen verksamhet enligt fondvillkor
1 094 184 €

Priser 350 300 €

BEVILJADE UNDERSTÖD
4 558 093 €

Övriga stipendier och understöd
778 265 €

Sökta understöd: 185
Beviljade understöd: 87

Akademisk forskning
2 259 244 €

Individuella stipendier
1 259 244 €

Ansökta stipendier: 164
Beviljade stipendier: 56

Forskningsprojekt
1 000 000 €

Projektansökningar: 48
Beviljade ansökningar: 2

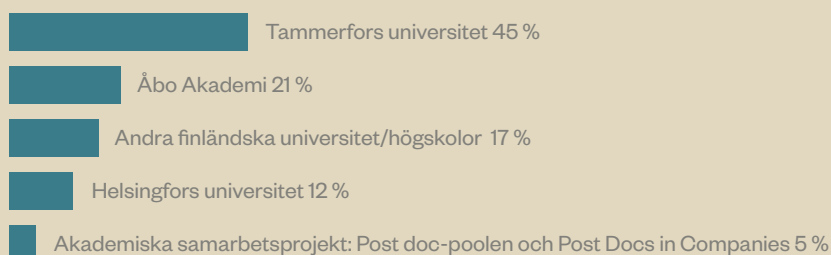
SLS utdelning

Under 2020 delade SLS ut över 4,5 miljoner euro till forskning, litteratur, kultur och övrig allmännyttig verksamhet. Den största delen av medlen, över 2,2 miljoner euro, gick till akademisk forskning. Till höger visas hur forskningsfinansieringen fördelade sig enligt ämnesområden och enligt universitet, högskolor och akademiska samarbeten.

Understöd till akademisk forskning enligt ämnesområde

Understöd till akademisk forskning enligt universitet, högskolor och akademiska samarbetsprojekt

Elina Oinas, Lia Markelin, Alexandra Wegelius och Oscar Lehtinen på scenen under litteraturevenemanget Bokström. Scenprogrammen sändes live under tre dagar i december. Foto: Anna Betlehem

ETT DIREKTSÄNT ÅR

När allmänheten inte kunde delta i bokmässor eller besöka arkiv skapade man på SLS nya koncept för att ta litteratursällskapet hem till publiken i stället. Både arkivbesök på distans och det finlandssvenska digitala litteraturevenemanget Bokström lyckades över förväntan.

”Vi gjorde något helt nytt och unikt. Folk jobbade hårt.”

NYA LÖSNINGAR. Sådana var alla tvungna att ta till sig under coronaåret 2020.

På SLS arkiv började man under hösten få in frågor från universiteten om det vore möjligt att göra virtuella arkivbesök i och med att besöken varit en del av undervisningen tidigare år.

– Eftersom vi tog emot högst två personer åt gången kunde grupper inte besöka arkivet fysiskt, berättar förste arkivarie **Nelly Laitinen**.

Men redan innan konceptet med de virtuella besöken var färdigt svarade hon ja på universitetens förfrågan.

– Sedan gällde det att få ihop allt.

Utmaningen blev att skapa den kontakt som uppstår under fysiska arkivbesök.

– Det är en helt annan upplevelse att komma hit. För det första får man veta var arkivet finns och hur man ska gå till väga här. Det är en praktisk kunskap som man får på köpet, säger Laitinen.

Därför var det viktigt för henne att inte bara stå och prata inför en grupp utan försöka göra dem delaktiga i det virtuella besöket genom att visa upp arkivmaterial för kameran. Hon bad också deltagarna att slå på kamerorna på sina datorer.

– Det bidrog till känslan av interaktivitet.

Hitills har SLS arkivarier fått enbart positiv respons av besökarna, som består av universitetsgrupper från Helsingfors universitet, Åbo universitet och Åbo Akademi. Nu hoppas Laitinen att också gymnasieskolor ska få upp ögonen för det digitala besökskonceptet.

– Det digitala skapar möjligheter för geografisk spridning, påminner Laitinen.

Digitalt bokevenemang på rekordtid

För SLS marknadsföringschef **Agneta Rahikainen** innebar året mycket planering av evenemang som inte blev av. När de traditionella bokmässorna i både

Göteborg och Helsingfors ställdes in var det dags att tänka om. Då föddes idén om den virtuella bokmässan Bokström.

Evenemanget planerades och genomfördes med en mycket pressad tidtabell och knappa personresurser.

– Vi hade inte budgeterat för Bokström, så pengarna togs från sådan verksamhet som inte blev av på grund av coronaläget. Med tanke på det blev slutresultatet otroligt bra, säger Rahikainen.

Bokström sändes live under första helgen i december. Under tre dagar följde bokälskare ivrigt med programmet.

– Det fanns en hunger och mottaglighet där ute, Bokström landade precis rätt i tid.

Fastän det var frågan om ett digitalt evenemang höll de skärpta coronarestriktionerna på att ställa till det. Rahikainen och resten av teamet var tvungna att överlägga om det ens skulle gå att ordna Bokström.

– Jag är oändligt glad över att vi hittade en logistik som var så säker som möjligt för alla medverkande.

Alla involverade ställde gärna upp och Rahikainen berömmar allt från författare och moderatorer till SLS personal.

– Vi gjorde något helt nytt och unikt. Folk jobbade hårt.

En viktig lärdom från 2020 är att man redan i planeringen måste utgå från det digitala innehållet.

– Man kan inte planera ett fysiskt evenemang och sedan göra helt samma sak digitalt. I fortsättningen kommer jag att fundera ännu mer på hur scenprogrammen under bokmässor och liknande evenemang fungerar för dem som följer med på distans, säger Rahikainen. ●

Alla diskussioner som sändes under Bokström finns kvar och kan ses på bokstrom.fi. Virtuella arkivbesök kan bokas genom att mejla arkivet@sls.fi.

Förste arkivare Nelly Laitinen visar upp arkivmaterial på distans. När arkivbesöken blev digitala märkte hon att små saker, som att även alla deltagare har på sina egna kameror, spelar en stor roll för upplevelsen.

EN HERRGÅRD FULL AV KUNSKAP

Stensböle gårds arkiv vittnar om herrgårdslivet från 1500-talet och framåt – här finns recept, jordbruksanteckningar och mycket mer. Digitaliseringen av de sköra dokumenten är ett tidskrävande och noggrant hantverk. Hittills har gårdsarkivet gett upphov till bland annat en bok med 1700-talsrecept.

Maren Jonasson (t.v.) och Märtha Norrback bläddrar i dokument i en av salarna på Stensböle gård. De jobbar med ett projekt som ska samla recept från 1700-talet till en webbhelhet.

”I och med att herrgårdarna hade möjligheter och kunde pröva nytt gick de också i täten och spred innovationer, till exempel potatisodlingen.”

UNDER FLERA ÅRHUNDRADEN samlar en herrgård på sig en hel del dokument och handlingar. Totalt omfattar arkivet från Borgåherrgården Stensböle 26,2 hyllmeter. Nu ska 6,5 hyllmeter, eller 91 mappar, digitaliseras.

– Materialet är sådant som föds när man sköter en gård och upprätthåller ett jordbruk. Det är ett gårds-material som intresserar till exempel herrgårdsforskare, säger SLS arkivchef **Kristina Linnovaara**.

Arkivet består bland annat av handlingar om skötsel och förvaltning av gården, juridiska handlingar, journaler och rapporter om djurhållning. Handlingarna berör främst Stensböle, men också andra gårdar i omgivningen.

En utmaning är att framför allt de äldre dokumenten är sköra. I samband med digitaliseringen måste varje dokument dessutom gås igenom för hand.

– Det här är ett hantverk. En massdigitalisering är inte möjlig, så arbetet kommer att ta flera år.

Linnovaara berättar att en mycket liten del av Stensböledokumenterna redan tidigare digitaliserats, men betonar att en digitalisering i denna skala inte vore möjlig utan finansieringen från fonden Stensböle Minnen. Då Stensböle donerades till SLS stipulerades det i gåvobrevet att gårdens samlingar ska tjäna framtida forskning.

– Det förverkligas bäst genom att tillgängliggöra arkivmaterialet digitalt.

Största delen av materialet kommer att publiceras på den nationella kulturarvsportalen Finna och Linnovaara tror att det kommer att väcka ett brett intresse bland forskare eftersom man lätt når materialet på nätet.

Herrgårdar var föregångare

En annan stor skatt i Stensböles arkiv är recepten. Under 2020 gav SLS ut *Hushållsbok för Stensböle gård. Recept, råd och huskurer från 1700-talet*.

– Det är ett ovanligt material för finländska förhållanden, man känner till väldigt få motsvarande receptsamlingar, berättar bokens utgivare **Märtha Norrback**.

Enligt henne är hushållsboken kort och gott en receptbok där det mesta handlar om matlagning och bakning – men man kan läsa mellan raderna och relatera till annan kunskap man har om 1700-talet – och då berättar boken en hel del mer.

– Det är främst kalasmaten som dokumenterats här, man kunde nog koka gröt till vardags utan instruktioner. I och med att herrgårdarna hade möjligheter och kunde pröva nytt gick de också i täten och spred innovationer, till exempel potatisodlingen, säger Norrback.

Webbplats samlar 1700-talsrecept

Under arbetet med hushållsboken blev Norrback nyfiken på varifrån de handskrivna recepten kommer. Är de påhittade av hushållet eller finns det någon källa? När hon tittade på andra hushållsböcker från 1700-talet hittade hon många likheter.

– Då föddes idén om att det här borde man gå vidare med och jämföra. Det finns en klar relation mellan de handskrivna recepten och tryckta kokböcker, men sambandet är snärjigt.

Målet med det tvååriga projektet som startade 2021 vid SLS är att erbjuda en webbplats som består av flera finländska receptsamlingar från 1700-talet och det tidiga 1800-talet.

– Sedan är det upp till forskarna att göra jämförelser, säger Norrback. ●

Stensböle herrgårdsbyggnad är från tidigt 1800-tal, men gården har anor ända från 1300-talet.

”Det är få andra organisationer som kommit i kontakt med så många människor på så många olika sätt som Folkhälsan gjort.”

Julia Dahlberg omgiven av mappar ur Folkhälsans arkiv i SLS forskarsal i Helsingfors. Hon är glad över att materialet nu görs tillgängligt för forskning.

Jättearkivet blev nyckeln till Folkhälsans historia

Folkhälsans arkiv som tidigare varit otillgängligt för forskning har donerats till SLS. Historikern Julia Dahlberg grävde ner sig i arkivet när hon skrev en bok om samfundets 100-åriga historia, som speglar samhällets föränderliga syn på hälsa.

SAMFUNDET FOLKHÄLSAN donerade sitt enorma arkiv till SLS 2017. Arkivet är, med vissa undantag, nu tillgängligt för forskning och övriga syften genom ansökan, men under de senaste åren var det endast författaren och forskaren **Julia Dahlberg** som hade tillgång till det.

I boken *Mitt i samhället, nära människan* ger hon en unik inblick i Folkhälsans historia under åren 1921–2021.

– Boken är upplagd så att man kan följa organisationens utveckling i relation till den finländska hälsovårdens utveckling och den allmänna synen på hälsa. Den har förändrats mycket på hundra år, säger Dahlberg.

Arkivmaterialet är över 90 hyllmeter – och då ingår inte landskaps- eller lokalföreningarnas arkiv. Dahlberg har främst utgått från styrelsehandlingar och verksamhetsberättelser, och dessutom studerat de 98 lokalföreningarnas verksamhet som en del av organisationen.

Kartlade ovanliga sjukdomar

Under sin 100-åriga historia har organisationen Folkhälsan hunnit med det mesta. Dahlberg har själv fått lära sig mycket nytt – till exempel om den forskningsverksamhet som Folkhälsan bedrivit.

– På 1960-talet grundades ett genetiskt institut där samfundet bland annat kartlade ovanliga sjukdomar som är genetiskt betingade och förekommer speciellt i Finland.

Och redan på 1950-talet gjordes en kartläggning av hur det såg ut i de finlandssvenska kommunerna för barn med CP-skador.

– Baserat på den informationen satte man i gång verksamhet, berättar Dahlberg.

Rykten om tvivelaktigt arkiv innehåll

Eftersom Folkhälsans föregångare Florinska kommissionen har ett ursprung i rashygieniska idéer har det funnits ett stort intresse för just det temat.

– Folkhälsans arkiv har inte varit tillgängligt för forskning tidigare, så ingen har riktigt vetat vad som finns där, berättar Dahlberg.

Det kan vara en orsak till att rykten florerat. Enligt henne handlar det inte om ett så omfattande material som tidigare antytts. Florinska kommissionen forskade visserligen i arvshygien, men Dahlberg påpekar att det inte är samma sak som rashygien. Även om begreppen ofta blandades samman också förr.

– I dag kallas arvshygien för genetik och ärftlighetslära, men på den tiden visste man hemskt lite om de här sakerna. Det som den tidens forskare höll på med är främmande för oss i dag.

En karta för den som vill gräva djupare

En del av arkivet innehåller material med särskilda personuppgifter som enligt lagen inte är fritt tillgängliga, men forskare kan ansöka om att få tillgång till de delarna av materialet.

Nu när materialet finns i SLS arkiv hoppas Dahlberg att det också kommer att användas.

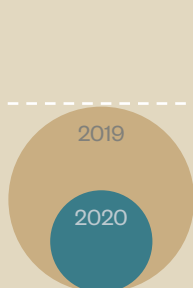
– Min bok är bara ett ytskrap, men jag har tänkt att den är en karta för de forskare som vill gräva djupare.

En återkommande insikt för Dahlberg har varit att alla finlandssvenskar har en relation till Folkhälsan.

– På finskspråkigt håll har man grundat en förening som håller på med simundervisning och en annan för funktionsvariationer. På finlandssvenskt håll har man oftast vänt sig till Folkhälsan. Det är få andra organisationer som kommit i kontakt med så många människor på så många olika sätt som Folkhälsan gjort. ●

Arkivverksamhet och utgivning

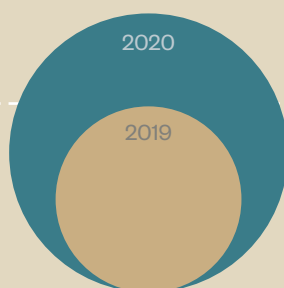
Coronapandemin gjorde att mängden fysiska kundbesök vid SLS arkiv minskade dramatiskt under året. Glädjande nog ökade i stället intresset markant för både digitalt arkivmaterial och digital utgivning.

Kundbesök vid arkivets forskarsalar i Helsingfors och Vasa

-55%

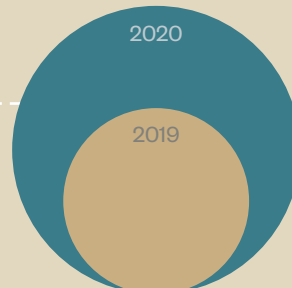
428 (2019: 945)

Mängden arkivdokument som digitaliserades under året

+50%

19 165
(2019: 12 786)

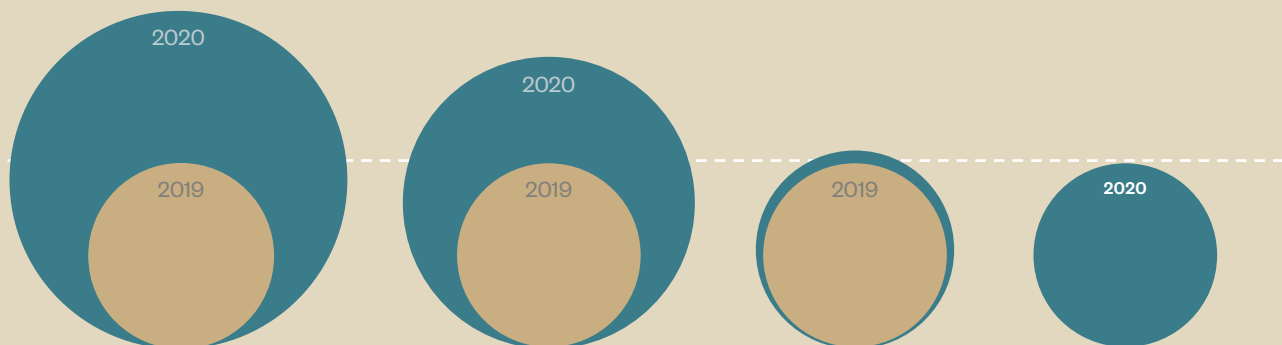
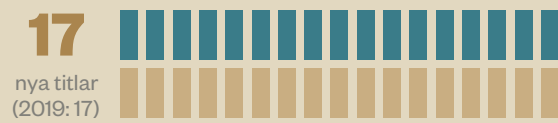

Besök på sls.finna.fi

+55%

25 474
(2019: 16 425)

Nedladdade e-böcker
och pdf-böcker

+84%

10 091
(2019: 5 479)

Artikelvisningar-
och nedladdningar (journal.fi)

+59%

10 159
(2019: 6 407)

Besök på
digitala utgåvor

+8%

254 749
(2019: 236 786)

Visningar av digitaliserade
böcker på digi.kansalliskirjasto.fi

11 098

(2019: SLS böcker
inte publicerade)

De tio mest nedladdade böckerna

- Historiska och litteraturhistoriska studier 94.** Red. Anna Biström & Maren Jonasson (1000)
- Historiska och litteraturhistoriska studier 92.** Red. Anna Biström & Jennica Thylin-Klaus (725)
- Ann-Marie Ivars, Amerikaminnen. Återvandrare och invandrare berättar** (623)
- Språk i skola och samhälle.** Red. Marika Tandefelt (515)
- Ur majoritetens perspektiv. Opinionsen om det svenska i Finland.** Red. Staffan Himmelroos & Kim Strandberg (435)
- Gruppspråk, samspråk, två språk.** Red. Marika Tandefelt (398)
- Ann-Marie Ivars, Dialekter och småstadsspråk** (390)
- Historiska och litteraturhistoriska studier 93.** Red. Anna Biström & Maren Jonasson (340)
- Finländsk svenska från medeltid till 1860.** Red. Marika Tandefelt (278)
- Finländsk svenska från 1860 till nutid.** Red. Marika Tandefelt (249)

”För Sverige kändes det otryggt att ha ett annat land, en potentiell fiende, så nära huvudstaden. Man brukade säga att ’Åland i en främmande makts hand är en pistol riktad mot Sveriges hjärta.’”

Historieläraren Dan Nordman på Ålands kulturhistoriska museum. När Sverige och Finland tvisade som mest om Åland använde svenskarna sig av en gammal, bleknad karta för att försöka bevisa att öriket alltid varit en del av Sverige. Foto: Therese Andersson

I Ålandsfrågan blev historiker propagandamakare

Bleknade kartor, hänvisningar till Kalevala och det ena fantasifulla argumentet efter det andra. När Ålandsfrågan skulle avgöras 1917–1921 fick historikerna stå för politiska åsikter i stället för oberoende vetenskap.

ÅLAND BRUKAR KALLAS för nyckeln till Östersjön – och det var också därför som örket blev en het tvistefråga mellan Finland och Sverige efter första världskriget. En åländsk rörelse för att återförena öarna med Sverige föddes 1917, och Sverige var redo att välkomna Åland med öppna armar.

– För Sverige kändes det otryggt att ha ett annat land, en potentiell fiende, så nära huvudstaden. Man brukade säga att "Åland i en främmande makts hand är en pistol riktad mot Sveriges hjärta", säger **Dan Nordman** som är lektor i historia vid Ålands lyceum.

I början av december 2020 föreläste han under SLS seminarium om Ålandsfrågan. Han tog fasta på hur svenska och finländska forskare försökte lösa den politiska konflikten med de mest flagranta historiska argument.

– Man valde delar och aspekter från historien som talade till det egna landets förmån.

Finländska historiker påpekade att Åland sedan 1300-talet administrativt hört samman med Finland, medan de svenska historikerna betonade Ålands självständiga historia.

Nordman blev nyfiken på temat när han läste om Ålands historia, skriven av olika historiker.

– Det rådde en väldigt häftig debatt efter första världskriget. Historikerna glömde allt vad objektivitet heter och blev propagandamakare.

Ett av Nordmans favoritexempel är den finländska historikern **Kaarle Krohn** som tidigare hävdade att ön Saari, som figurerar i det finländska nationaleposet Kalevala, de facto var den estniska ön Ösel.

– Men under Ålandsfrågans dagar omprövade han det och menade att ön var Åland och att Ahti Saarelainen, en av karaktärerna i Kalevala, varit Ålands kung.

Absurda svängar i debatten

Dan Nordman nämner också en karta som svenskarna använde för att bevisa att Åland inte hör till Finland. Finland var gult, medan både Sverige och Åland var ofärgade.

– Kartan användes mycket i den svenska diplomatiska propagandan, men sedan visade det sig att färgen på Åland hade blekts bort på det här exemplaret.

Efter det kritiserade den finländska sidan svenskarna för att bygga sin historieskrivning på ett bleknat kartblad.

– Det fanns absurda svängar i diskussionen. Sällan eller aldrig handlade det ändå om direkta förfalskningar eller att man ljög.

Nordman drar paralleller till nutiden – man väljer de fakta som talar för ens egen politiska ståndpunkt och struntar i dem som talar emot.

När beslutet om Ålands öde till slut fattades av Nationernas förbund 1921 struntade man i historiska "fakta" och fokuserade på samtidspolitiska frågor.

– Man var också rädd för att Åland skulle bli ett prejudikat. Efter första världskriget vimlade det av folk runtom i Europa som ansåg sig ha hamnat på fel sida om gränsen, påminner Nordman.

I slutändan blev det en kompromisslösning. Finland fick suveräniteten över Åland, men ålänningarna fick garantier för det svenska språket samt självstyrelse. Som en gåva till Sverige beslutade Nationernas förbund att demilitarisera Åland.

– Ålänningarna själva var väldigt missnöjda, men nu är nästan alla glada över lösningen och stolta över sin självstyrelse. ●

Seminarieret Frågan om Åland – Forskarsynpunkter på Ålandsfrågan och dess lösning kan ses i efterhand på sls.fi/evenemang.

"För ett sådant här jobb finns ingen manual, man får hela tiden känna efter. Det är som problemlösning."

Muralen skymms till en del av ett stort träd som växer framför husväggen. Konstnärerna var tvungna att beakta trädet redan då de planerade motivet.

KONST I STORLEK XL

Muralen på SLS fastighet på Runebergsgatan i Helsingfors kan ses som en byggnadsställning och en process, men verket ger utrymme för flera tolkningar. Konstnärerna Ossian Eckerman och Peter Larsson skapade konstverket som krävde tålamod, improvisation och en jättelik skylift.

UNDER VÅREN 2020 utlyste SLS, Svenska kulturfonden och Stiftelsen Pro Artibus en muraltävling för det stora bostadshuset på Runebergsgatan 50 i Tölö i Helsingfors. Fastigheten ägs av SLS. Tävligen ledde till åttio bidrag. Det vinnande bidraget *Construction Site for a Colorful Ghost* skapades av svenskarna **Ossian Eckerman** och **Peter Larsson**.

– Det handlar om att fånga något i ett skeende. Jag tänker att det är en kropp med något slags organ i, säger Eckerman.

Larsson säger att verket är ganska abstrakt och har flera kontraster. Tanken är att det är en process – Eckerman beskriver det som en stor skulptur som håller på att byggas i stadsrummet.

– Man kan tolka in olika saker. Det är upp till betraktaren att lägga in mening och betydelse, säger Larsson.

Fastän båda konstnärerna har erfarenhet av muraler och utomhuskonstverk är verket på Runebergsgatan i en storleksklass för sig. En utmaning blev att den skylift de hade beställt inte nådde hela vägen upp, så de fick beställa en ännu högre. Larsson beskriver den som en dinosaurie som rullade in på gården.

De använde sig av en projektor för att projicera mallen på väggen. Inte heller projektorn nådde ända upp, så de fick använda sig av så kallad pouncing, alltså papper med små hål i som används för att överföra bilden från en yta till en annan.

– Vi hade förberett papper med hål i för hela väggen, men med endast pouncing hade bara grundarbetet tagit en vecka. Eftersom vi ändå lyckades projicera större delen av bilden tog det bara två kvällar att göra skissen på väggen, berättar Eckerman. För ett sådant

här jobb finns ingen manual, man får hela tiden känna efter. Det är som problemlösning.

Ett fotorealistiskt verk

Allt började med en 3D-modell som konstnärerna byggde och sedan fotograferade. Utgående från fotografiet gjorde de en skiss och valde färger.

– Man får välja ut alla nyanser och översätta till målarfärg. Vi ville inte heller måla en platt, tvådimensionell bild, utan göra ett mer fotorealistiskt verk och lägga i en extra växel, förklarar Eckerman.

Totalt använde han och Larsson drygt hundra burkar färg och två veckor för att färdigställa verket. Det är främst storleken som skiljer det från andra verk, de viktigaste verktygen var penslar och färg.

– När man blandar färgerna och målar med pensel får man mer kontroll, säger Eckerman.

Redan i planeringsfasen var de tvungna att beakta det stora trädet som växer framför väggen.

– Vi ville göra något som syns fastän trädet står där. När löven faller träder målningen fram och får tydliga former, men man ska också se den genom grenverket. Trädet framför husväggen var lövtäckt då vi började, men när vi var färdiga hade nästan alla löv fallit av, säger Larsson.

Tanken är att konstverket ska pryda väggen i tio-tals år. Eftersom båda konstnärerna bor i Sverige ser de fram emot att komma tillbaka till Helsingfors och titta på muralen.

– Det känns väldigt kul att den finns, det känns som att vi åstadkommit något märkvärdigt, säger Eckerman. ●

Fondernas förvaltning

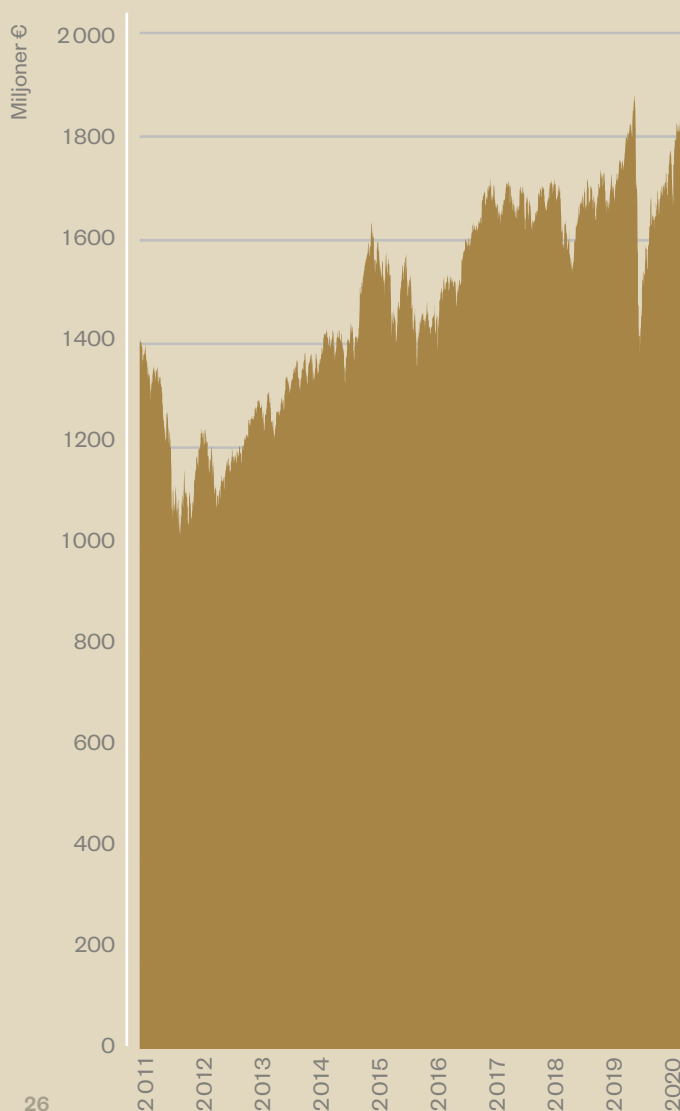
SLS förvaltar ett kapital som vid slutet av 2020 värderades till dryga 1,8 miljarder euro. Förmögenheten utgörs av SLS och Svenska kulturfondens fonder.

Målsättningen för förmögenhetsförvaltningen är en stabil och förutsägbar direktavkastning. Med direktavkastningen finansieras SLS verksamhet, priser och stipendier samt Svenska kulturfondens utdelning. I vår förmögenhetsförvaltning efter-

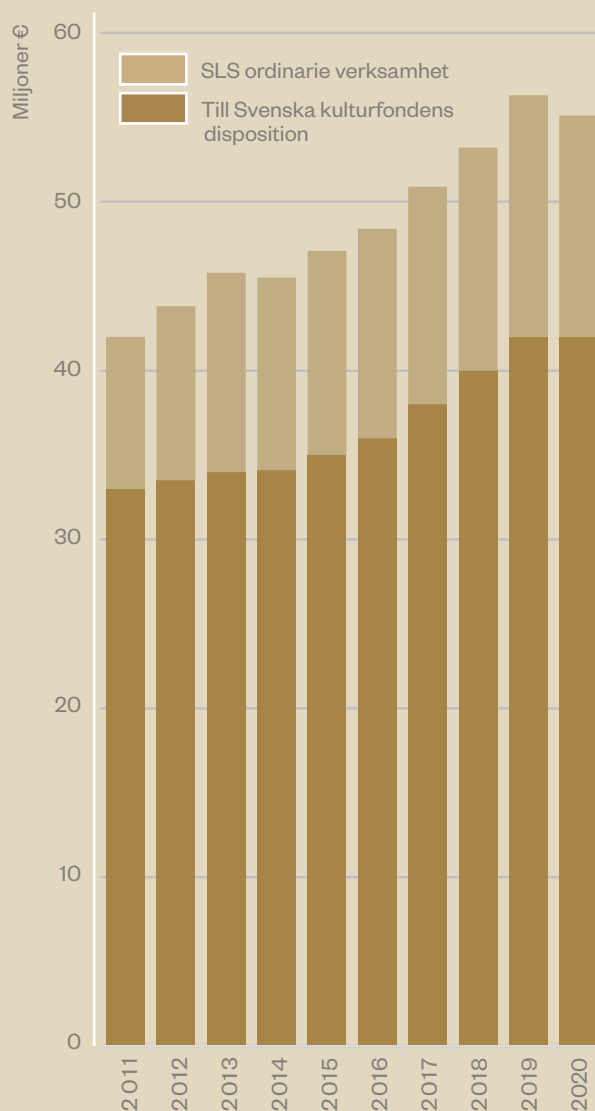
strävar vi även att uppnå en god totalavkastning på kapitalet för att trygga förmögenhetens realvärde och de disponibla medlens köpkraft på lång sikt.

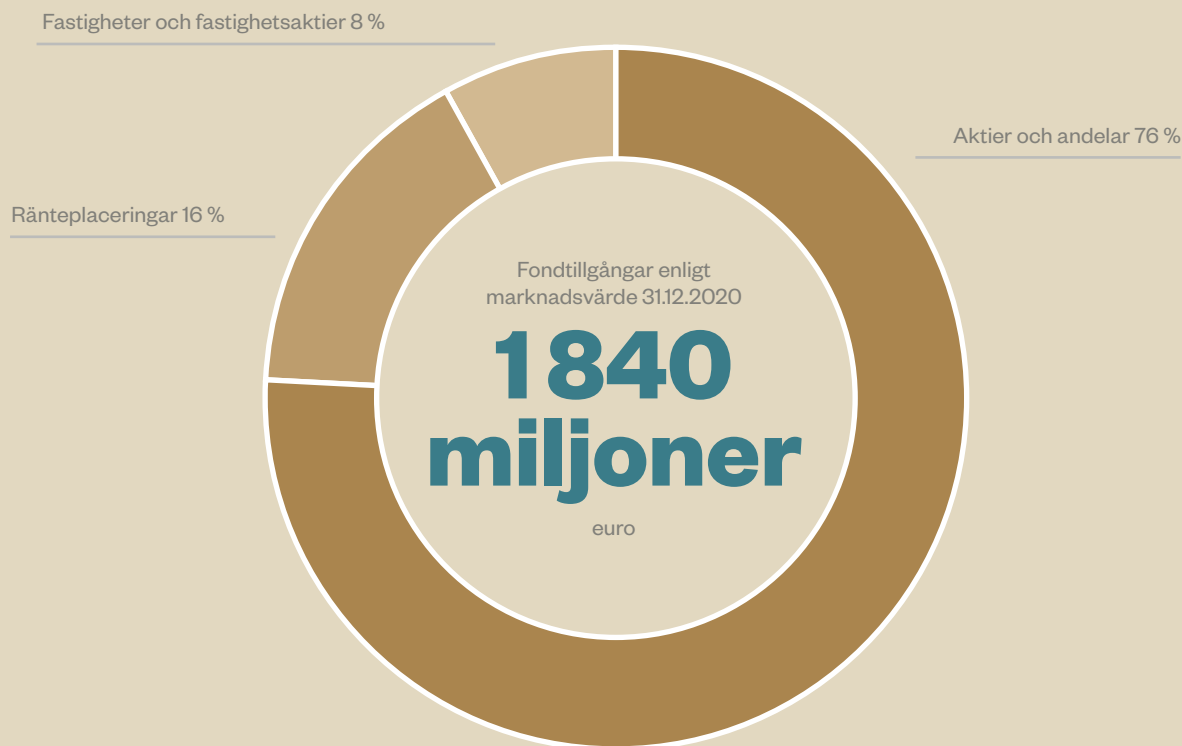
SLS placerar i huvudsak i aktieplaceringsfonder och börsnoterade finska och svenska, internationellt verksamma bolag. Vi prefererar stabila och etablerade bolag med god dividendbetalningsförmåga, stark marknadsposition och balans samt god lönsamhet. Aktieplaceringarna kompletteras med placeringar i fastigheter och ränteinstrument.

Förmögenhetens värde

Svenska kulturfondens utdelningsmedel och SLS medelanvändning

Under de senaste tio åren
(2011–2020) styrdes

488 miljoner

euro till allmännyttig verksamhet.

Under 2020 styrdes

3 %

av förmögenheten till
allmännyttig verksamhet.

Det betyder

55 miljoner

euro.

Under de senaste tio åren (2011–2020)
ökade förmögenhetens värde med

444 miljoner

euro.

Totalavkastningen på
SLS förmögenhet var

+5,4 %

år 2020.

SLS aktieplaceringar
avkastade

+8,5 %

år 2020.

Kontinuerlig förbättring av ansvarsfullhet

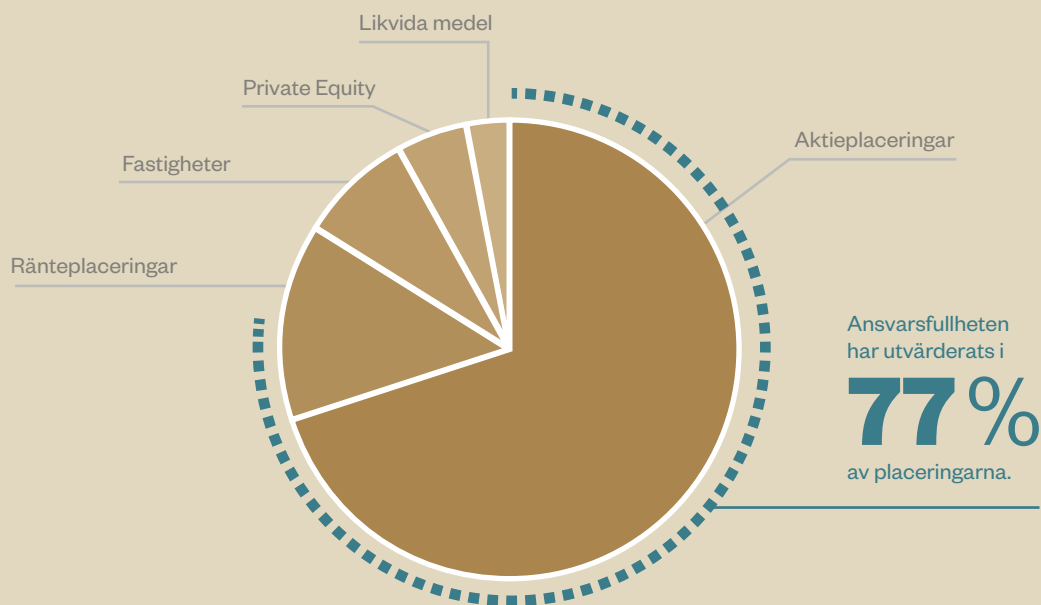
Ansvarsfullhet och hållbarhet är viktiga i SLS placeringsverksamhet. Vi följer upp ansvarsfullhetsmätare både vid bedömning av nya placeringsobjekt och vid regelbunden utvärdering av portföljen.

Det har skett en positiv utveckling i graden av ansvarsfullhet i SLS placeringar, samtidigt som bolag överlag gjort framsteg i hur de agerar hållbart. Under 2020 utvecklades ESG-poängen för SLS portfölj bättre än för marknaden i genomsnitt, våra placeringars vitsord förbättrades med 5 procent. ESG står för miljömässiga faktorer (E), sociala faktorer (S) och förvaltning (G), delområden som ett ansvarsfullt företag sköter väl.

Koldioxidintensiteten är en av de centrala miljörelaterade mätarna. Positivt är att koldioxidintensiteten under 2020 har minskat både i SLS placeringar och på aktiemarknaden. Genom indexfonder är SLS i viss mån exponerat mot företag där mer än hälften av omsättningen kommer från fossila bränslen, men andelen är klart mindre än för marknaden i genomsnitt.

Vid utvärderingen av SLS placeringars ansvarsfullhet ingår också en analys av eventuella överträdelser mot FN:s Global Compact-normer (männliga rättigheter, arbetstagarnas rättigheter, miljö och korruption). SLS har inga direkta placeringar med överträdelser mot normerna.

Världsindex (MSCI World All Countries) har använts som referensindex.

ESG-vitsordet* för SLS placeringar har stigit med

5%

jämfört med 2019. Marknadens vitsord har stigit med 2%.

Aktieplaceringarnas genomsnittliga koldioxidutsläpp är

36%

lägre än för marknaden i genomsnitt.

0%

av placeringarna finns i företag där över 30 % av omsättningen kommer från kolbrytning.

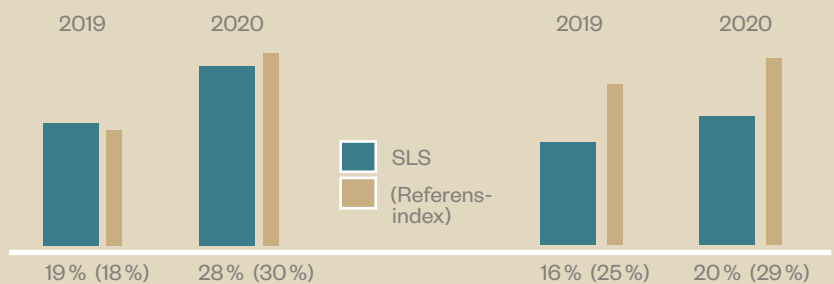
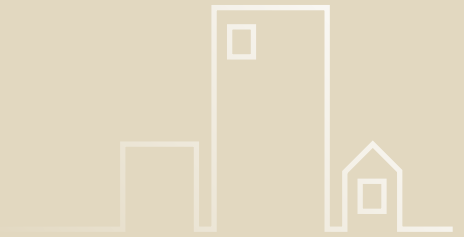
1%

av placeringarna är i företag där över 50 % av omsättningen kommer från fossila bränslen, på marknaden i genomsnitt 5%.

Aktieplaceringarnas genomsnittliga avfallsproduktion är

77%

lägre än för marknaden i genomsnitt.

Andel kvinnor i bolagsledning

28%

Omsättning från sektorer som följer FN:s sociala mål för hållbar utveckling

20%

Svenska litteratursällskapet i Finland stöder de globala målen för hållbar utveckling

*ESG = miljömässiga faktorer (E), sociala faktorer (S) och förvaltning (G)

Verksamheten och dess finansiering

FINANSIERINGSKÄLLOR

13,1 miljoner €

**Finansiering med avkastning
från SLS fonder**
6,9 miljoner

Inez och Julius Polins fond
2,6 miljoner

Förvaltningsgottgörelser
2,4 miljoner

Statliga och kommunala stöd 0,9 miljoner

Bidrag från fonder och stiftelser 0,2 miljoner

Försäljning, medlemsavgifter m.m. 0,1 miljoner

SLS verksamhet består av fyra grenar: forskning och stipendieutdelning, utgivning, arkivverksamhet och fondförvaltning som även omfattar Svenska kulturfondens förmögenhetsförvaltning. I grafen beskrivs SLS olika finansieringskällor och hur medlen används enligt SLS syften och ändamål.

ANVÄNDNING

13,1 miljoner €

ARKIV
3,2 miljoner

Arkiv och bibliotek
2,8 miljoner

Finlands svenska folkmusikinstitut
0,4 miljoner

**Forskningskoordinering, projekt,
doktorandbefattningar, seminarier**
1,2 miljoner

Prisutdelning 0,4 miljoner

FORSKNINGS-
OCH UTDELNING-
VERKSAMHET
5,2 miljoner

Utdelning av stipendier och understöd
2,2 miljoner

Utdelning till forsknings- och andra projekt
1,0 miljoner

Koordinering av bokmässor 0,3 miljoner
Författarbostäder 0,1 miljoner

UTGIVNING
3,2 miljoner

Böcker och digitala utgåvor
1,6 miljoner

Topeliusprojektet och andra utgivningsprojekt
1,6 miljoner

Fondförvaltning 1,5 miljoner

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

Vetenskapliga rådet, finansrådet och revisorerna

VETENSKAPLIGA RÅDET

Mandatperiod

Ordförande	professor Henrik Meinander	2019–2021
Vice ordförande	professor Camilla Wide	2019–2021
Sekreterare	rektor Mona Forsskåhl	2020–2022
Skattnästare	bergsrådet Ole Johansson	2018–2020
	professor Pauline von Bonsdorff	2020–2022
	föreståndaren, docent Ruth Illman	2020–2022
	professor Karmela Liebkind	2018–2020
	docent Kristina Malmio	2018–2020
	professor Tom Moring	2019–2021
	professor Fredrik Nilsson	2020–2022
	professor Mattias Pirholt	2020–2020
	akademilektor, docent Ann-Catrin Östman	2019–2021

FINANSRÅDET

Ordförande	bergsrådet Ole Johansson	2018–2020
	lagman Johan Aalto	2018–2021
	senior advisor Robert Andersson	2019–2022
	verkställande direktör Jannica Fagerholm	2017–2020
	vicehäradshövding Anna-Maja Henriksson	2020–2023

REVISORER

OGR-samfundet KPMG	2020
huvudansvarig revisor Marcus Tötterman, CGR	

SLS VETENSKAPLIGA RÅD

Henrik Meinander,
ordförande

Camilla Wide,
vice ordförande

Mona Forsskähl,
sekreterare

Ole Johansson,
skattmästare

Pauline von Bonsdorff

Ruth Illman

Karmela Liebkind

Kristina Malmö

Tom Moring

Fredrik Nilsson

Mattias Pirholt

Ann-Catrin Östman

SLS FINANSRÅD

Ole Johansson,
ordförande

Johan Aalto

Robert Andersson

Jannica Fagerholm

Anna-Maja Henriksson

SLS LEDNINGSGRUPP

Dag Wallgren,
vd

Kristian Backman,
t.f. informationsförvaltningschef

Christer Kuvaja,
forskningschef

Kristina Linnovaara,
arkivchef

Jonas Lång,
kanslichef

Marika Mäklin,
kommunikationschef

Ninny Olin,
ekonomichef

Jennica Thylin-Klaus,
utgivningschef

Årsberättelser och bokslut

Ordförandens årskronika	38
Vetenskapliga rådets årsberättelse	40
Finansrådets årsberättelse	44
Bokslut	52
<i>Resultaträkning</i>	52
<i>Balansräkning</i>	54
<i>Noter till resultat- och balansräkningen</i>	56
<i>Underskrifter</i>	73
Revisionsberättelse	74

Förteckningar

Priser och stipendier	76
Nämnder, kommittéer, redaktionsråd m.m....	79
Pågående forskningsprojekt	79
Publikationer	80
Evenemang	81
Arkivdonationer och insamlingar	82
Medlemmar	82
Personal	84

”Ja, pandemin överraskade oss alla och ja, mycket blev helt annorlunda än planerat. Men viktigare än så är att begrunda hur snabbt och hur väl SLS lyckades reagera på det oförutsedda.”

Genom forskningsprogrammet *Framtida utmaningar i Norden – människan, kulturen och samhället* stöder SLS forskning som förhoppningsvis kan bidra till att lösa de stora samhällsutmaningar vi står inför, skriver sällskapetets ordförande Henrik Meinander.

Ordförandens årskrönika 2020

HUR SAMMANFATTAR MAN verksamhetsåret 2020 utan att förfalla i truismer och trista självklarheter? Ja, pandemin överraskade oss alla och ja, mycket blev helt annorlunda än planerat. Men viktigare än så är att begrunda hur snabbt och hur väl SLS lyckades reagera på det oförutsedda och i vilken mån de av nödvång framvaskade nya lösningarna eventuellt kan föra med sig också något gott.

För sällskapets förmögenhetsförvaltning blev 2020 inte så bekymmersamt som man kunde ha befarat. Efter vårens kraftiga börsnedgång skedde en relativt snabb återhämtning, som bidrog till att förmögenhetens avkastning blev så hyfsad att budgeten för 2021, visserligen tack vare ett tillskott från sällskapets konjunkturreserver, kunde hållas på samma nivå som 2020.

Det säger sig självt att vår utmärkt skötta ekonomi är en stor tillgång för sällskapet. Den ger inte enbart stadga och långsiktighet åt verksamhetsplaneringen. Den stärker även de beslutande organens möjligheter att tänka proaktivt och förlita sig på den potential som SLS har som vetenskaplig och kulturförmedlande organisation.

Trots diverse praktiska utmaningar lyckades sällskapets personal framskrida i sitt arbete i stort sett som planerat, vilket säger något väsentligt om dess yrkeskunskap och engagemang. Ett bra exempel på detta var forskningssektorns evaluering av inlämnade ansökningar, administrering av beviljade medel, uppföljning av pågående forskningsprojekt och förberedelser för det stora forskningsprogrammet *Framtida utmaningar i Norden – människan, kulturen och samhället* som avancerade utan större problem.

Forskningsprogrammets planering inleddes våren 2018 och har inom SLS sysselsatt framförallt vår vd **Dag Wallgren** och forskningschef **Christer Kuvaja**. Duons insatser är värda en stor eloge och resulterade i att man för denna satsning på inalles 6 miljoner euro, över sju år, fick fyra medfinansierare: Riksbankens Jubileumsfond, Suomen Kulttuurirahasto (Finska Kulturfonden), Svenska kulturfonden och Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne. Programmets uttalade syfte är att finansiera forskning om hur vi kan lösa de olika samhälls-

utmaningar som Norden och världen står inför under de kommande årtiondena. Frågan är om SLS någonsin varit med om att utlysa ett forskningstema som är så aktuellt och samhällsnyttigt som detta.

När ansökningstiden tog slut den 15 februari 2021 hade 449 projektansökningar inkommit, vilket är en konkret bekräftelse på att temat verkligen uppfattas som relevant för forskarsamfundet. En orsak är förstås den utdragna pandemin, men på framtidshorizonten finns även gott om andra globalt verkande drivkrafter såsom klimatförändringen, demografin, nationalismen och digitaliseringens effekter på vår kultur och vardag.

Samma enträgna nätverksbyggande verksamhet i hem- och utlandet fortsatte under verksamhetsåret även inom sällskapets arkiv- och utgivningssektorer. Arkivets viktigaste samarbetspartner har fortsattvis varit Riksarkivet och Nationalbiblioteket, som båda i likhet med SLS är intensivt upptagna av den digitalisering som idag omstöper verksamheten i alla minnesorganisationer. Samtidigt pågick inom sällskapets arkiv och informationsförvaltning en systematisk kartläggning av vilket digitalt arkivsystem SLS borde satsa på i framtiden.

Utgivningssektorns verksamhet påverkades naturligtvis av att alla bokmässor, seminarier och andra litterära evenemang arrangerades på distans eller inhiberades. Men tack vare den digitala och mediala sakkunskap som finns inom sällskapets kommunikationsenhet och informationsförvaltning lyckades man arrangera i stort sett alla höstens evenemang via strömningstjänst på nätet. I övrigt fortsatte utgivningsverksamheten förvånansvärt smärtfritt och skördade uppmärksamhet inte minst tack vare den ständigt expanderande digitala utgivningen av både nya och äldre titlar.

Det är alldeles för tidigt att säga hur många av alla dessa snabbt införda nya lösningar i SLS verksamhet som kommer att bli bestående. Själv tror och hoppas jag att vi kommer att inse att allting ingalunda behöver eller ens borde återgå till livet före covid-19. ●

Henrik Meinander
SLS ordförande

Vetenskapliga rådets årsberättelse 2020

Vetenskapliga rådets arbete

Grunden för rådets arbete 2020 utgjordes av de vetenskapliga och kulturella mål fram till 2020 som vetenskapliga rådet fastställde 2016. I målbilden läggs fokus på digitalisering, forskning, synlighet och samarbete. Sällskapets viktigaste målgrupper är forskare och studerande, lärare, skolan och den digitala generationen samt nationella opinionsbildare och övriga aktörer i Finland och Sverige. Visionen är att sällskapet 2020 ska vara en aktiv och resursstark samarbetspart inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga fältet och verka utifrån sin mission med fokus på kulturell mångfald och öppna digitala material och metoder.

Under året inleddes beredningen av en förnyad målbild för åren 2021–2025. I samband med detta bereds även ett arbete i vilket SLS värderingar definieras.

Bland frågor som vetenskapliga rådet behandlade under året kan nämnas följande:

Vetenskapliga rådet beslutade att SLS deltar i finansieringen av det nordiska humanistiskt-samhällsvetenskapliga forskningsprogrammet Framtida utmaningar i Norden – människan, kulturen och samhället med upp till två miljoner euro. Programmets övriga finansierare är Riksbankens jubileumsfond, Suomen Kulttuurirahasto (Finska Kulturfonden), Svenska kulturfonden och Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

Vetenskapliga rådet beslutade på basis av idétävlingen för infrastrukturprojekt

att anvisa 330 000 euro för en webbplats med 1700-talshushållsböcker och 70 000 euro för digitalisering av ett urval ur J. O. Ranckens arkiv.

Vetenskapliga rådet gav projektet *Leo Mechelins samlade verk* rätt att använda SLS generiska plattform för utgåvor och beslutade att SLS står för kostnader på upp till 40 000 euro för att anpassa plattformen så att den uppfyller utgåvans behov.

Vetenskapliga rådet beslutade om ett stöd om 35 000 euro för ökad finlands-svensk ljudboksproduktion till förlaget Schildts & Söderströms.

Vetenskapliga rådet godkände en plan för utvärdering av forsknings- och utgivningsverksamhetens samhälleliga och vetenskapliga genomslag. Utvärderingen genomförs 2021.

Verksamhetsrelaterade milstolpar

Under 2020 präglades verksamheten av coronapandemin, med alla de förändringar och begränsningar den inneburit.

Sällskapet bedrev sin verksamhet enligt den verksamhetsplan som vetenskapliga rådet fastställt för 2020. De mål som uppställdes i verksamhetsplanen uppnåddes i huvudsak.

SLS arkiv fortsatte arbetet med att systematiskt öka arkivets och arkivmaterialets synlighet på nätet samt att genomföra digitaliseringsplanen målmedvetet. SLS arkivmaterial på den egna vyn i den nationella söktjänsten Finna har haft fler besökare än tidigare år och arkivets materialhelheter har också lagts ut på

den nya tjänsten Finna Klassrum. Arkivet har arbetat på att förenhetliga arkivmaterialets metadata för att förbättra sökning och användning av arkivmaterial samt fortsatt arbetet med hanteringen av rättighetsfrågor. Insamlingsmetoder på distans har utvecklats under pandemin och insamlingsarbetet har i växande grad gjorts med och på initiativ av externa intressenter och samarbetspartner. Arkivet genomförde en insamling om erfarenheter av pandemin under året. Nationalbibliotekets digitala tidningsdatabas blir från och med 2021 tillgänglig för kunder och SLS forskare via SLS arkiv i Helsingfors och Vasa genom ett avtal som slöts under året mellan Nationalbiblioteket, Kopioisto, SLS, Pressarkivföreningen r.f. samt Ålands landskapsregering.

SLS arrangerade sammanlagt 10 seminarier och fortbildningstillfällen som nådde en mångtallig publik via nätet. Bland dessa kan nämnas seminariet *En eftermiddag med Henry Parland* på Svenska Teatern i Helsingfors 31.1, seminariet *Brevforskning och nya digitala redskap* på Konstmuseet Sinebrychoff i Helsingfors 6.3, seminariet *Frågan om Åland – forskarsynpunkter på Ålandsfrågan och dess lösning* på distans och på SLS i Helsingfors 2.12 samt ett antal slutseminarier för SLS-finansierade projekt. Bokmässorna i Helsingfors och Göteborg gjordes om till digitala, betydligt mindre evenemang på grund av pandemin. SLS deltog i den digitala bokmässan i Helsingfors, men valde att inte delta i den digitala Göteborgsmässan. I stället arrangerade SLS

och Hufvudstadsbladet det direktsända evenemanget Bokström 4–6.12 i samarbete med de finlandssvenska förlagen och en rad kulturorganisationer.

SLS gav ut 11 verk i tryck av vilka 9 även utgavs digitalt. 5 nya verk utgavs endast digitalt och ett verk ur föregående års tryckta utgivning kom ut digitalt. FMI:s musikutgivning bestod av en ny cd-skiva och tre skivor ur den äldre utgivningen, skivorna publicerades också på musikströmningstjänster. *Folk och musik* gavs för andra året ut som e-tidskrift. Årets mest sålda bok var *Stora finlandssvenska festboken* av Anne Bergman och Carola Ekrem. Av Zacharias Topelius Skrifter utgavs *Planeternas skyddslingar* i tryck och digitalt. Därtill utgavs *Föreläsningar i geografi och historia, Academica, Noveller och kortprosa* och *Vinterqvällar* digitalt. I anslutning till projektet utkom även *Sagor i urval* i tryck. Inom projektet Den okände von Wright utkom den första delutgåvan ”*Skriv så ofta du kan*”. *Brevväxlingen mellan Georg Henrik von Wright och Eino Kaila 1937–1958* i tryck och digitalt.

Stipendier, understöd och priser

Vetenskapliga rådet beslutade finansiera två forskningsprojekt som inleds 2022 med totalt 1 000 000 euro. Dessa är projekten *Levd religion i medeltida Finland*, placerat vid Tammerfors universitet med projektledare docent Sari Katajala-Peltomaa och *Lätt finlandssvenska – en språkform för minoriteter inom minoriteterna*, placerat vid Tammerfors universi-

tet med projektledare professor Camilla Lindholm.

Vetenskapliga rådet beviljade individuella stipendier för akademisk forskning till ett belopp av 1 259 244 euro. Övriga stipendier och understöd beviljades till ett belopp av 778 264 euro. Under året utdelades litterära, vetenskapliga och kulturella priser till ett totalbelopp av 350 300 euro.

SLS förvaltar Delegationen för den svenska litteraturens främjande och dess understöd. Delegationen beviljar statligt finansierat stöd för tryckning av skön- och facklitteratur samt stöd för översättning av litteratur från finska till svenska. År 2020 beviljade delegationen totalt 76 100 euro.

Sammanlagt utdelades stipendier, understöd och priser, med beaktande av egen användning av fondavkastning, till ett totalbelopp om 4 558 093 euro.

Institutionellt samarbete

Samarbetet med Finska Litteratursällskapet och de andra privatarkiven, samt Riksarkivet, Nationalbiblioteket och andra centrala minnesorganisationer har fortgått. Samarbetet har bland annat gällt den gemensamma söktjänsten Finna och sektorns juridiska frågor.

Vetenskapliga samfundens delegation jämte dess underavdelningar Vetenskapsbokhandeln, Boklagret och Bytescentralen för vetenskaplig litteratur var fortsättningsvis en viktig och nära samarbetspartner.

Sällskapet har under 2020 även sam-

arbetat med ett flertal vetenskapliga samfund och akademier samt forskningsfinansiärer i såväl Finland som Sverige.

Genom medlemskapet i Stiftelser och fonder r.f. deltar sällskapet i det nationella samarbetet inom stiftelsesektorn. Sällskapet är sedan 2013 medlem i The European Foundation Centre (EFC), som är samarbetsorganisationen för europeiska stiftelser och fonder.

Medlemmarna

Vid årets slut hade sällskapet inalles 998 medlemmar, d.v.s. något färre jämfört med året innan då medlemsantalet var 1 016.

Årshögtiden 5.2.2020

Årshögtiden ägde rum på Savoy-teatern och lockade en talrik publik. Salen var fullsatt och dessutom följde en stor skara med sändningen på sls.fi. Sällskapets stora pris, Karl Emil Tollanders pris, tillföll författaren Monika Fagerholm. Festtalet med rubriken *Finland – det drömda landet* hölls av professor Claes Ahlund. Festtalet har publicerats i årsboken *Historiska och litteraturhistoriska studier* 95. Festens konstnärliga tema var det urbana 1920-talet. I programmet ingick en kavalkad av dikter och diktfragment ur *Ultra* och *Quosego* av Gunnar Björling, Elmer Diktonius, Rabbe Enckell, Henry Parland och Kerstin Söderholm framförda av Marika Parkkomäki och Mitja Sirén och musik av Orkestern Dallapé med solisterna Maria Ylipää och Juha Hostikka.

Årsmötet 6.4.2020

I sällskapets årsmöte deltog nio medlemmar.

Till medlemmar i vetenskapliga rådet för treårsperioden fram till årsmötet 2023 återvaldes professor Pauline von Bonsdorff, rektor Mona Forsskåhl och docent, föreståndare Ruth Illman. Där till invaldes biträdande professor Fredrik Nilsson för treårsperioden fram till årsmötet 2023 samt professor Mattias Pirholt till medlem i vetenskapliga rådet fram till årsmötet 2021 istället för professor Claes Ahlund.

Till medlem i finansrådet för perioden fram till årsmötet 2024 återvaldes vicehäradshövding Anna-Maja Henriksson.

Till revisor för verksamhetsåret 2020 valde årsmötet CGR-samfundet KPMG, som meddelat att Marcus Tötterman CGR fungerar som huvudansvarig revisor.

På förslag av vetenskapliga rådet och finansrådet beslutade årsmötet bibehålla medlemsavgiften för årsmedlemmar vid 25 euro och avgiften för ständigt medlemskap vid 800 euro.

Vetenskapliga rådets sammansättning

Vetenskapliga rådet hade följande sammansättning: ordförande, professor Henrik Meinander (invald 1998), vice ordförande, professor Camilla Wide (invald 2007), sekreterare, rektor Mona Forsskåhl (invald 2014), skattmästare, bergsrådet Ole Johansson (invald 2018). Övriga ledamöter var professor Claes Ahlund (invald 2012) fram till årsmötet, professor Pauline von Bonsdorff (invald 2017), docent Ruth Illman (invald 2017), professor Karmela Liebkind (invald 1994), docent Kristina Malmio (invald 2015), professor Tom Moring (invald 2010), pro-

fessor Fredrik Nilsson (invald 2020), professor Mattias Pirholt (invald 2020), professor Anna-Maria Åström (invald 1999) fram till årsmötet och docent Ann-Catrin Östman (invald 2013).

Vetenskapliga rådets konstituerande möte ägde rum den 16 april 2020. Rådet sammanträdde under året till nio möten och arbetsutskottet likaså till nio möten.

Ledamöternas närvarofrekvens vid mötena var: Ahlund 3/3, von Bonsdorff 7/9, Forsskåhl 8/9, Illman 8/9, Johansson 7/9, Liebkind 9/9, Malmio 9/9, Meinander 9/9, Moring 9/9, Nilsson 5/6, Pirholt 6/6, Wide 8/9, Åström 2/3 och Östman 9/9.

Sällskapets bokslut för 2020

Vetenskapliga rådet har för sin del tagit del av sällskapets bokslut för 2020 och tillstyrker att det fastställs.

Finansrådets årsberättelse 2020

- SLS verksamhet och utdelning utvecklades planenligt, kostnaderna uppgick till 13,1 miljoner euro (14,3 miljoner euro)
- SLS nettoutdelning (utdelning till egen verksamhet ej medräknad) av pris, stipendier och understöd uppgick till 3,2 miljoner euro (3,5 miljoner euro)
- Ordinarie verksamhetens underskott (innefattande utbetalda stöd från Svenska kulturfonden) minskade till 48,4 miljoner euro (53,3 miljoner euro)
- Genom donationer och testamenten har kapitalet förkovrats med 1,0 miljoner euro (0,4 miljoner euro)
- Den förvaltade förmögenhetens totalavkastning uppgick till +5,4 % (+18,7 %)
- Förmögenhetens marknadsvärde uppgick vid slutet av året till 1 840 miljoner euro (1 795 miljoner euro)
- Investerings- och finansieringsverksamhetens överskott minskade till 47,9 miljoner euro (61,9 miljoner euro)
- Till Svenska kulturfondens disposition ställs år 2021 42,0 miljoner euro (42 miljoner euro)

Räkenskapsperiodens överskott är 0,17 miljoner euro (0,04 miljoner euro) Placeringsåret 2020 var exceptionellt på många sätt. Året inleddes med positiva förtecken och stigande tillgångsvärden. Per den 19 februari hade världsindeket stigit med 7 % sedan årets början. Nyheterna om ett sedan tidigare okänt virus som börjat sprida sig i Kina kom dock att förändra bilden totalt. Under en dryg månad sjönk världens börskurser med 33 %, en nedgång som i snabbhet saknar motstycke sedan 1930-talet. Men redan den 22 mars vände börskurserna igen uppåt. Trots okontrollerad global spridning av ett virus som hade lamslagit den ekonomiska aktiviteten och spidit stor rädsla världen över beslöt aktiemarknadsaktörerna att se positivt på läget. Sedan våren var kursutvecklingen i huvudsak stigande och slutresultatet för SLS referensindex blev för året 2020 en uppgång om 10,7 %. SLS förvaldade förmögenhets totalavkastning uppgick år

2020 till 5,4 %. Under den osäkerhet som rådde våren 2020 gjordes ett medvetet val att öka andelen likvida medel i portföljen vilket bidrog till att avkastningen inte nådde referensindexets resultat. Den ekonomiska tillväxten bromsades in världen över, inom euroområdet minskade BNP under 2020 med uppskattningsvis 7 % och i världen med ca 3,5 %. År 2021 räknar marknaderna med att den ekonomiska aktiviteten snabbt skall återhämta sig. Långsiktiga följder av de omfattande stimulansåtgärder som både stater och centralbanker vidtog för att motverka covid-19-pandemins lamslående effekt är ytterst svåra att förutse. Osäkerhet kvarstår och marknaderna kan komma att bjuda på betydande överraskningar framöver.

Tillgångarnas marknadsvärde steg från 1 795 miljoner euro till 1 840 miljoner euro vid utgången av år 2020. Huvudplaceringsformen för SLS förmögenhetsförvaltning är aktier och aktierelaterade

instrument. Dessa utgjorde 75,5 % av placeringsportföljen vid årsslutet 2020, vilket var en minskning med 5,5 procentenheter jämfört med situationen i början av året. Fastighetsplaceringarnas andel av totalportföljen var 8,2 % (8,0 %). Räntplaceringarna utgjorde 16,2 % av totalportföljen (11,0 %). Fondförmögenhetens direktavkastning minskade till 47,9 miljoner euro år 2020 från 61,9 miljoner euro år 2019. Nedgången var störst i aktier och aktierelaterade instrument som minskade med 13,9 miljoner euro till 42,0 miljoner euro från 55,9 miljoner euro. Nedgången återspeglar att särskilt bolag i Sverige till följd av pandemikrisen under vårvintern 2020 uppmanades till återhållsamhet i sin utdelning och att bankernas utdelning i praktiken förbjöds helt av ECB. De aktierelaterade placeringarna innefattar även Private Equity-bundna placeringar vars realiserade avkastningar ökade från 2,8 miljoner euro till 4,4 miljoner euro år 2020. Intäkterna från ränteplaceringar sjönk till 3,8 miljoner euro från 4,4 miljoner euro år 2019. Nettointäkten från fastighetsplaceringarna ökade från 1,8 miljoner euro till 2,4 miljoner euro. Förklaringen till denna ökning är främst att SLS år 2019 belastades av betydande renoverings- och ombyggnadskostnader för arkiv- och lagerutrymmen i fastigheten Snellmansgatan 13.

Arbetet inom organisationen leddes med utgångspunkt i de av det vetenskapliga rådet uppställda målformuleringarna, Vetenskapliga och kulturella mål 2020. Ett arbete med att formulera SLS värderingar och SLS målbild 2025 inled-

des i slutet av år 2020. Kostnaderna som hänförs till SLS egen verksamhet 2020 minskade till 13,1 miljoner euro (14,3 miljoner euro 2019). Personalkostnaderna för alla av SLS anställda uppgick till 6,4 miljoner euro, en ökning om 0,2 miljoner euro, antalet årsverken ökade från 93,8 årsverken 2019 till 94,0 årsverken 2020. De totala verksamhetskostnaderna minskade till 3,6 miljoner euro från 4,6 miljoner euro 2019. Utdelningsmedel för pris, stipendier och understöd minskade något (efter eliminering av de utdelningar som i enlighet med fondstipulationer styrts till att finansiera av SLS upprätthållen egen verksamhet) från 3,8 miljoner euro till 3,5 miljoner euro. Minskningen förklaras av att det planerade nordiska forskningsprogrammet inte kunde startas enligt ursprunglig tidsplan med utdelning 2020. Av de budgeterade medlen för utdelning 2020 beviljades 0,4 miljoner euro till projekt som bedrivs med SLS som huvudman och redovisas följaktligen inte som utdelade medel. Till Svenska kulturfonden ställdes år 2020 42,0 miljoner euro av 2019 års resultat till disposition för utdelning. Svenska kulturfonden rekvirerade under år 2020 utbetalningar till ett sammanlagt belopp om 35,3 miljoner euro. År 2021 ställs av 2020 års resultat sammanlagt 42,0 miljoner euro till Svenska kulturfondens disposition.

Finansrådet har i enlighet med tidigare praxis granskat hela förmögenheten vid sina möten i maj och november och formulerat riktlinjer för omplaceringar.

SLS försäkringsskydd omfattar sakförsäkringar, personförsäkringar, avbrotts-

och ansvarsförsäkringar. Fastigheterna är försäkrade till fullt värde då det är möjligt. Museala byggnader har fasta försäkringsvärden. Finansråd och vd omfattas av en ansvarsförsäkring för förmögenhetsskador. Försäkringarna är tecknade i försäkringsbolaget Fennia, förutom Strömma gård samt Stor-Sarvlaks produktionsbyggnader och fordon som är försäkrade i Lokal-Tapiola. Den årliga kartläggningen av verksamhetsrelaterade operativa risker fullföljdes sektorsvis och utgjorde en grund för planering och prioritering av kommande verksamhet.

Ansvarsfullheten i placeringsverksamheten har under året utvärderats av två externa samarbetsparter genom en bedömning av direkta aktieplaceringar, aktiefonder och ränteplaceringar. I utvärderingarna har beaktats placeringsobjektens inverkan på miljö och samhälle samt hur förvaltningen är ordnad. Utvärderingarna visar att SLS ansvarsfullhet mätt med ett flertal mätare ligger på en bättre nivå än marknadsgenomsnittet och att det har skett en positiv utveckling jämfört med året innan. Portföljens ESG-poäng har förbättrats med 5 % jämfört med utvärderingen år 2019, samtidigt har marknadens poäng stigit med 2 %. I utvärderingarna ingår även analys av eventuella förbrytelser mot FN:s Global Compact-normer samt mätare på olika delar av ESG-effektivitet och positiv inverkan på miljö och samhälle. Av dessa mätare kan nämnas koldioxidintensiteten, SLS aktieplaceringars koldioxidutsläpp relaterat till omsättningen var 36 % mindre än jämförelseindexets.

Ansvarsfullhetsmätarna följs upp årligen för att kunna jämföra utvecklingen av SLS placeringar med omvärlden.

Placeringsportföljens sammansättning och dess förändring under 2020 belyses ur olika synvinklar i noter nr 9-18 till bokslutet.

Det nytilkomna fondkapitalet uppgick under 2020 till 952 087,17 euro. Tre av Svenska litteratursällskapets fonder och nio av Svenska kulturfondens fonder mottog kapitaltillskott under året. En ny fond har inrättats under 2020 i Svenska litteratursällskapet. Fondvisa kapitaltillskott specificeras i not nr 21 respektive not nr 25 i noterna till balansräkningen.

Finansrådet har fortlöpande uppdaterat SLS styrdokument såsom arbetsordning, policydokument och riktlinjer.

Aktieplaceringar

Placeringsåret 2020 dominerades av coronaviruspandemin, som på våren förorsakade en plötslig och exceptionellt kraftig nedgång både i den ekonomiska aktiviteten och på aktiemarknaderna. Den snabba förändringen i det ekonomiska läget tvingade myndigheter och centralbanker till rekordstor penning- och finanspolitisk stimulans. Utvecklingen på aktiemarknaden var sist och slutligen positiv under 2020. Beräknat i euro steg världsindexet med +6,7 % (+28,9 % år 2019) och Helsingforsbörsen med hela +15,1 % (+19,1 %). SLS referensindex, som till 40 % består av världsindex (MSCI World AC TRN Euro), till 40 % Helsingforsbörsen (OMXH TRN) och till 20 % Ränteindex (JPM EGB) steg med +10,7 % (+20,6 %). Syftet med indexet är att utgöra

en referens vid uppföljningen av hur placeringsportföljens avkastning och risk utvecklas på lång sikt.

SLS aktieplaceringar avkastade i genomsnitt +8,5 % (+22,2 %). Vid utgången av 2020 uppgick värdet på placeringarna i aktier och aktierelaterade instrument till 1390 miljoner euro jämfört med 1 451 miljoner euro vid slutet av 2019 och stod för 76 % (81 %) av de placerade tillgångarna. Dollarns försvagning på ca –8 % minskade avkastningen på aktieplaceringarna med ca 2 %. Den starkare svenska kronan (ca +4,5 %) bidrog svagt positivt till portföljens avkastning.

De direktägda aktierna i huvudsakligen internationellt verksamma, börsnoterade bolag registrerade i Finland och Sverige utgjorde 43,7 % av alla aktierelaterade placeringar. Enligt SLS placeringspolitik prioriteras stabila och etablerade företag med stark marknadsposition, stabil intjäningsförmåga och stark balans samt en ägarvänlig dividendpolitik. Aktiekursutvecklingen för den typ av värdebolag som prioriteras var under året svagare än för aktiemarknaden i genomsnitt. Vid årsskiftet var de fem största direkta innehaven följande: UPM-Kymmene, Sampo, Nokia, Stora Enso och Wärtsilä. Övriga aktieplaceringar är i huvudsak aktiefonder (46,4 %) med inriktning på olika långsiktiga tema (bl.a. småbolag, geografiska regioner och branscher) samt Private Equity-bundna placeringar (6,5 %).

Direktägda börsnoterade aktier köptes för 38,2 miljoner euro och såldes för 119,0 miljoner euro. Under året avyttrades aktier i Aktia Abp till ett värde av ca 55

miljoner euro. Vid omplaceringar beaktas även SLS strävan till att värdet av ett enskilt innehav i ett bolag inte skall utgöra mer än 5 % av den totala placeringsportföljens värde. Aktieplaceringsfonder och strukturerade aktieobligationer avyttrades (netto) för 51,3 miljoner euro. Strukturerade aktieobligationer är ett komplement till övriga passivt förvaltade aktieplaceringar, som t.ex. indexfonder.

Private Equity-bundna placeringar görs genom placeringslån eller specialplaceringsfonder. Vid slutet av 2020 uppgick detta kapital till 91,0 (68,8) miljoner euro, vilket motsvarar 6,5 % (4,7 %) av de aktierelaterade placeringarna. Vid slutet av året uppgick den totala resterande placeringsförbindelsen till Private Equity-bundna placeringar till 177,3 (156,4) miljoner euro. SLS eftersträvar att öka andelen Private Equity-bundna placeringar och genomför en flerårig plan för att uppnå detta.

Nettoförsäljning av aktier och aktierelaterade instrument var 96,9 miljoner euro.

Aktieplaceringarnas diversifiering enligt bransch och region samt förändringen i denna under 2020 illustreras i noter 11–12 till bokslutet. Den regionala fördelningen baserar sig på var placeringsobjektens försäljningsintäkter uppstår, inte på bolagets registreringsland.

Fastighetsplaceringar

Fastighetsnettot ökade till 2,4 miljoner euro (1,8 miljoner euro år 2019). Orsaken är lägre kostnader för gjorda ombyggnader och renoveringar. Hyresintäkterna steg till 5,7 miljoner euro från 5,6 miljo-

ner euro 2019. SLS uppbär marknads-mässiga hyror för de egna verksamhetsutrymmena. De interna hyrorerna ingår i ovan nämnda bruttohyresintäkt och har stigit till 0,9 miljoner (0,7 år 2019). Ökningen beror på att SLS nya arkivmagasinutrymmen på Snellmangatan 13 togs i bruk.

Kostnader om cirka 0,6 miljoner euro för grundliga reparationer, omfattande ombyggnader, grundförbättringar och andra åtgärder med lång verkningstid gällande fastigheter har aktiverats under 2020 (2 miljoner euro 2019). Största byggprojektet under året genomfördes på Snellmangatan 13 där det byggdes en hiss till arkivmagasinvåningarna och kontorsutrymmen renoverades för Svenska centralarkivets behov. Aktiverade kostnader för fullföljda och avslutade ombyggnadsprojekt avskrivs lineärt under en period av 10 år. Avskrivningarna uppgår till 1,1 miljoner euro (1,0 miljoner euro 2019).

Beläggningsgraden i det uthyrda fastighets- och bostadsbeståndet har varit god och vid årsskiftet var alla utrymmen uthyrda förutom ett 183 m² stort lager/arkivutrymme i källarvåningen på Snellmangatan 13. Antalet uthyrda bostadslägenheter är 293. Uthyrningstiden för bostäder har förlängts, orsaken till detta är ett ökat utbud och osäkerhet orsakad av coronapandemin. Hyresnivån granskas årligen. Hyrorerna höjdes under året i genomsnitt med 2,1 % (2,4 % 2019).

Hyresnedsättningar har p.g.a. coronapandemin under året 2020 beviljats till affärslägenheter, såsom restauranger och evenemangsutrymmen.

Svenska kulturfonden äger Stor-Sarv-laks och Stensböle gårdar, vilkas förvaltning handhas av ett förvaltningsråd respektive en bestyrelse. Gårdarna utgör fristående fonder inom Svenska kulturfonden och förvaltningsorganen avger separata berättelser.

Strömma gård med Kanalholmen förvaltas i samråd med en av donatorerna som har dispositionsrätten till gården. Skogsbruket, som utgör gårdens viktigaste inkomstkälla bedrivs i enlighet med uppgjorda planer. År 2020 avverkades 2 385 m³ virke (2 028 m³ 2019). Arrendavtalet för gårdens åkrar och strandängar är i kraft till utgången av år 2024 och för annan odlingsmark till utgången av år 2023. Torp och vissa mindre tomter är uthyrda till privatpersoner.

Ränteplaceringar

Euroområdet statslån avkastade under 2020 +5,1 % mått enligt JPM EMU Government Bond Index. Europeiska företagslån med lägre risk (Investment Grade) avkastade i snitt +2,8 % och företagslån med högre risk (High Yield) +1,7 %. Tillväxtländernas statslån i lokal valuta avkastade -5,8 % omräknat i euro. Tre månaders Euribor sjönk med 0,17 räntepunkter sedan föregående årsskifte och noterades i slutet av året till -0,55 %.

SLS ränteplaceringar uppgick vid slutet av året till 299 miljoner euro. Ränteplaceringarnas indexerade avkastning var -3,7 %. Ränteplaceringarna består i huvudsak av korttidsplaceringar och likvida medel (53 %, 160,3 miljoner euro) och ränteplaceringsfonder (37 %, 110 miljoner euro). Värdet på ett hybridlån till

Stockmann Abp skrevs ned med nästan 50 % under året.

Placeringspolitik, riskhantering, händelser efter perioden och utsikter

SLS placeringsverksamhet styrs av den av finansrådet 13.11.2014 antagna och 23.11.2018 uppdaterade placeringspolitiken. Placeringspolitiken definierar målet för placeringsverksamheten som är att

- a) Generera stabil och förutsägbar direktavkastning för verksamhet och utdelning samt att
- b) Uppnå en totalavkastning som motsvarar avkastningskravet och därmed tryggar förmögenhetens realvärde på lång sikt

Placeringspolitiken definierar hur vi i placeringsverksamheten förhåller oss till risk och definierar former för hantering av olika slags risker. Principer för ansvarsfullhet i placeringsverksamheten som bl.a. beaktar aspekter på miljö, samhällsansvar och god förvaltningssed är också definierade i ett särskilt av finansrådet fastställt dokument, SLS principer för ansvarsfulla placeringar. I det beskrivs hur ansvarsfullhetsaspekterna beaktas i placeringsprocessen. Dessa dokument finns tillgängliga på sls.fi/forvaltningsprinciper.

Placeringspolitiken fastställer att aktier och aktierelaterade instrument utgör huvudplaceringsform.

Placeringsverksamhetens risker betraktas mot bakgrund av målet gällande avkastning och bevarandet av kapitallets långsiktiga realvärde. Placerings-

verksamhet är utsatt för olika typer av risk. För att hantera de risker som den valda placeringspolitiken innebär eftersträvas en tillräcklig diversifiering för att minska beroendet av enskilda placeringsinstrument. SLS upprätthåller i enlighet med placeringspolitiken i sin balans buffertar för att hantera portföljens värdeförändringsrisker, direktavkastningsrisker, likviditetsrisker samt bolagsspecifika risker, kreditrisker och risker förknippade med ansvarsfullhet och hållbarhet.

Beaktande portföljens sammansättning bedöms dessa risker vara på en normal nivå och riskbuffertarna tillräckliga.

Ekonomin förväntas återhämta sig under år 2021 med en global BNP-tillväxt i intervallet 5–6 %. Bolagen förutser i sina utsikter förbättrade resultatutsikter inför året. Fortsättningsvis är mycket av utvecklingen dock beroende av att coronapandemin fås under kontroll enligt förväntningar och att vaccineringsprogrammen lyckas. Stimulansåtgärderna som höll ekonomierna flytande under 2020 kan inte fortsätta i längden. Anpassningen till tiden efter pandemin kan bjuda på både överraskningar och besvikelser. Inflationen som i flera år både lyst med sin frånvaro och inte ens har ansetts vara ett reellt hot kan komma att ta fart. De geopolitiska spänningarna har inte försvunnit utan kan också komma att spela en större roll. Detta gäller såväl USA:s och Europas förhållande till Kina som förhållandena till och i Ryssland. SLS placeringspolitik är utformad för att hantera chocker och konjunktursvängningar och ändå över

tid nå upp till det främsta målet, att generera stabil och förutsägbar direktavkastning för verksamhet och utdelning.

Finansrådets sammansättning och möten

Finansrådet hade under året följande sammansättning (slutårtalet anger det sista hela kalenderår för vilket vederbörande valts – sålunda slutar mandatperioden vid följande års årsmöte):

Ordförande, bergsrådet
Ole Johansson sällskapets
skattmästare vald av årsmötet
5.4.2018 för perioden 2018–2020

vicehäradshövding
Anna-Maja Henriksson 2020–2023

senior advisor
Robert Andersson 2019–2022

lagman Johan Aalto 2018–2021

verkställande direktör
Jannica Fagerholm 2017–2020

Sällskapets vd, ekonomie magister Dag Wallgren har fungerat som finansrådets sekreterare.

Sällskapets ordförande professor Henrik Meinander har deltagit i finansrådets möten. Finansrådet sammanträdde under året fyra gånger. Därtill har finansrådet genom sju e-sammanträden beslutat bl.a. om att på förslag av det vetenskapliga rådet anta 17 nya medlemmar till SLS.

Fonder, justering av värdena för de gemensamt förvaltade fonderna

Det under året nytillkomna fondkapitalet om sammanlagt 952 087,17 euro har överförts till respektive fonder i enlighet med specifikationerna i not nr 21 och nr 25 till bokslutet.

De gemensamt förvaltade fondernas egna kapital uppvärderas i regel årligen med partiprisindex. År 2020 steg indexets poängtal med 0,25 %. Placeringspolitiken definierar att då värderingsfondens storlek i förhållande till placeringarnas värdeförändringsrisker bedöms vara tillräcklig kan värderingsfondens kapital användas för uppskrivning av fonders kapitalvärde och därigenom förkovra fonders kapital vilket ökar den kalkylerade avkastningen. Finansrådet beslöt att utöver en indexkorrigering om 0,25 % uppvärdera de gemensamt förvaltade fonderna med 3 %, räknat på deras bokföringsvärden, genom överföring av motsvarande belopp från värderegleringsfonderna till de gemensamt förvaltade fondernas eget kapital. Genom åtgärden ökade Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonders kapital med 5,3 miljoner euro och Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonders kapital med 14,4 miljoner euro.

SLS placeringspolitik tar ställning till riskhanteringsprinciper och det sätt på vilket riskerna i placeringsverksamheten hanteras. Konjunkturvariationer utjämnas vid behov med Svenska litteratursällskapets respektive Svenska kulturfondens konjunkturutjämningsfonder. Finansrådet har i placeringspolitiken

slagit fast att målet är att konjunkturutjämningsfondens storlek vid en konjunkturtopp skulle motsvara 1,5–2 års behov för utdelning och verksamhet. Placeringspolitiken utgår ifrån att konjunkturutjämningsfonden och annat ackumulerat överskott vid behov skall komma att disponeras över en förväntad konjunkturcykel om 3–7 år. SLS konjunkturutjämningsfond har med tiden kommit att bli betydligt större, i förhållande till utdelnings- och verksamhetsfinansierings behovet, än vad placeringspolitiken uppställt som mål. En alltför stor konjunkturutjämningsfond kunde leda till att man varken i en uppgång eller i nedgång skulle vidta behövliga åtgärder för att anpassa medelsanvändningen till den långsiktiga avkastningen av den förvaltade förmögenheten. Med anledning av detta har finansrådet i samband med bokslutet överfört 23,7 miljoner euro från SLS konjunkturutjämningsfond respektive dispositionsfond till SLS värderegleringsfond. Med medel ur värderegleringsfonden kan finansrådet besluta om uppvärdering av enskilda fonders eget kapital.

Balansomslutningen, värdeförändringar

I slutet av året var balansomslutningen 1 346 536 925,66 euro, varav kulturfonden var 1 068 163 795,49 euro (utan interna eliminerings), jämfört med 1 290 383 692,04 euro i början av året, varav kulturfonden var 1 026 007 390,35 euro.

Uppvärderingen av Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonders eget kapital minskade värderegleringsfonden med 5,3 miljoner euro.

Realiserade förluster i samband med försäljningar minskade fonden med 1,9 miljoner euro. Nedskrivningar av placeringar till marknadsvärde utgjorde 5,3 miljoner euro. Under perioden återtogs nedskrivningar av placeringstillgångars värde till ett belopp om 1,0 miljoner euro och vid försäljning av placeringar realiserades vinster till ett belopp om 14,6 miljoner euro. Övriga händelser som ökade fondens kapital var återburna förvaltarvoden 0,5 miljoner euro samt andel av avkastning från Private Equity-bundna lån 0,5 miljoner euro. Värderingsfonden i Svenska litteratursällskapet ökade sammanlagt med 27,7 miljoner euro till 85,3 miljoner euro. Därtill har Svenska litteratursällskapets fristående fonders värderingsfonder ökat med 0,8 miljoner till 8,4 miljoner euro.

Uppvärderingen av Svenska kulturfondens gemensamt förvaldade fonders eget kapital minskade värderingsfonden med 14,5 miljoner euro. Nedskrivningar av placeringar till marknadsvärde utgjorde 22 miljoner euro. Realiserade förluster i samband med försäljningar minskade fonden med 10,4 miljoner euro. Vinster vid försäljning av placeringar realiserades till ett belopp om 65,8 miljoner euro. Under perioden återtogs nedskrivningar av placeringstillgångars värde till ett belopp om 4,5 miljoner euro. Övriga händelser som ökade fondens kapital var återburna förvaltarvoden 1,9 miljoner euro samt andel av avkastning från Private Equity-bundna lån 1,1 miljoner euro. I Svenska kulturfon-

den ökade värderingsfonden sammanlagt med 25,5 miljoner euro till 505,1 miljoner euro. Därtill har Svenska kulturfondens fristående fonders värderingsfonder ökat med 0,6 miljoner till 15,4 miljoner euro.

Den placerade förmögenhetens värdering, förändringar och marknadsvärdet presenteras i noter nr 15–18 i anslutning till bokslutet.

Tillskott och överföringar till fondernas kapital

Svenska litteratursällskapets fonders kapital minskade med 10,6 miljoner euro. Minskningen förklaras av att 19 miljoner euro vid uppgörandet av bokslutet överfördes från konjunkturutmätningens fonders kapital till värderingsfonden. Därtill överfördes dispositionsfondens kapital om 4,7 miljoner euro till värderingsfonden. Åtgärden att överföra en del av konjunkturutmätningens reserverna till värderingsfonden är ägnade att särskilja kapital, som i enlighet med den av finansrådet fastställda placeringspolitiken är avsett för utjämning av verksamhets- och utdelningsmedel vid konjunktursvackor, från kapital som inte är avsett att användas. Efter åtgärden kvarstår 34,5 miljoner euro i SLS konjunkturutmätningens fond. Överföring av avkastning till fondernas kapital enligt fondbestämmelser uppgår till 3,1 miljoner euro. Uppvärderingen av de gemensamt förvaldade fonderna ökade fondernas eget kapital med 5,3 miljoner euro.

Förändringar i SLS-fondernas kapital beskrivs i noterna nr 21–22 i anslutning till bokslutet.

Vid uppgörandet av bokslutet har beaktats finansrådets beslut att för årsmötet föreslå att till forskningsfonden överförs 440 000 euro för att finansiera projektet *Digitalisering av J. O. Ranckens arkiv* (70 000 euro), projektet *1700-talets hushållsböcker* (330 000 euro) och projektet *Leo Mechelins samlade verk* (40 000 euro). Dessa utdelningsbeslut har fattats av SLS vetenskapliga råd 19.3.2020 respektive 15.5.2020. Därtill föreslår finansrådet för årsmötet att ytterligare 1 247 000 euro överförs till forskningsfonden för finansiering av utdelning inom forskningsprogrammet *Framtida utmaningar i Norden* (900 000 euro), för finansiering av utgivningsprojektet *Leo Mechelins samlade verk* (300 000 euro) samt för att täcka SLS åtagande inom Stiftelsers och fonders gemensamma *Post doc-pool* (47 000 euro).

Forskningsfondens syfte är att kapitalet används för framtida utdelning till forskningsprojekt eller för att finansiera av vetenskapliga rådet beslutade infrastrukturprojekt (insamlingsprojekt, utgivningsprojekt och digitaliseringsprojekt) som bedrivs i SLS egen regi. Forskningsfonden upplöses enligt vetenskapliga rådets utdelningsbeslut eller i den takt projekt framskrider och tar medel i anspråk.

Förändringar i SLS dispositionsfond, forskningsfond och förhandsfinansierade åtaganden beskrivs i noterna 23–24 och 27 i anslutning till bokslutet.

Svenska kulturfondens fonders kapital ökade med 8,4 miljoner euro. Genom donationer och testamenten förkovrades kapitalet med 0,9 miljoner euro. Uppvär-

deringen av de gemensamt förvaltade fonderna ökade fondernas eget kapital med 14,5 miljoner euro. Överföringar av avkastning till de gemensamt förvaltade fondernas kapital enligt fondbestämmelser uppgick till 3,8 miljoner euro. De fristående fondernas överskott ökade kapitalet med 0,5 miljoner euro. Vid uppgörandet av bokslutet har beaktats att finansrådet för årsmötet föreslår att 11,3 miljoner euro överförs från Svenska kulturfondens konjunkturutjämningsfond. Syftet med konjunkturutjämningsfonden är att med fondens kapital utjämna konjunkturvariationernas inverkan på den för Svenska kulturfondens ändamål till disposition ställda avkastningen

Förändringar i SKF-fondernas kapital beskrivs i noterna nr 25–26 i anslutning till bokslutet.

Svenska litteratursällskapets fristående fonders utdelning

Ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II ställdes år 2020 till SLS disposition 750 000 euro för fondens syften. År 2021 ställs 750 000 euro till SLS disposition. Därtill utdelades år 2020 till Tölö gymnasium 6 800 euro.

Svenska kulturfondens resultat

År 2020 ställde Svenska litteratursällskapet sammanlagt 42 000 000 euro till disposition för Svenska kulturfondens ändamål, därtill disponerade Svenska kulturfonden 1 074 000 euro ur Allmänna fonden. För föreskrivna

och anvisade förmånstagare reserverades 2 766 438,10 euro, medan Styrelsen/Delegationen för Svenska kulturfonden kunde disponera 37 133 561,90 euro. Stiftelsen för kultur- och utbildningsinvesteringar kunde disponera 2 100 000 euro.

Av resultatet för 2020 efter föreskrivna överföringar till kapitalet och ovan redovisade dispositioner har finansrådet i Svenska litteratursällskapet beslutat att i enlighet med villkoren i det av Svenska folkpartiet 30.12.1908 upprättade donationsbrevet ställa 42 000 000,00 euro till disposition för Svenska kulturfondens ändamål enligt följande:

Reserveras för föreskrivna/
anvisade mottagare 2021 2 851 376,10

Reserveras för Svenska
kulturfondens
utdelning 2021 37 048 623,90

varav:
ur SLS fonder 112 616,85

ur Svenska kultur-
fondens fristående
fonder 400 000,00

ur Svenska kultur-
fondens gemensamt
förvaltade fonder 36 536 007,05

Reserveras för Stiftelsen
för kultur- och utbildnings-
investeringar r.s. 2 100 000,00

Totalt euro 42 000 000,00

Efter ovan nämnda dispositioner uppvisar kulturfonden ett underskott om 132 763,13 euro, vilket belopp överförs till Svenska kulturfondens eget kapitals balanserade överskott

Svenska litteratursällskapets resultat

Svenska litteratursällskapets resultaträkning uppvisar efter verkställda dispositioner och reserveringar ett överskott för 2020 om 166 034,78 euro, som överförs till balanserat överskott.

Resultaträkning

Euro		1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Verksamhet			
Intäkter			
	Ordinarie verksamhetens intäkter	60 633,46	138 784,09
		60 633,46	138 784,09
Kostnader			
	Personalkostnader	not 2	-6 219 754,24
	Verksamhetskostnader	-3 624 075,84	-4 630 859,44
	Utdelning pris, stipendier, understöd SLS	-4 312 155,11	-4 932 264,93
	Utdelning pris, stipendier, understöd SKF	-35 286 987,65	-39 009 089,23
	Egen användning av fondavkastning	1 094 184,00	1 388 228,38
		-48 487 253,12	-53 403 739,46
	Ordinarie verksamhetens underskott	-48 426 619,66	-53 264 955,37
Tillförda medel			
	Medlemsavgifter	20 729,56	20 920,00
	Donationer och bidrag	not 3.1	3 514 297,62
	Överföring från fonder	100 000,00	104 000,00
		3 930 677,53	3 639 217,62
	Verksamhetens underskott	-44 495 942,13	-49 625 737,75
Investerings- och finansieringsverksamhet			
Intäkter			
	Aktierelaterad utdelning	42 021 052,26	55 910 910,52
	Hyror	5 743 754,60	5 636 150,23
	Jord- och skogsbruk	560 325,96	637 474,64
	Räntor	3 808 459,02	4 387 412,07
	Övriga intäkter	239,30	13 945,09
	Realisationsvinster	82 315 916,71	57 182 113,77
	Realisationsförluster	-12 419 073,54	-6 218 671,73
	Överfört till värde regleringsfonden	-69 896 843,17	-50 963 442,04
		52 133 831,14	66 585 892,55
Kostnader			
	Fastigheter och aktielägenheter	-2 383 340,25	-3 070 497,66
	Jord- och skogsbruk	-433 407,96	-424 776,26
	Avskrivningar	-1 043 486,26	-986 102,94
	Övriga kostnader	-350 035,43	-160 671,55
		-4 210 269,90	-4 642 048,41
	Investerings- och finansieringsverksamhetens överskott	47 923 561,24	61 943 844,14
	Överskott av egen verksamhet	3 427 619,11	12 318 106,39
Allmänna understöd			
	Statsbidrag	not 3.2	875 667,10
		875 116,20	875 667,10
	Räkenskapsperiodens resultat	4 302 735,31	13 193 773,49

Euro		1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Dispositioner och förändringar i kapitalet			
Överfört till gemensamt förvaltade fonders kapital enl. fondregl.	not 5	-6 786 702,93	-5 942 269,11
Överfört till fristående fonders kapital	not 6	-557 504,91	-914 910,09
Förändringar i reserverade medel			
Reserveras för utdelning under kommande år SLS		-3 435 369,41	-3 650 255,94
Under året ianspråktagna reserverade medel SLS		3 137 953,11	3 300 124,00
Reserveras för utdelning under kommande år SKF	not 7	-42 000 000,00	-42 000 000,00
Under året ianspråktagna reserverade medel SKF, utdelning		35 286 987,65	39 009 089,23
Projektfinansiering till SLS projekt			
Tillskott till forskningsfonden		-1 687 000,00	-1 200 000,00
Uttag ur forskningsfonden		1 546 172,83	1 748 421,17
Övriga förändringar i kapitalet	not 8	10 358 763,13	-3 506 505,08
		-4 136 700,53	-13 156 305,82
Räkenskapsperiodens överskott		166 034,78	37 467,67

Balansräkning

Euro	31.12.2020	31.12.2019
Aktiva		
Bestående aktiva		
Svenska litteratursällskapets fonder		
Fastigheter och fastighetsaktier	22 193 875,46	22 570 840,21
Aktier och andelar	200 268 655,80	206 085 986,11
Ränteplaceringar	46 808 094,57	32 493 776,71
not 16.1	269 270 625,83	261 150 603,03
Svenska kulturfondens fonder		
Fastigheter och fastighetsaktier	63 771 164,67	64 193 113,72
Anläggningstillgångar	279 891,24	289 693,91
Aktier och andelar	762 886 746,17	799 072 177,98
Ränteplaceringar	213 331 747,03	158 314 057,20
not 18.1	1 040 269 549,11	1 021 869 042,81
Rörliga aktiva		
Svenska litteratursällskapets fonder		
Omsättningstillgångar	22 215,69	21 206,22
Fordringar	324 384,58	469 420,25
Banktillgodohavanden	10 690 375,99	2 963 072,19
not 16.2	11 036 976,26	3 453 698,66
Svenska kulturfondens fonder		
Omsättningstillgångar	178 600,00	253 900,00
Fordringar	548 109,88	1 244 354,53
Banktillgodohavanden	25 233 064,58	2 412 093,01
not 18.2	25 959 774,46	3 910 347,54
Aktiva totalt	1 346 536 925,66	1 290 383 692,04

Euro		31.12.2020	31.12.2019
Passiva			
Eget kapital			
Svenska litteratursällskapets fonder			
Fondkapital	not 21	164 582 193,86	175 186 322,04
Värderegleringsfond	not 22	93 744 993,75	65 280 590,01
Dispositionsfond	not 23		4 713 732,14
Forskningsfond	not 24	4 736 435,73	4 595 608,56
Balanserat överskott		671 954,30	631 119,84
Räkenskapsperiodens överskott		166 034,78	37 467,67
		263 901 612,42	250 444 840,26
Svenska kulturfondens fonder			
Fondkapital	not 25	481 389 682,16	473 150 714,73
Värderegleringsfond	not 26	520 495 412,74	494 385 279,43
		1 001 885 094,90	967 535 994,16
Eget kapital totalt		1 265 786 707,32	1 217 980 834,42
Reserverade utdelningsmedel			
Svenska litteratursällskapets fonder			
Enligt fondvillkor		6 490 243,49	6 176 342,13
Förhandsfinansiering	not 27	100 000,00	100 000,00
		6 590 243,49	6 276 342,13
Svenska kulturfondens fonder			
Enligt fondvillkor		62 812 953,58	55 021 941,23
		62 812 953,58	55 021 941,23
Främmande kapital			
Kortfristiga skulder			
Svenska litteratursällskapets fonder		8 058 274,26	7 848 119,30
Svenska kulturfondens fonder		3 288 747,01	3 256 454,96
	not 28	11 347 021,27	11 104 574,26
Passiva totalt		1 346 536 925,66	1 290 383 692,04

Noter till resultat- och balansräkningen

Redovisningsprinciper

Utdelning

- 1 Av Svenska litteratursällskapet beviljade pris och stipendier har kostnadsförts på basis av fattade beslut och upptas som skuld till mottagarna. Understöd för fleråriga förpliktelser bokas som helhetskostnad för det år beslutet har fattats. Svenska kulturfondens utdelningsmedel reserveras för utdelning och kostnadsförs då de rekriveras för utbetalning.

Erhållna donationer och bidrag

- 2 Mottagna bidrag och understöd intäktförs till den del kostnader uppstått. Resterande mottagna bidrag periodiseras och upptas som passiva resultatregleringar.

Omsättningstillgångar

- 3 Publikationslagret upptas i omsättningstillgångarna i balansens aktiva. Det ingående lagervärdet på nya publikationer bestäms av publikationens tryckningskostnad, som aktiveras och i resultaträkningen upptas som lagerförändring. På det återstående lagervärdet per 31.12 för under året utgivna publikationer görs en nedskrivning på 50 %, därpå följande år nedskrivs hela det återstående värdet.

Fondkapital

- 4 Svenska litteratursällskapet och Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonder avser fonder som förvaltas med gemensamma tillgångar. Vid uppgörandet av bokslutet bestod SLS gemensamt förvaltade fonder av 121 enskilda fonder och Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonder av 482 fonder. Summan av de enskilda fondernas kapital bildar de gemensamt förvaltade fondernas egna kapital i SLS respektive SKF balansräkning. Till det egna kapitalet räknas också SLS respektive SKF värderingsfonder i vilken samtliga gemensamt förvaltade fonder har andel i relation till sitt eget kapital. Till värderingsfonden förs i enlighet med av finansrådet fastställda principer realisationsvinster och realisationsförluster, nedskrivningar och återtagning av nedskrivningar samt vissa andra värderingsreglerande transaktioner som specificeras i en skild not. Finansrådet tar årligen ställning till eventuell uppvärdering av de enskilda fondernas egna kapital som kan uppvärderas genom överföring från värderingsfondernas kapital till de enskilda fonderna i proportion till dessa fonders eget kapital. De enskilda fondernas avkastning beräknas med en kalkylränta om 4% räknat på de enskilda fondernas ingående kapital. Utöver gemensamt förvaltade fonder förvaltas 5 fristående fonder (fonder med egen täckning), Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II och Strömme gård inom SLS och Alix och Ernst von Borns fond I, Stensböle minnen och Strömme gård inom SKF. Dessa fonder har separata tillgångar och har inte andel i de gemensamt förvaltade fondernas värderingsfonder.
- 5 Konjunkturvariationers inverkan på utdelningskapaciteten och verksamheten utjämnas vid behov med Svenska litteratursällskapet respektive Svenska kulturfondens konjunkturutjämningsfonder genom att av räkenskapsperiodens resultat enligt föreningsmötes beslut överföra medel till respektive konjunkturutjämningsfond. Målet är att respektive konjunkturutjämningsfonds kapital kan uppgå till 1,5-2 års behov för utdelning och verksamhet. Konjunkturutjämningsfondernas kapital kan enligt finansrådets beslut disponeras vid en konjunkturnedgång.

- 6 För Svenska litteratursällskapet gemensamt förvaltade fonder och fristående fonder samt för Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonder och fristående fonder har uppgjorts separata resultat- och balansräkningar som intagits i Svenska litteratursällskapets bokslut.

- 7 Nya donationer upptas till marknadsvärde i balansräkningen under respektive fonds eget kapital.

Bestående aktiva

- 8 Bestående aktiva värderas till anskaffningsvärdet enligt fifo-principen. Nedskrivningar görs för offentligt noterade instrument mot värderingsfond i balansräkningen. Nedskrivningar företas om anskaffningsvärdet eller det under tidigare räkenskapsperioder nedskrivna anskaffningsvärdet för ett inköpsparti är högre än marknadsvärdet för offentligt noterade instrument vid bokslutstidpunkten. Icke noterade instrument omvärderas enligt prövning. Under tidigare redovisningsperioder gjorda nedskrivningar återtas vid försäljning och vid bokslut då marknadsvärdet ligger över det nedskrivna värdet.

Realisationsresultat

- 9 Försäljningsvinster/-förluster från bestående aktiva resultatförs och förs därefter till värderingsfond.

Värdering av tillgångarna

- 10 Private Equity-bundna placeringar värderas till anskaffningsvärdet, nedskrivningar görs då anskaffningsvärdet eller det under tidigare räkenskapsperioder nedskrivna anskaffningsvärdet för en placering är högre än värderingen vid bokslutstidpunkten. 10% av Private Equity-bundna placeringars avkastning förs mot värderingsfond i syfte att över tid bibehålla kapitalets realvärde. 20 % av avkastningen från Private Equity-bundna lån förs mot värderingsfond i syfte att täcka eventuella slutliga förluster vid avveckling av Private Equity-bundna lån. Slutliga förluster förs mot värderingsfond. Realisationsvinster och -förluster från andra strukturerade lån som inte har kupongavkastning upptas som intäkt (eller förlust) i resultaträkningen.
- 11 Vid marknadsvärdering av tillgångar tillämpas den vid redovisningstidpunkten mest tillförlitliga marknadsvärderingen för respektive tidpunkt. Härav följer att tillgångarnas marknadsvärde kan ha förändrats jämfört med tidigare redovisade marknadsvärderingar. Detta medför att tidigare års portföljstruktur och avkastning kan uppvisa smärre avvikelser i detta bokslut jämfört med tidigare publicerade bokslut. Tillgångar i annan valuta än euro omräknas till bokslutsdagens valutakurs.

Fastighetsinnehav

- 12 Kostnader för grundliga reparationer, omfattande ombyggnader, grundförbättringar och andra åtgärder med lång verkningstid som beräknas innebära att fastighetens värde vid försäljning eller uthyrning för en längre tid genom åtgärden beräknas öka, aktiveras i regel och ökar fastighetens bokföringsvärde. Årsreparationer och kostnader för administration och underhåll kostnadsförs i sin helhet på årlig basis.
- 13 Aktiverade utgifter för grundliga reparationer, omfattande ombyggnader, grundförbättringar och andra åtgärder med lång verkningstid enligt punkt 12 avskrivs lineärt enligt plan med en avskrivningstid om 10 år. Övriga avskrivningar på byggnadernas bokföringsvärden görs i regel inte.

Not 1: Resultaträkning för SLS verksamhet och utdelning

	1.1-31.12.2020	1.1-31.12.2019
Verksamhet		
Ordinarie verksamhet		
Intäkter		
Ordinarie verksamhetens intäkter	60 633,46	138 784,09
Förvaltningsgottgörelse	2 421 098,02	2 318 782,09
	2 481 731,48	2 457 566,18
Kostnader		
Personalkostnader	-6 125 809,83	-5 992 760,27
Verksamhetskostnader	-3 624 075,84	-4 630 859,44
Utdelning pris, stipendier, understöd	-4 558 093,00	-5 219 366,00
Återinförda pris, stipendier och understöd	138 036,00	187 678,07
Egen användning av fondavkastning	1 094 184,00	1 388 228,38
	-13 075 758,67	-14 267 079,26
Ordinarie verksamhetens underskott	-10 594 027,19	-11 809 513,08
Tillförda medel		
Medlemsavgifter	20 729,56	20 920,00
Donationer och bidrag	2 735 947,97	2 217 931,50
	2 756 677,53	2 238 851,50
Verksamhetens underskott	-7 837 349,66	-9 570 661,58
Investerings- och finansieringsverksamhet		
Gemensamt förvaltade fonder		
Intäkter		
Aktierelaterad utdelning	8 770 130,22	10 724 884,66
Hysesintäkter	1 959 043,19	1 969 020,31
Ränteintäkter	537 903,36	549 092,20
Realisationsvinster	14 563 134,90	11 733 324,11
Realisationsförluster	-1 913 216,67	-202 509,53
Överföring till värderegleringsfond	-12 649 918,23	-11 530 814,58
	11 267 076,77	13 242 997,17
Kostnader		
Fastighetskostnader	-826 744,93	-1 246 037,91
Avskrivningar	-606 676,64	-583 705,44
Övriga kostnader	-49 154,54	-19 787,72
	-1 482 576,11	-1 849 531,07
Fristående fonder		
Avkastning	850 166,79	1 093 614,38
Investerings- och finansieringsverksamhetens överskott	10 634 667,45	12 487 080,48
Överskott av egen verksamhet	2 797 317,79	2 916 418,90
Allmänna understöd		
Statsbidrag	875 116,20	875 667,10
	875 116,20	875 667,10
Räkenskapsperiodens resultat	3 672 433,99	3 792 086,00
Dispositioner och förändringar i kapitalet		
Överfört till gemens. förv. fonders kapital enl. fondreglementen	-2 970 073,99	-2 407 614,29
Överfört till fristående fonders kapital	-93 366,79	-336 814,38
Förändringar i reserverade medel		
Reserveras för utdelning under kommande år (enl. fondreglementen)	-2 791 186,26	-3 001 357,83
Under året ianspråktaga reserverade medel	3 245 855,00	3 399 547,00
Reserveras för utdelning fristående fonder	-756 800,00	-756 800,00
Tillskott till forskningsfonden	-1 687 000,00	-1 200 000,00
Uttag ur forskningsfonden	1 546 172,83	1 748 421,17
Övriga förändringar i kapitalet	-3 506 399,21	-3 754 618,33
Räkenskapsperiodens överskott	166 034,78	37 467,67

Not 2: Personalkostnader och närståendekretsåtgärder

	2020	2019
Löner och arvoden SLS	4 932 842,38	4 811 094,23
Löner och arvoden SLS fristående fonder	6 240,00	6 240,00
Löner och arvoden SKF fristående fonder	184 318,89	175 135,71
Pensionskostnader SLS	991 716,22	1 050 525,91
Pensionskostnader SKF fristående fonder	35 038,06	35 909,26
Övriga sociala kostnader SLS	201 251,23	131 140,13
Övriga sociala kostnader SLS fristående fonder	398,66	369,25
Övriga sociala kostnader SKF fristående fonder	6 413,08	9 339,75
	6 358 218,52	6 219 754,24
Naturaförmåner	71 523,23	65 426,17
Medeltal antal anställda, årsverken	94,0	93,8

Närståendekretsrapportering

Med närståendekretsåtgärder avses ekonomiska åtgärder som företagits med närståendekretsen.

Till Svenska litteratursällskapets sedvanliga närståendekretsåtgärder hör:

- 1 Löner och arvoden till personer i närståendekretsen samt arvode till revisionssamfund
- 2 Pris, stipendier och understöd till personer i närståendekretsen
- 3 Hyresavtal med personer i närståendekretsen

Till SLS närståendekrets hör:

- a Finansrådets medlemmar och revisorer
- b Vetenskapliga rådets medlemmar, verkställande direktören och ledningsgruppens medlemmar
- c Familjemedlemmar till personer som avses i punkterna a-b *

Revisionsarvoden	131 642,12	101 620,04
Ersättningar till ledningen (löner, arvoden och naturaförmåner):		
VD Dag Wallgren	289 765,72	270 920,10
Ledningsgruppen **	696 893,16	672 172,28
VD omfattas av en frivillig gruppensionsförsäkring		
Ersättningar till sällskapets ordförande Henrik Meinander	22 000,00	22 000,00
Övriga löner och arvoden	13 909,84	12 926,54
Pris, stipendier och understöd	17 320,00	20 000,00
Hyresavtal	16 035,00	18 300,00

*) Med familjemedlem avses: make och sambo, egna barn och makens eller sambons barn, dessa barns make eller sambo och efterkommande, egna och makens eller sambons föräldrar, far- och morföräldrar och deras föräldrar

**) Forskningschef Christer Kuvaja, arkivchef Kristina Linnovaara, kanslichef Jonas Lång, kommunikationschef Marika Mäklin, ekonomichef Ninny Olin, informationsförvaltningschef Karola Söderman, utgivningschef Jennica Thylin-Klaus

Not 3: Mottagna bidrag och understöd

	2020	2019
3.1 Bidrag och understöd från privata fonder, stiftelser och föreningar samt från staten och kommuner:		
SLS		
För arkivverksamheten	7 000,00	7 000,00
För utgivningsverksamheten och utgivningsprojekt		30 000,00
För koordinering av bokmässor	165 000,00	177 000,00
Donationer och övriga understöd:		
Inez och Julius Polins fond inom Folkhälsan	2 563 947,97	2 003 931,50
	2 735 947,97	2 217 931,50
SKF		
Avkastning från Wadéns fond		450 000,00
Avkastning från SLS fonder	112 616,85	107 901,89
Tillskott till allmänna fonden	1 074 000,00	846 366,12
	1 186 616,85	1 404 268,01
Eliminering av transaktioner SKF/SLS	-112 616,85	-107 901,89
Donationer och bidrag	3 809 947,97	3 514 297,62
3.2 Statsunderstöd		
SLS		
För arkivverksamheten:	798 500,00	800 500,00
För Delegationen för den svenska litteraturens främjande	76 616,20	75 167,10
	875 116,20	875 667,10

Not 4: Investerings- och finansieringsverksamhetens överskott

	2020	2019
SLS gemensamt förvaltade fonder överskott	9 784 500,66	11 393 466,10
SLS fristående fonder överskott	859 805,45	1 103 223,63
SLS fristående fonders förvaltningsgottgörelse	-3 000,00	-3 000,00
	10 641 306,11	12 493 689,73
SKF gemensamt förvaltade fonder överskott	36 170 269,56	48 236 654,93
SKF gemensamt förvaltade fonders förvaltningsgottgörelse till SLS	-2 299 020,60	-2 199 763,04
SKF fristående fonder överskott	883 215,54	990 114,76
SKF fristående fonders förvaltningsgottgörelse till SLS	-119 077,42	-116 019,05
	34 635 387,08	46 910 987,60
SKF fristående fonders personalkostnader, eliminering	225 770,03	220 384,72
Eliminering av förvaltningsgottgörelse	2 421 098,02	2 318 782,09
Investerings- och finansieringsverksamhetens överskott	47 923 561,24	61 943 844,14

Not 5: Överfört till gemensamt förvaltade fonders kapital

	2020	2019
Svenska litteratursällskapet	2 970 073,99	2 407 614,29
Svenska kulturfonden	3 816 628,94	3 534 654,82
	6 786 702,93	5 942 269,11

Not 6: Överfört till fristående fonders kapital

	2020	2019
Svenska litteratursällskapet	93 366,79	336 814,38
Svenska kulturfonden	464 138,12	578 095,71
	557 504,91	914 910,09

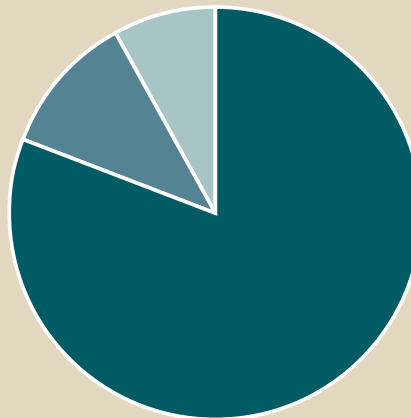
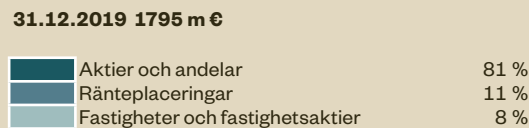
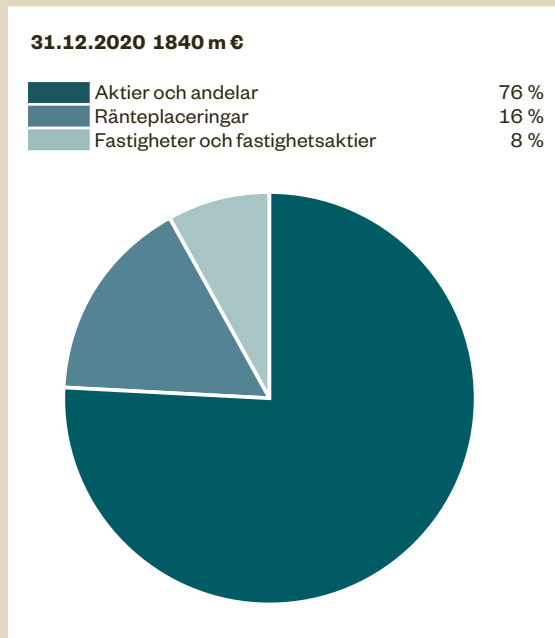
Not 7: Reserveras för utdelning Svenska kulturfonden

	2020	2019
Tillförda medel SKF	1 286 616,85	1 508 268,01
Investerings- och finansieringsverksamhetens överskott SKF	34 635 387,08	46 910 987,60
Förändringar i SKF kapital	5 945 232,94	-6 459 116,65
Räkenskapsperiodens underskott SKF	132 763,13	39 861,04
Reserveras för utdelning SKF	42 000 000,00	42 000 000,00

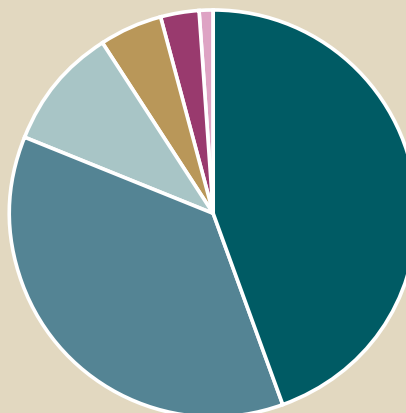
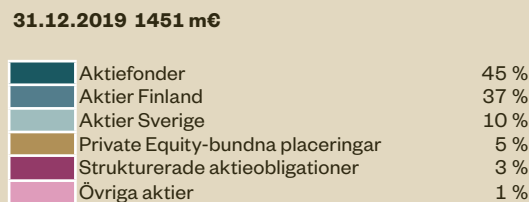
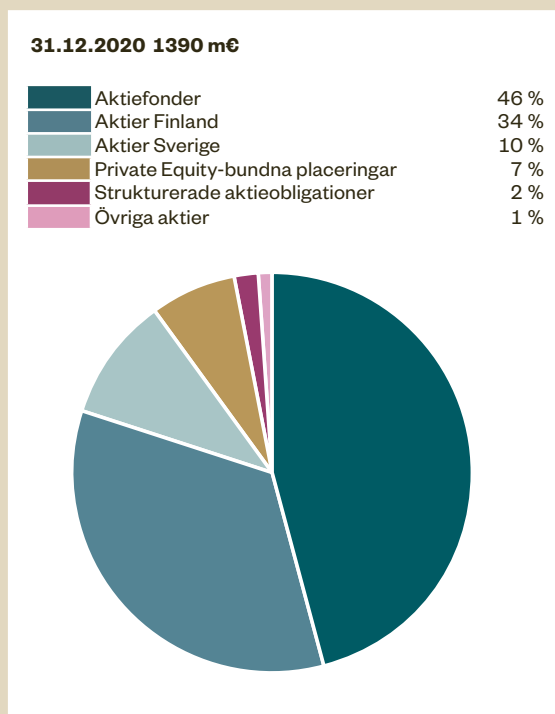
Not 8: Övriga förändringar i kapitalet

	2020	2019
Svenska litteratursällskapet		
Överföring till konjunkturutjämningsfonden	0,00	-1 200 000,00
		-1 200 000,00
Svenska kulturfonden		
Överföring från konjunkturutjämningsfonden	11 300 000,00	
Överföring till konjunkturutjämningsfonden		-1 500 000,00
Överföring till Allmänna fonden	-1 074 000,00	-846 366,12
Räkenskapsperiodens överskott	132 763,13	39 861,04
	10 358 763,13	-2 306 505,08
Övriga förändringar i kapitalet	10 358 763,13	-3 506 505,08

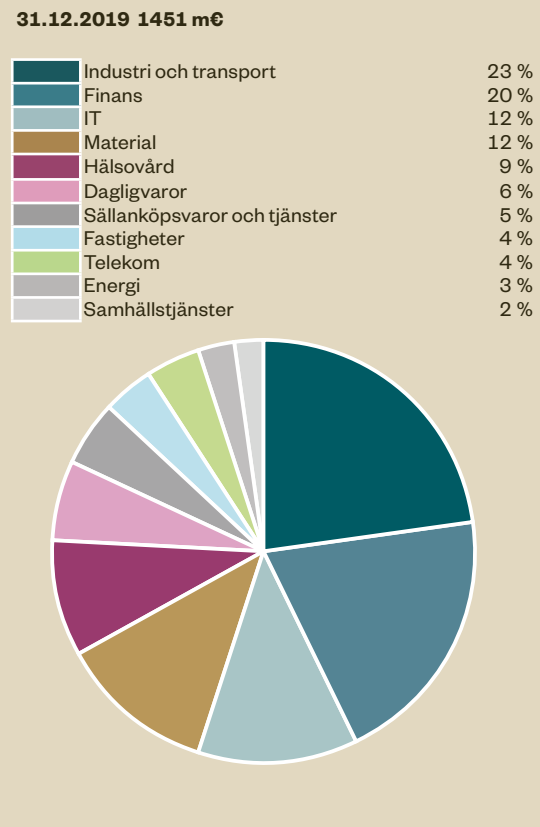
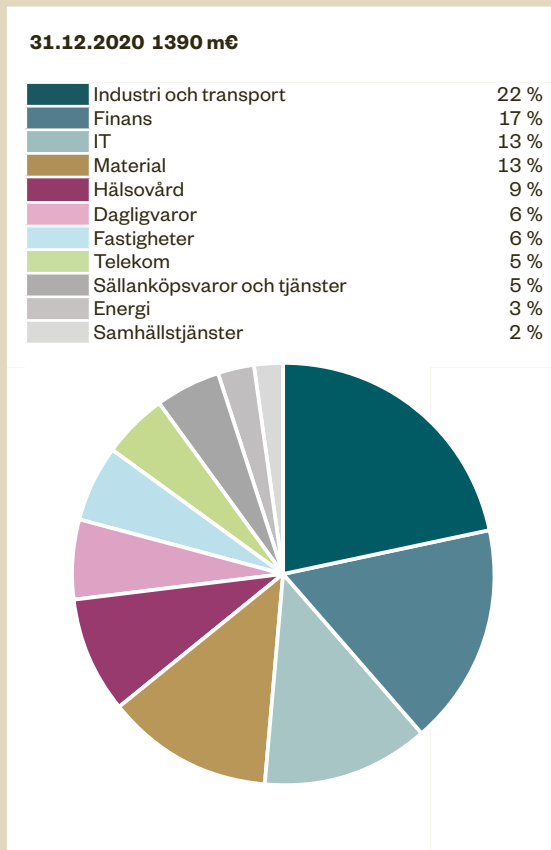
Not 9: Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens fondtillgångar enligt marknadsvärde

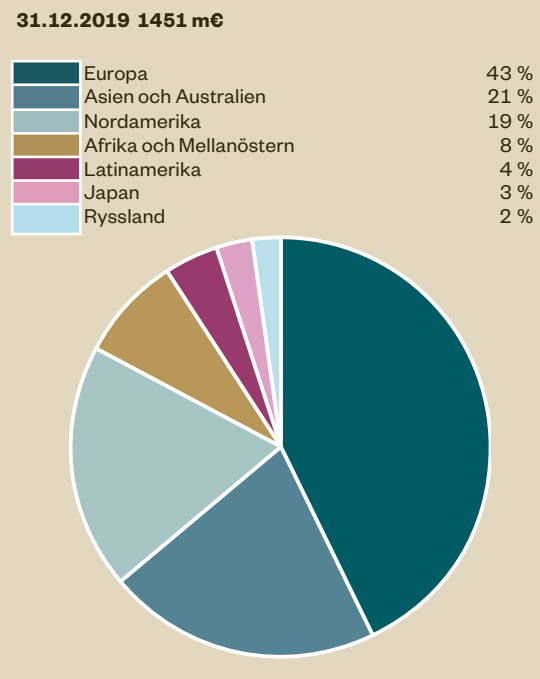
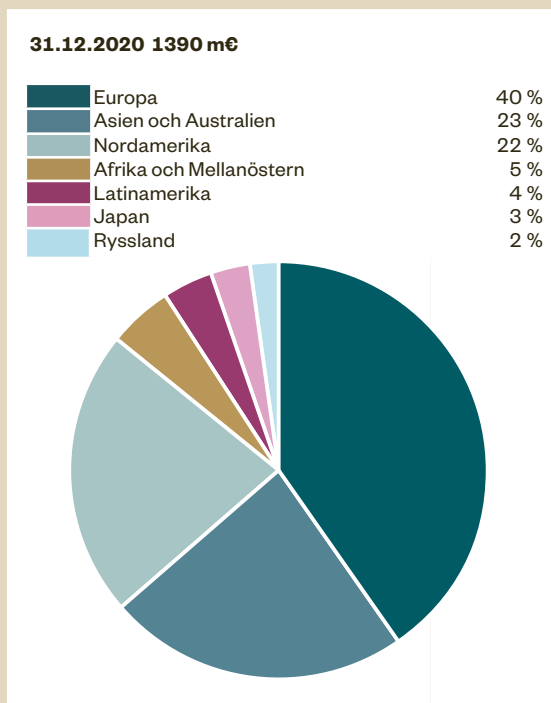
Not 10: Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens aktieplaceringar fördelade enligt instrumentslag, marknadsvärde

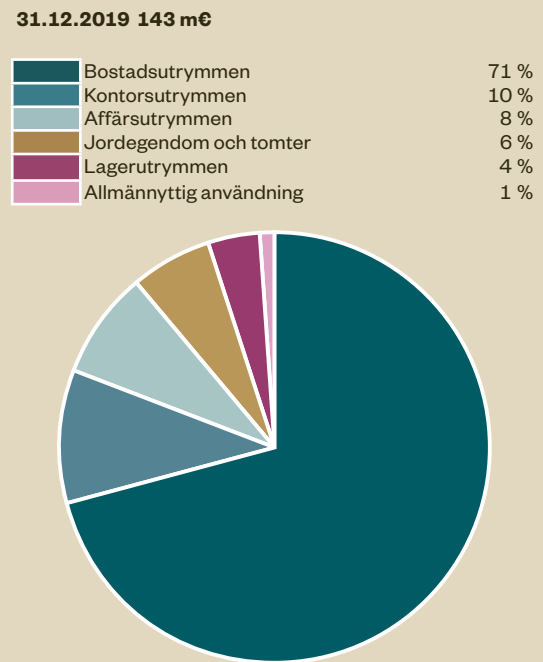
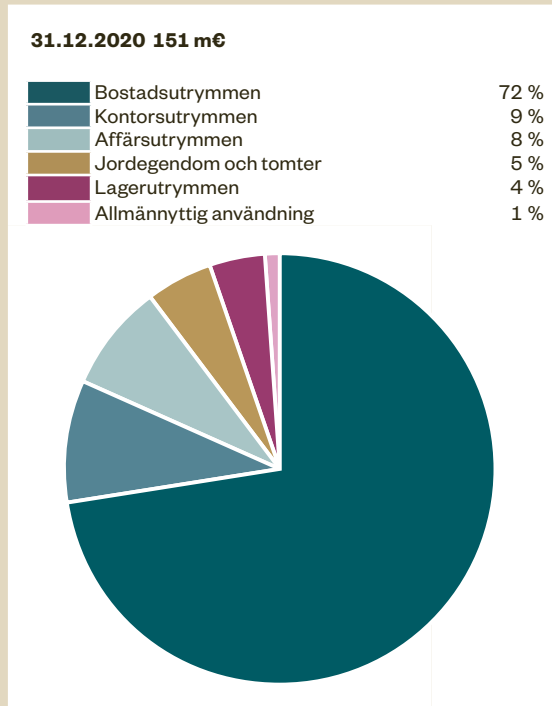
Not 11: Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens aktieplaceringars branschfördelning enligt marknadsvärde

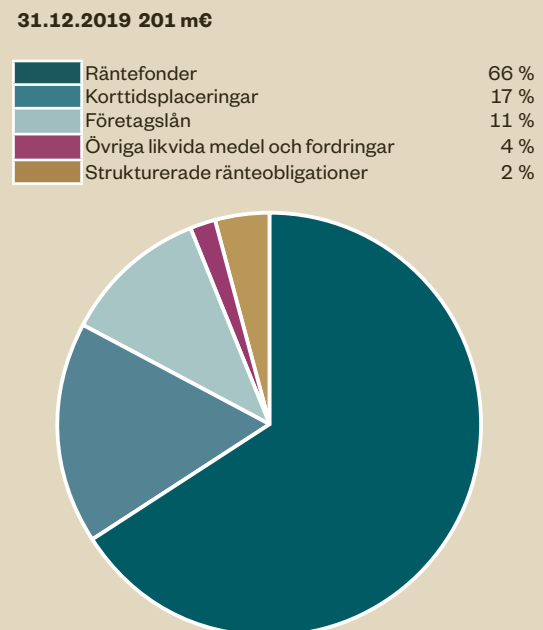
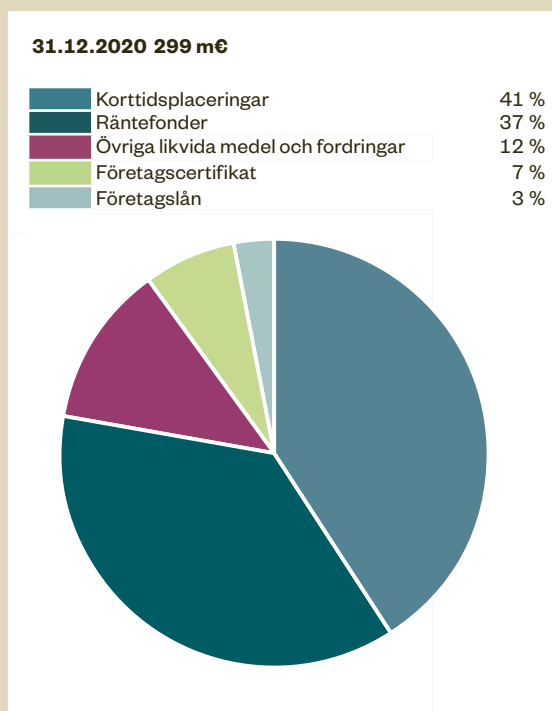
Not 12: Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens aktieplaceringars regionala fördelning enligt innehavens försäljningsintäkter, marknadsvärde

Not 13: Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens fastighetsplaceringar enligt marknadsvärde

Not 14: Svenska litteratursällskapets och Svenska kulturfondens ränteplaceringar enligt marknadsvärde

Not 15: Svenska litteratursällskapets ökningar och minskningar av placerade medel samt förändring i bokföringsvärdet

	Bokföringsvärde 31.12.2019 (€)	Anskaffningar, ökningar och aktiveringar (€)	Återtagning av nedskrivningar (€)	Försäljningar och minskningar (€)	Vinst / förlust vid försäljning (€)	Kapitalåterbärningar, nedskrivningar och avskrivningar (€)	Bokföringsvärde 31.12.2020 (€)
Svenska litteratursällskapet							
Aktier och andelar							
Aktiefonder	96 209 689,10	18 866 019,51	56 971,32	24 333 657,87	4 725 836,80	646 791,64	94 878 067,22
Aktier Finland	61 256 281,80	9 552 000,30	378 228,88	22 313 946,44	5 762 666,39	2 056 553,83	52 578 676,10
Aktier Sverige	20 511 196,42	3 124 391,78	269 578,29	7 234 763,12	3 744 184,57	817 280,15	19 597 307,79
Private Equity-bundna placeringar	17 228 278,54	7 137 681,50	179 451,42	1 586 024,45	-2 564,83	918 338,76	22 038 483,42
Strukturerade aktieobligationer	7 721 567,74	0,00	28 847,21	1 910 634,86	81 862,53	77 448,18	5 844 194,44
Övriga aktier	3 158 972,51	2 172 954,31	0,00	0,00	0,00	0,00	5 331 926,82
Aktier och andelar	206 085 986,11	40 853 047,40	913 077,12	57 379 026,74	14 311 984,46	4 516 412,56	200 268 655,79
Fastigheter och fastighetsaktier							
Fastighetsaktiebolag	20 941 561,04	229 711,89	0,00	0,00	0,00	600 732,64	20 570 540,29
Direktägda fastigheter	1 629 279,17	0,00	0,00	0,00	0,00	5 944,00	1 623 335,17
Fastigheter och fastighetsaktier	22 570 840,21	229 711,89	0,00	0,00	0,00	606 676,64	22 193 875,46
Ränteplaceringar							
Företagscertifikat	0,00	12 222 013,16	0,00	7 977 848,13	0,00	0,00	4 244 165,03
Företagslån	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	963 210,40	1 036 789,60
Korttidsplaceringar	8 848 374,51	56 280 699,89	113 441,95	42 873 719,28	-184 221,97	176,90	22 184 398,20
Räntefonder	21 645 402,20	5 609 238,89	119 353,36	7 329 148,65	-500 074,97	202 029,09	19 342 741,74
Ränteplaceringar	32 493 776,71	74 111 951,94	232 795,31	58 180 716,06	-684 296,94	1 165 416,39	46 808 094,57
Likvida medel och fordringar	3 453 698,66						11 036 976,27
Svenska litteratursällskapet	264 604 301,69	115 194 711,23	1 145 872,43	115 559 742,80	13 627 687,52	6 288 505,59	280 307 602,09

Not 16: Svenska litteratursällskapets tillgångar, bokföringsvärden respektive marknadsvärden

	31.12.2020		31.12.2019	
	Bokföringsvärde	Marknadsvärde	Bokföringsvärde	Marknadsvärde
Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonder				
Aktiefonder	86 870 432,67	118 330 746,87	88 940 845,75	118 200 035,54
Aktier Finland	47 085 730,71	93 803 756,57	55 757 695,05	104 506 597,52
Aktier Sverige	16 298 902,18	23 666 610,96	17 023 017,91	26 786 026,43
Private Equity-bundna placeringar	21 994 628,02	24 284 286,65	17 228 278,54	19 168 150,21
Strukturerade aktieobligationer	5 844 194,44	6 720 376,32	7 721 567,74	9 024 306,31
Övriga aktier	5 005 670,96	5 505 554,87	2 832 716,65	3 329 810,56
Aktier och andelar	183 099 558,98	272 311 332,24	189 504 121,64	281 014 926,57
Fastighetsaktiebolag	19 733 805,35	39 167 245,12	20 104 826,10	36 959 966,47
Direktägda fastigheter	1 623 335,17	4 292 826,70	1 629 279,17	4 298 770,70
Fastigheter och fastighetsaktier	21 357 140,52	43 460 071,82	21 734 105,27	41 258 737,17
Företagscertifikat	4 244 165,03	4 244 165,03	0,00	0,00
Företagslån	1 036 789,60	1 036 789,60	2 000 000,00	2 000 000,00
Korttidsplaceringar	22 184 398,20	22 224 944,13	8 848 374,51	8 848 374,51
Räntefonder	18 207 875,20	18 526 251,31	20 963 809,95	21 402 662,95
Ränteplaceringar	45 673 228,03	46 032 150,07	31 812 184,46	32 251 037,46
Svenska litteratursällskapets fristående fonder				
Aktiefonder	8 007 634,55	12 052 148,47	7 268 843,35	10 056 057,98
Aktier Finland	5 492 945,39	11 282 653,36	5 498 586,75	11 912 650,64
Aktier Sverige	3 298 405,61	4 445 795,08	3 488 178,51	4 592 560,97
Private Equity-bundna placeringar	43 855,41	44 955,41	0,00	0,00
Övriga aktier	326 255,86	659 419,27	326 255,86	595 220,41
Aktier och andelar	17 169 096,82	28 484 971,59	16 581 864,47	27 156 490,00
Fastighetsaktiebolag	836 734,94	3 967 562,50	836 734,94	3 571 552,50
Fastigheter och fastighetsaktier	836 734,94	3 967 562,50	836 734,94	3 571 552,50
Räntefonder	1 134 866,54	1 148 771,24	681 592,25	681 592,26
Ränteplaceringar	1 134 866,54	1 148 771,24	681 592,25	681 592,26
16.1 Bestående aktiva	269 270 625,83	395 404 859,46	261 150 603,03	385 934 335,96
Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonder				
Likvida medel och fordringar	10 319 376,89	10 319 378,23	2 541 659,68	2 541 659,68
Svenska litteratursällskapets fristående fonder				
Likvida medel och fordringar	717 599,38	717 599,38	912 038,98	912 038,98
16.2 Rörliga aktiva	11 036 976,26	11 036 977,61	3 453 698,66	3 453 698,66
Svenska litteratursällskapets fonder	280 307 602,09	406 441 837,07	264 604 301,69	389 388 034,62

Not 17: Svenska kulturfondens ökningar och minskningar av placerade medel samt förändring i bokföringsvärdet

	Bokföringsvärde 31.12.2019 (€)	Återtagning av nedskrivningar (€)	Försäljningar och minskningar (€)	Vinst / förlust vid försäljning (€)	Kapitalåterbäringar, nedskrivningar och avskrivningar (€)	Bokföringsvärde 31.12.2020 (€)
Svenska kulturfonden						
Aktier och andelar						
Aktiefonder	407 338 146,10	47 710,59	106 279 612,34	20 197 996,19	2 354 807,74	387 924 242,74
Aktier Finland	244 166 785,63	2 439 325,51	76 225 764,65	23 685 090,00	8 488 332,28	211 872 005,49
Aktier Sverige	76 418 787,04	521 504,46	25 965 005,86	13 776 482,76	3 094 844,74	73 682 141,23
Private Equity-bundna placeringar	44 818 096,28	461 744,41	4 046 035,08	-10 259,56	2 465 206,43	61 068 130,33
Strukturerade aktieobligationer	24 473 928,96	86 541,64	6 585 967,18	163 495,92	309 792,71	17 828 206,63
Övriga aktier	1 866 433,96	0,00	0,00	0,00	46 231,50	10 512 019,73
Aktier och andelar	799 072 177,98	3 556 826,61	219 092 385,11	57 812 805,31	16 759 215,40	762 886 746,15
Fastigheter och fastighetsaktier						
Fastighetsaktiebolag	63 505 573,68	0,00	2 281 028,40	1 963 553,34	451 926,15	63 080 740,31
Direktägda fastigheter	977 233,95	0,00	22 183,89	0,00	0,00	970 315,60
Fastigheter och fastighetsaktier	64 482 807,63	0,00	2 303 212,29	1 963 553,34	451 926,15	64 051 055,91
Ränteplaceringar						
Företagscertifikat	0,00	0,00	31 915 666,79	0,00	0,00	15 479 607,39
Företagslån	19 465 351,00	0,00	6 241 500,00	-51 970,00	3 852 841,60	9 319 039,40
Korttidsplaceringar	25 836 030,77	182 236,20	303 530 071,81	-295 939,13	884,51	98 976 749,02
Lånefordringar	276 281,89	0,00	12 000,00	0,00	0,00	264 281,89
Räntefonder	108 276 488,09	545 842,66	38 219 968,12	-2 844 131,47	1 704 258,61	89 292 069,33
Strukturerade ränteobligationer	4 459 905,45	200 795,52	4 338 813,70	-321 887,27	0,00	0,00
Ränteplaceringar	158 314 057,20	928 874,38	384 258 020,42	-3 513 927,87	5 557 984,72	213 331 747,03
Övriga likvida medel och fordringar	4 138 347,54					27 894 246,38
Interna eliminerings	-228 000,00					-1 934 471,92
Svenska kulturfonden	1 025 779 390,35	4 485 700,99	605 653 617,82	56 262 430,78	22 769 126,27	1 066 229 323,57

Not 18: Svenska kulturfondens tillgångar, bokföringsvärden respektive marknadsvärden

	31.12.2020		31.12.2019	
	Bokföringsvärde	Marknadsvärde	Bokföringsvärde	Marknadsvärde
Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonder				
Aktiefonder	374 414 416,86	497 896 408,11	393 532 419,34	507 546 209,09
Aktier Finland	206 081 369,14	356 450 367,85	237 996 755,37	408 213 384,32
Aktier Sverige	73 682 141,23	104 521 100,84	76 418 787,04	114 387 946,06
Private Equity-bundna placeringar	60 940 419,50	66 582 989,19	44 818 096,28	49 585 524,65
Strukturerade aktieobligationer	17 828 206,63	19 860 752,10	24 473 928,96	28 193 916,00
Övriga aktier	10 451 380,00	14 485 311,86	1 805 794,23	5 856 918,08
Aktier och andelar	743 397 933,36	1 059 796 929,95	779 045 781,22	1 113 783 898,19
Fastighetsaktiebolag	46 607 113,19	78 150 769,30	46 967 466,56	73 895 623,66
Direktägda fastigheter	5 000,17	35 000,00	5 000,17	35 000,00
Fastigheter och fastighetsaktier	46 612 113,36	78 185 769,30	46 972 466,73	73 930 623,66
Företagscertifikat	15 479 607,39	15 479 607,39	0,00	0,00
Företagslån	9 319 039,40	9 347 158,40	19 465 351,00	19 500 000,00
Korttidsplaceringar	97 476 749,02	97 654 250,58	25 035 103,66	25 035 103,66
Lånefordringar	264 281,89	264 281,89	276 281,89	276 281,89
Räntefonder	86 127 343,53	87 019 527,05	105 059 867,23	106 829 279,63
Strukturerade ränteobligationer	0,00	0,00	4 459 905,45	4 459 905,45
Ränteplaceringar	208 667 021,23	209 764 825,31	154 296 509,23	156 100 570,63
Svenska kulturfondens fristående fonder				
Aktiefonder	13 509 825,88	16 770 558,38	13 805 726,76	15 673 675,91
Aktier Finland	5 790 636,36	12 816 097,82	6 160 030,26	13 611 866,88
Private Equity-bundna placeringar	127 710,83	127 710,84	0,00	0,00
Övriga aktier	60 639,73	65 659,45	60 639,73	65 489,29
Aktier och andelar	19 488 812,81	29 780 026,49	20 026 396,76	29 351 032,08
Fastighetsaktiebolag	16 473 627,12	21 527 997,00	16 538 107,12	20 163 648,50
Direktägda fastigheter	965 315,43	4 322 083,47	972 233,78	4 329 001,82
Fastigheter och fastighetsaktier	17 438 942,55	25 850 080,47	17 510 340,90	24 492 650,32
Korttidsplaceringar	1 500 000,00	1 504 252,36	800 927,11	800 927,11
Räntefonder	3 164 725,80	3 184 413,01	3 216 620,86	3 228 887,04
Ränteplaceringar	4 664 725,80	4 688 665,37	4 017 547,97	4 029 814,15
18.1. Bestående aktiva	1 040 269 549,11	1 408 066 296,89	1 021 869 042,81	1 401 688 589,03
Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonder				
Likvida medel och fordringar	25 877 991,33	25 877 996,70	3 116 882,75	3 116 882,75
Internerna eliminerings	-1 769 471,92	-1 769 471,92	-59 000,00	-59 000,00
Svenska kulturfondens fristående fonder				
Omsättningsstillgångar, likvida medel och fordringar	2 016 255,05	2 016 255,05	1 021 464,79	1 021 464,79
Internerna eliminerings	-165 000,00	-165 000,00	-169 000,00	-169 000,00
18.2. Rörliga aktiva	25 959 774,46	25 959 779,83	3 910 347,54	3 910 347,54
Svenska kulturfondens fonder	1 066 229 323,57	1 434 026 076,72	1 025 779 390,35	1 405 598 936,57

Not 19: Svenska litteratursällskapets fordringar och resultatregleringar

	31.12.2020	31.12.2019
Aktiva resultatregleringar	63 094,75	203 779,48
Övriga fordringar	220 014,45	220 322,41
Fristående fonders fordringar	41 275,38	45 318,36
Svenska litteratursällskapets fordringar och resultatregleringar	324 384,58	469 420,25

Not 20: Svenska kulturfondens fordringar och resultatregleringar

	31.12.2020	31.12.2019
Övriga fordringar	2 092 499,04	374 825,92
Aktiva resultatregleringar	214 510,19	917 164,53
Fristående fonders fordringar		
Fordringar	110 572,57	115 364,08
Internna elimineringar	-1 869 471,92	-163 000,00
Svenska kulturfondens fordringar och resultatregleringar	548 109,88	1 244 354,53

Not 21: Svenska litteratursällskapets fondkapital

	2020	2019
SLS fondkapital 1.1.	175 186 322,04	161 584 010,57
Gemensamt förvaldade fonders fondkapital 1.1	165 038 737,29	151 756 425,82
Nyttillkommet fondkapital		
Stiftarnas fond	2 500,00	2 200,00
K.E. Tollanders donationsfond	2 408,08	2 408,08
Henrik Meinanders fond	30 000,00	
Till kapitalet från avkastningen	2 970 073,99	2 407 614,29
Uppvärdering av fondkapital	5 318 644,84	9 650 766,62
Övriga förändringar i fondkapital, netto*	-17 755,09	19 322,48
Överföring från konjunkturutjämningsfonden till värderegleringsfonden	-19 000 000,00	
Överföring till konjunkturutjämningsfonden		1 200 000,00
Gemensamt förvaldade fonders fondkapital 31.12	154 344 609,11	165 038 737,29
Fristående fonders fondkapital 1.1	10 147 584,75	9 827 584,75
Till kapitalet från avkastningen	90 000,00	320 000,00
Fristående fonders fondkapital 31.12	10 237 584,75	10 147 584,75
SLS fondkapital 31.12	164 582 193,86	175 186 322,04

* Övriga förändringar utgörs av t.ex. gravskötsel- och fastighetsskötsel-förpliktelser enligt fondvillkor samt återförda outdelade avkastningar.

Not 22: Svenska litteratursällskapets värderegleringsfond

	2020	2019
Värderegleringsfond 1.1	65 280 590,01	56 493 463,96
Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonder 1.1	57 621 836,09	50 264 248,95
Realiserade vinster	14 563 134,90	11 733 324,11
Realiserade förluster	-1 913 216,67	-202 509,53
Nedskrivning under perioden	-5 285 835,67	-2 788 868,01
Återtagning av nedskrivning under perioden	996 931,19	7 461 599,72
Återbäring av förvaltningsarvoden	465 733,52	514 139,23
Överföring av 20 % av avkastningen på Private Equity-bundna lån	325 728,13	198 589,75
Överföring av 10 % av avkastningen på Private Equity-bundna placeringar	186 466,40	113 611,01
Uppvärdering av fonders eget kapital	-5 318 644,84	-9 650 766,62
Överföring från konjunkturutjämningsfonden	19 000 000,00	
Överföring från dispositionsfonden	4 713 732,14	
Övrigt	-22 325,61	-21 532,52
Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonder 31.12	85 333 539,58	57 621 836,09
Svenska litteratursällskapets fristående fonder 1.1	7 658 753,92	6 229 215,01
Realiserade vinster	980 002,82	879 788,36
Realiserade förluster	-888,60	-17 352,44
Nedskrivning under perioden	-395 993,28	-345 598,50
Återtagning av nedskrivning under perioden	148 941,24	891 156,91
Återbäring av förvaltningsarvoden	20 638,07	21 544,58
Svenska litteratursällskapets fristående fonder 31.12	8 411 454,17	7 658 753,92
Värderegleringsfond 31.12	93 744 993,75	65 280 590,01

Not 23: Svenska litteratursällskapets dispositionsfond

	2020	2019
Dispositionsfond 1.1	4 713 732,14	4 713 732,14
Överföring till värderegleringsfonden	-4 713 732,14	
Dispositionsfond 31.12	0,00	4 713 732,14

Not 24: Svenska litteratursällskapets forskningsfond

	31.12.2020	31.12.2019
Topeliusprojektet	1 147 960,48	2 403 899,30
Balladprojektet		145 850,09
Edelfeltprojektet		5 359,17
Post doc-poolen	87 500,00	40 500,00
Forskningsprogrammet Framtida utmaningar i Norden	2 500 000,00	1 600 000,00
Söderholmprojektet	260 975,25	400 000,00
Ranckenprojektet	70 000,00	
Projektet 1700-talets hushållsböcker	330 000,00	
Mechelinprojektet	340 000,00	
Svenska litteratursällskapets forskningsfond	4 736 435,73	4 595 608,56

Not 27: Förhandsfinansiering

	31.12.2020	31.12.2019
Svenska litteratursällskapets fonder		
SLS jubileer	100 000,00	100 000,00
Förhandsfinansiering	100 000,00	100 000,00

Not 28: Främmande kapital

	31.12.2020	31.12.2019
Svenska litteratursällskapets fonder		
Kortfristiga skulder	7 167 734,74	6 992 759,91
Förskottsplacering	1 197 695,42	1 406 834,57
Beviljade pris och stipendier	2 715 740,00	2 547 823,00
Beviljade forskningsunderstöd	2 732 725,00	2 623 280,17
Leverantörskulder	150 701,09	95 106,29
Övriga skulder	370 873,23	319 715,88
Resultatregleringar	890 539,52	855 359,39
Främmande kapital	8 058 274,26	7 848 119,30
Svenska kulturfondens fonder		
Kortfristiga skulder	3 288 747,01	3 256 454,96
Främmande kapital totalt	11 347 021,27	11 104 574,26

Not 29: Givna panter och ansvarsförbindelser

	31.12.2020	31.12.2019
Resterande kapitalförbindelser till Private Equity-bundna och Private Debt-bundna placeringar		
Svenska litteratursällskapets gemensamt förvaltade fonder	44 591 458,79	38 293 154,68
Svenska litteratursällskapets fristående fonder	943 679,83	500 000,00
Svenska kulturfondens gemensamt förvaltade fonder	144 326 978,32	125 823 954,25
Svenska kulturfondens fristående fonder	1 347 359,64	1 000 000,00
Leasingansvar		
Svenska litteratursällskapet		
Förfaller under nästa räkenskapsperiod	324 226,12	324 637,36
Förfaller senare	67 715,06	348 092,44

Not 30: Ägarandel i andra bolag där SLS andel överstiger 20 %

	31.12.2020	31.12.2019
Digisam Ab	100%	100%
Fastighets Ab Astoria	100%	100%
Bostads Ab Källan i Helsingfors	100%	100%
Bostads Ab Mechelingatan 4	100%	100%
Bostads Ab Runebergsgatan 50	100%	100%
Bostads Ab Stora Robertsgatan 12	100%	100%
Bostads Ab Victoria 2	100%	100%
Aktiebolaget Pientare	98%	98%
Bostads Ab Segerstråles gård i Borgå	86%	86%
Bostads Ab Majblomman i Helsingfors	54%	54%
Bostads Ab Kiiski	43%	48%

Not 31: Fordringar på och skulder till bolag där SLS andel överstiger 20 %

	31.12.2020	31.12.2019
Fordringar		
Fordran på Bostads Ab Källan i Helsingfors (SLS)		14 779,11
Fordran på Bostads Ab Källan i Helsingfors (SKF)	25 113,49	34 545,87
Skulder		
Skuld till Oy Digisam Ab	1 398,93	1 398,93

Förteckning över använda bokföringsböcker och verifikatslag

Bokföringsböcker

Balansbok (inbunden, på papper)

Dagböcker (på papper)

Huvudböcker (på papper)

Notuppgifter (digitalt och på papper)

Verifikatslag:

Inköpsfakturor (digitalt och på papper)

Kontoutdrag (digitalt och på papper)

Löneverifikat (digitalt och på papper)

Förmögenhetsförvaltningssystemets verifikat (på papper)

Stipendiesystemets verifikat (digitalt och på papper)

Memorialverifikat (på papper)

Bokslutets underskrifter

Vetenskapliga rådet har avgivit sin årsberättelse,
som innefattar yttrande om bokslutet.

Helsingfors den 18 mars 2021

VETENSKAPLIGA RÅDET

Henrik Meinander	Kristina Malmio
Pauline von Bonsdorff	Tom Moring
Mona Forsskåhl	Fredrik Nilsson
Ruth Illman	Mattias Pirholt
Ole Johansson	Camilla Wide
Karmela Liebkind	Ann-Catrin Östman

Finansrådet har för sin del godkänt Vetenskapliga rådets årsberättelse,
Finansrådets årsberättelse och bokslutet omfattande resultaträkning, balans-
räkning, noter till resultat- och balansräkningen.

Helsingfors den 19 mars 2021

FINANSRÅDET

Ole Johansson
Johan Aalto
Robert Andersson
Jannica Fagerholm
Anna-Maja Henriksson

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Dag Wallgren

Vi har idag slutfört revisionen och avgivit revisionsberättelse.

Helsingfors den 19 mars 2021

KPMG OY AB
Revisionsamfund
Marcus Tötterman
CGR

Revisionsberättelse

Till medlemmarna i Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.

REVISION AV BOKSLUTET

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Svenska litteratursällskapet i Finland r.f. (FO-nummer 0200138-1) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2020. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av föreningens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionsledning i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionsledning beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Finansrådets och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Finansrådet och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Finansrådet och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar finansrådet och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att

använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsledning alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionsledning använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att finansrådet och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för föreningens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

ÖVRIGA RAPPORTERINGSSKYLDIGHETER

Övrig information

Finansrådet och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar finansrådets verksamhetsberättelse. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i finansrådets verksamhetsberättelse och bokslutet enhetliga och finansrådets verksamhetsberättelse har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i finansrådets verksamhetsberättelse, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors den 19 mars 2021

KPMG OY AB
Marcus Tötterman
 CGR

Förteckningar

PRISER

Priser utdelade vid årshögtiden 5.2

Karl Emil Tollanders pris om 40 000 euro och den Tollanderska medaljen tillföll författaren Monika Fagerholm för romanen *Vem dödade bambi?* I sitt banbrytande författarskap har Fagerholm förnyat det skönlitterära språket och blivit stilbildande inom det svenska språkområdet. Hennes verk är en inspirationskälla framförallt för unga kvinnliga författare i Finland och internationellt. I sin senaste roman visar Fagerholm hur våld sönderar både sitt offer och sin förövrare. Med en kännspek kombination av närhet och distans synliggörs ömsesidiga beroenden av vänskap, begär, konkurrens och makt. Vid sidan av sitt nydanande och samhällsrelevanta författarskap har Fagerholm genom sin skrivskola främjat andra skribenters skönlitterära utveckling, och därmed den svenska och finska samtidslitteraturen.

Ett pris om 20 000 euro ur Bokhandlaren Bo Carleskogs fond tillföll författaren Malin Kivelä för romanen *Hjärtat*.

Ett pris om 20 000 euro ur Irma Carrells testamentsfond tillföll författaren Robert Åsbacka för romanen *Till livets slut*.

Ett pris om 20 000 euro ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond tillföll professor Marika Tandefelt för hennes banbrytande arbete med den mångvetenskapliga bokserien *Svenskan i Finland – i dag och i går*.

Ett pris om 20 000 euro ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond tillföll dramaturgen Annina Enckell för dramatiseringen av *Bomullssången*, baserad på Susanna Alakoskis roman.

Ett pris om 18 000 euro ur Eklund-Modeenska fonden med tillhörande medalj tillföll professor Nils Erik Villstrand för verket *Åbo Akademi i sin början 1918–1945*.

Ett pris om 9 000 euro var ur Astrid och Bertel Appelbergs fond tillföll författaren Annika Sandelin och illustratören Linda Bondestam för bilderboken *Silkesapans skratt*.

Ett pris om 18 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond II tillföll filosofie doktor Ulrika Gustafsson för biografen *Min ljusa stad. Sally Salmi-nen, livet och litteraturen*.

Ett pris om 10 000 euro ur Marcus Collins minnesfond tillföll konstnären Johanna Ehrnrooth.

Ett pris om 10 000 euro ur fonden Gustaf III:s minne tillföll professor Gunnar Broberg för *Mannen som ordnade naturen. En biografi över Carl von Linné*.

Ett pris om 10 000 euro ur Hedvig Lovisa Falckens testamentsfond tillföll författaren Ralf Andtbacka för *Potsdamer Platz – En dikt*.

Ett pris om 10 000 euro ur Verner Hellströms prisfond tillföll filosofie doktor Victor Wilson för biografen *En stor aktör i ett litet samhälle. John Gardberg 1899–1974*.

Ett pris om 10 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond I tillföll politices doktor Richard Brander för avhandlingen *Finland och den tidiga västintegrationen. Hjalmar Procopé och Europarörelsen 1948–1954*.

Ett pris om 10 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond I tillföll filosofie doktor Maria Kautonen för avhandlingen *Finskspråkiga inlärares uttal av finlandssvenska i fritt tal på olika färdighetsnivåer*.

Ett pris om 10 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond I tillföll teologie doktor Björn Vikström för boken *En gästfri Gud, en gästfri kyrka*.

Ett pris om 10 000 euro ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond II tillföll fader Mikael Sundkvist som initierat och lett översättningen av ortodoxa gudstjänsttexter från gammalgrekiska till svenska.

Ett pris om 10 000 euro ur Paul Werner Lybecks testamentsfond tillföll författaren Eva-Stina Byggmästar för diktsamlingen *Nattmusik för dagsländor*.

Ett pris om 5 000 euro var ur Paul Werner Lybecks testamentsfond tillföll författaren Jens Mattsson och illustratören Jenny Lucander för bilderboken *Vi är lajon!*

Ett pris om 10 000 euro ur Harald och Jenny Neovius minnesfond tillföll docent Nora Hämäläinen för *År Trump postmodern? En essä om sanning och populism*.

Granberg-Sumeliuska priset om 8 000 euro tillföll författaren Henna Johansdotter för romanen *Glavaggan*.

Ett pris om 5 000 euro ur Spåreska fonden tillföll författaren Eva Odrischinsky för memoaren *Som alla andra. Min judiska familj och jag*.

Ett pris om 5 000 euro ur Femtioårsfonden tillföll journalisten och musikern Kjell Ekholm för *De gyllene åren. Rockens roll i Västnyland*.

Ett pris ur Selma Wasastjernas prisfond om 3 000 euro var tillföll författaren och musikern Mattias Björkas och fotografen Thomas Ekström för *Vasas flora och fauna. Atlas (noter, texter och bilder)*.

Övriga priser

Statsrådet Mauritz Hallbergs pris

Statsrådet Mauritz Hallbergs pris om 20 000 euro tillföll filosofie doktor Sarah Wikner för avhandlingen *Svenskan i Helsingfors. Uppfattningar, perception och variation*.

Fredrik Pacius-priset

Fredrik Pacius-priset om 15 000 euro ur Fredrik Pacius minnesfond tillföll dirigenten och körledaren Nils Schweckendiek.

Pro gradu-priser

Lars och Bojen Huldéns pro gradu-pris i språkvetenskap om 1 000 euro tillföll ped.mag. Martina Hannula för avhandlingen *Tillsammans är vi starkare än ensamma. En kvalitativ studie om gränsöverskridande arbete i samlökaliserad skola*.

Josua Mjöbergs pro gradu-pris i litteraturvetenskap om 1 000 euro tillföll fil.mag. Hilda Forss för avhandlingen *Lyrik i en digital mediekultur. Digitalisering och remediering i Cia Rinnes författarskap*.

Ragna och Olav Ahlbäcks pro gradu-pris inom traditionsvetenskaperna om 1 000 euro tillföll fil.mag. Lina Metsämäki för avhandlingen *Man känner sig kanske ännu mer som en kvinna efter att man har fått amma två barn. Makt, materialitet och performativ kvinnlighet i intervjuer om offentlig amning*.

SLS studentpriser

Studentpriset i modersmålet om 1 000 euro var tillföll Joanna Fuhrmann vid Gymnasiet Grankulla samskola och Jakob Holm vid Topeliusgymnasiet i Nykarleby.

Studentpriset i historia och i samhällslära om vardera 1 000 euro tillföll Emil Vasara vid Gymnasiet Grankulla samskola.

Arkivets frågelistpriser

Pristagare i frågelistan Duande och niande – hur gör man i dag?

Christel Holmström, 100 euro
Ann-Charlotte Ruisma, 100 euro
Gunnar Weissman, 100 euro

Priser sammanlagt: 350 300 euro.

STIPENDIER OCH UNDERSTÖD

Ekonomi och statistik

ur Bröderna Lars och Ernst Krogius forskningsfond	
Gustav Finne	14 400
Caroline Sundgren	9 600
Timmy Thor	24 000
Sammanlagt	48 000

Etnologi och folkloristik

ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond, Selma, Ingrid och Lars Wasastjernas fond och SLS budgetmedel	
Andreas Backa	33 000
Karin Sjöberg	17 320
Ann-Helen Sund	39 600
Åbo Akademi/Nordisk etnologi	1 076
Åbo Akademi/Institutet för folklivsforskning	5 000
Sammanlagt	95 996

Finlandssvenskt kulturarbete

ur Birger Petterssons fond	
Åbo Akademi/Skärgårdsinstitutet	20 000

Genealogi och biografi

ur Hjördis och Arvid Standertskjölde's fond	
Camilla Granbacka	10 000

Historia

ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond II, Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond och Gösta Schybergsons minnesfond	
Jaakko Björklund	19 800
De svenska historiedagarna	525
Robin Engblom	19 800
Föreningen Granskaren	11 000
Historiska föreningen	16 000
Anna-Stina Hägglund	19 800
Matias Kaihovirta	5 200
Outi Pekkinen	2 000
Sjuksköterskeföreningen i Finland	18 200
Christian Sourander	19 800
Sammanlagt	132 125

Kulturhistoria

ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond	
Folkets Bildningsförbund	6 000
Lauri Kallio	10 400
Lempäälä-Seura	6 700
Rita Paqvalén	10 400
Outi Pekkinen	5 000
Tommy Ramstedt	33 384
Sofie Strandén-Backa	31 200
Åbolands Ungdomsförbund	7 000
Sammanlagt	110 084

Kyrkohistoria

ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond II	
Sara Medberg	19 800
André Swanström	19 200
Sammanlagt	39 000

Litteraturvetenskap och litteraturhistoria

ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond, Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond I, Selma, Ingrid och Lars Wasastjernas fond, Hjördis och Arvid Standertskjölde's minnesfond och litteraturvetenskapliga nämndens medel	
Anna Biström	32 800

Fredrik Hertzberg	38 400
Heidi Höglund	700
Elena Kapustina	13 200
Laura Leden	500
Päivi Mehtonen	16 000
Johanna Slotte Dufva	17 600
Katrina Åkerholm	26 400
Sammanlagt	145 600

Miljövård och teknologi

ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond II	
Christian Ahläng	14 400
Mouad Hachhach	28 800
Natur och Miljö rf	17 200
Åsa Stam	33 600
Sammanlagt	94 000

Musik

ur Fredrik Pacius minnesfond	
Finlands muskarv rf (20 000 + 6 500)	26 500
Jani Kyllönen	6 500
Yrkeshögskolan Metropolia	10 000
Minna Nyberg	16 000
Kulturföreningen Katrina	10 000
RH Concerts rf	4 000
Lovisa sång rf	18 000
Sammanlagt	91 000

Samhällsvetenskaper

ur Ragnar, Ester, Rolf och Margareta Bergboms fond, Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond I och Selma, Ingrid och Lars Wasastjernas fond	
Marguerite Beattie	28 248
Jon Järviemi	26 400
Thomas Karv	33 384
Fredrik Malmberg	31 200
Anna Sell	2 930
Susann Simolin	26 400
Dan Sundblom	8 800
Sammanlagt	157 362

Skeppsbyggnad

ur Lennart Engströms stipendiefond för utbildandet av skeppsbyggnadsingenjörer	
Petter Selänniemi	3 000

Språkvetenskap (svenska språket)

ur Ingrid, Margit och Henrik Höjers donationsfond II	
Adolf Noreen-sällskapet för svensk språk- och stilforskning	10 000
Föreningen för nordisk filologi	10 000
Helsingfors universitet/Nordisk namnforskarkongress	3 300
Martina Huhtamäki	1 500
Klaus Kurki	13 200
Jannika Lassus	720
Tomas Lehecka	33 384
Mari Mäkilä	350
Daniela Piipponen	13 200
Heidi Poutanen	9 800
Jessica Rosenberg	14 724
Satu Siltaloppi	880
Sannina Sjöberg	28 248
Pauliina Sopanen	14 124
Eva Ståhlberg-Forsén	1 000
Veijo Vaakanainen	13 200
Sarah Wikner	31 200
Kendra Willson	1 000
Sammanlagt	199 830

Svenskans fortbestånd i Finland

ur Bo Backströms fond och Birger Petterssons fond	
Jyväskylä universitet/Institutionen för lärarutbildning	41 000
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland / Svenska nu	10 000
Juridiska Föreningen i Finland rf	10 000
Svenska Klubben i Helsingfors	33 300
Estrad Evenemang rf	28 000
Pargas 4H	1 000
DIVa – Föräldrar för diversitet	6 000
Sammanlagt	129 300

Teologi

ur Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond II	
Mitra Härkönen	35 952
Laura Brännkärr-Väänänen	30 816
Sammanlagt	66 768

Tryckningsunderstöd

ur Christian och Constance Westermarcks fond och Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond I	
Hellas Förlag AB	500
Anders Baarman	3 000
Åbo Akademi/Litteraturvetenskap	1 490
Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik	3 000
Lärum-förlaget Ab	2 000
Ekerlids Förlag AB	3 000
Vasa nation vid Helsingfors universitet	1 000
Västnyländska kultursamfundet rf	1 000
Cavannus Ab	1 000
Margareta Ginman	1 000
Gallen-Kallelamuseet	3 000
Carl Edenborg	4 000
Tanja Aumanen	1 000
Sammanlagt	24 990

Fonden för Finlands svenska bildkonstnärer och tonsättare

Malin Ahlsved	4 000
Simon Gripenberg	7 500
Elin Löf	1 000
Astrid Strömberg	7 500
Viitasaaren kesäakatemia ry	6 500
Sammanlagt	26 500

Holger Frykenstedts stipendiefond

Stipendiemedlen beviljas av SLS och Finlands Akademi	
Tanja Becher	2 000
Matilda Byholm	2 000
Miranda Eklund	2 000
Rimma Erkko	2 000
Julia Jylhä	2 000
Helena Laukkoski	2 000
Jenna Lehtonen	2 000
Saila Leskinen	2 000
Henrietta Lindgren	2 000
Sammanlagt	18 000

Resestipendium för studier i Norden

ur Professor Carl-Eric Thors stipendiefond Solveig Arle	1 000
---	-------

Postdocs in Companies (PoDoCo)

Jan Nåls	28 000
Sophie Holm	28 000
Sammanlagt	56 000

Postdoktorala befattningar

Historia: Julia Dahlberg, Uleåborgs universitet	214 000
---	---------

Stiftelsernas postdoc-pool

Tommi Alho	53 000
------------	--------

Medel för forskningsprojekt

Lätt finlandssvenska – en språkform för minoriteter inom minoriteten (Tammerfors universitet)	500 000
Levd religion i medeltida Finland (Tammerfors universitet)	500 000
Sammanlagt	1 000 000

Övriga understöd

Stipendium för vistelse på Drakamöllan – Nordiskt Forum för Kultur och Vetenskap

Kenneth Bamberg	3 000
Rafael Donner	3 000
Johanna Wassholm	3 000
Sammanlagt	9 000

Pressarkivföreningen för verksamheten 2021	30 900
Schildts & Söderströms förlag för ljudboksproduktion	35 000
Sammanlagt	65 900

Föreskrivna mottagare

Björneborgs svenska samskola	370
Brändö gymnasium	5 249
Gymnasiet Grankulla samskola	2 625
Gymnasiet Lärkan	2 625
Kimitoöns konstförening rf	3 669
Kotka Svenska Samskola	98
Närpes Skolmusikkår	726
Samfundet Folkhälsan	15 355
Stiftelsen Z. Topelius barndomshem	4 039
Svenska kulturfonden	107 902
Svenska Privatskolan i Ueåborg	38 416
Tölö gymnasium	11 393
Åshöjdens högstadium	5 905
Sammanlagt	198 372

Delegationen för den svenska litteraturens främjande

Facklitteratur	50 000
Skönlitteratur	26 100
Sammanlagt	76 100

Utdelning ur Albert de la Chapelles fond

Västra Nylands landskapsmuseum	33 751
--------------------------------	--------

MEDLEMMAR I SLS NÄMNDER, KOMMITTÉER, REDAKTIONSRÅD M.M.

Verksamhetsrelaterade permanenta organ

Historiska nämnden 2018–2020: Ann-Catrin Östman, ordf., Cecilia af Forselles, Derek Fewster, Björn Forsén, Kenneth Gustavsson, Tiina Kinnunen, Anu Lahtinen, Lars-Folke Landgrén, Pirjo Markkola, Henry Nygård, Nils Erik Villstrand, Charlotta Wolff, Miriam Rönnqvist, sekr. t.o.m. 31.10 och Sandra Waller, sekr. fr.o.m. 1.11.

Litteraturvetenskapliga nämnden 2018–2020: Claes Ahlund, ordf., Pia Maria Ahlbäck, Pauline von Bonsdorff, Anna Hollsten, Päivi Lappalainen, Kristina Malmio, Judith Meurer-Bongard, Bo Pettersson, Ebba Witt-Brattström, Maria Österlund och Julia Tidigs, sekr.

Samhällsvetenskapliga nämnden 2018–2020: Karmela Liebkind, ordf., Kimmo Grönlund, Anna Henning, Mikko Lagerspetz, Tom Moring, Fredrica Nyqvist, Katarina Pettersson, Jan Saarela, Åsa von Schoultz, Susan Sundback, Mikael Harjula, sekr. t.o.m. 31.7 och Daniel Kaweck, sekr. fr.o.m. 1.8.

Språkvetenskapliga nämnden 2018–2020: Camilla Wide, ordf., Siv Björklund, Mona Forsskåhl, Saara Haapamäki, Charlotta af Hällström-Reijonen, Janika Lassus, Jan Lindström, Åsa Palviainen, Caroline Sandström, Anna Slotte, Sarah Wikner, sekr. t.o.m. 31.1 och Jenny Stenberg-Sirén, sekr. fr.o.m. 1.5.

Traditionsvetenskapliga nämnden 2018–2020: Ruth Illman, ordf., Blanka Henriksson, Niklas Huldén, Eerika Koskinen-Koivisto, Sanna Lillbroända-Annala, Lena Marander-Eklund, Fredrik Nilsson, Pia Olsson, Sofie Strandén-Backa, Anna-Maria Åström och Karin Sandell, sekr.

Forskningsnämnden 2020: Henrik Meinander, ordf., Pauline von Bonsdorff, Kristina Malmio, Tom Moring, Fredrik Nilsson, Åsa Palviainen och Christer Kuvaja, sekr.

Utgivningsnämnden: Tom Moring, ordf., Mona Forskåhl, Kristina Malmio, Pia Olsson, Nils Erik Villstrand och Jennica Thylin-Klaus, sekr.

Insamlingsnämnden: Ann-Catrin Östman, ordf., Fredrik Nilsson, Lars Ilshammar, Sakari Katajamäki, Therese Lindström Tiedemann, Åsa von Schoultz, Katrina Siivonen och Kristina Linnovaara, sekr.

Redaktionsrådet för Finlands svenska folkmusik-institut: Johannes Brusila, ordf., Kaj Ahlsved, Siv Ekström, Kristina Linnovaara och Annika Richard, sekr.

Sakkunniggruppen för infrastrukturprojekt: Ann-Catrin Östman, ordf., Tuomas Heikkilä, Ruth Illman, Pirkko Nuolijärvi och Jennica Thylin-Klaus, sekr.

Bibliotekskommittén: Kristina Linnovaara, ordf., Tore Ahlbäck, Cecilia af Forselles, Gunilla Widén och Martin Ginström, sekr.

Personhistoriska kommissionen: Henrik Meinander, ordf., Johanna Aminoff-Winberg, Johan Bärlund, Pertti Hakala, Henrik Knif, Jessica Parland-von Essen, Kristian Stockmann, John Strömberg och Jonas Lång, sekr.

Årsfestkommittén: Henrik Meinander, ordf., Pauline von Bonsdorff, Jonas Lång, sekr., Kristina Malmio och Marika Mäklän. Utanför kommittén stående konstnärlig ledare: Jan Söderblom.

Redaktionsråd, styrgrupper

Styrgruppen för forskningsprojektet *Vardagens rum. Svensk kultur i Finland under 1900-talet – traditionsvetenskapliga perspektiv*: Ann-Catrin Östman, ordf., Helena Ruotsala, Hanna Snellman, Fredrik Nilsson och Christer Kuvaja, sekr.

Styrgruppen för översiktsprojektet *Den okände von Wright*: Christer Kuvaja, ordf., Lars Hertzberg, André Maury, Thomas Wallgren, och Kajsa Rytikoski, sekr.

Styrgruppen för forskningsprojektet *Digitaliseringens inverkan på minoritetsmusik: Finlandssvensk musikkultur som fallstudie*: Tom Moring, ordf., Owe Ronström, Johannes Brusila, Niklas Nyqvist och Nina Edgren-Henrichson, sekr.

Styrgruppen för utgivningsprojektet *Medeltida ballader i Finlands svensksbygder*: Pauline von Bonsdorff, ordf., Anneli Asplund, Ann-Mari Häggman, Ingrid Åkesson och Christer Kuvaja, sekr.

Styrgruppen för forskningsprojektet *Politiskt beteende i den finlandssvenska diasporan*: Tom Moring, ordf., Anna Henning, Pasi Saukkonen, Staffan Himmelroos och Nina Edgren-Henrichson, sekr.

Styrgruppen för forskningsprojektet *Den finlandssvenska antifascismen*: Henrik Meinander, ordf., Anders Ahlbäck, Ainur Elmgren, Aapo Roselius och Nina Edgren-Henrichson, sekr.

Styrgruppen för forskningsprojektet *Konkurrerande tidsordningar (KOTI): Krononormativitet i 2000-talets finlandssvenska litteratur och kultur för barn och ungdomar*: Kristina Malmio, ordf., Lieven Ameel, Päivi Lappalainen, Mia Österlund och Nina Edgren-Henrichson, sekr.

Styrgruppen för forskningsprojektet *Svenskfinlands nya konturer – identitet, disidentifikation och solidaritet i möten med intima "andra"*: Tom Moring, ordf., Mikko Lagerspetz, Tuomas Martikainen, Elina Oinas och Nina Edgren-Henrichson, sekr.

Styrgruppen för forskningsprojektet *Informationsflöden över Östersjön: Svenskspråkig press som kulturförmedlare 1771–1918*: Christer Kuvaja, ordf., Lars-Folke Landgrén, Hannu Salmi, Henrika Tandefelt, och Nina-Edgren-Henrichson, sekr.

PÅGÅENDE FORSKNINGSPROJEKT 2020

Projektets namn	Projektledare	Tidsperiod
Samverkan mellan språklig praxis, flerspråkig identitet och språkideologi	professor Siv Björklund, Åbo Akademi	2016–2020
Den okände von Wright	professor Thomas Wallgren, Helsingfors universitet	2017–2021
Vardagens rum. Svensk kultur i Finland under 1900-talet – traditionsvetenskapliga perspektiv	professor Fredrik Nilsson, Åbo Akademi	2017–2021
Digitaliseringens inverkan på minoritetsmusik. Finlandssvensk musikkultur som fallstudie	professor Johannes Brusila, Åbo Akademi	2018–2020
Medeltida ballader i Finlands svensksbygder	professor emerita Ann-Mari Häggman, SLS	2018–2020
Den finlandssvenska antifascismen	docent Anders Ahlbäck, Åbo Akademi	2019–2022
Konkurrerande tidsordningar (KOTI) – Krononormativitet i 2000-talets finlandssvenska litteratur och kultur för barn och ungdomar	docent Mia Österlund, Åbo Akademi	2019–2022
Politiskt beteende i den finlandssvenska diasporan	docent Staffan Himmelroos, Helsingfors universitet	2019–2023
Informationsflöden över Östersjön: Svenskspråkig press som kulturförmedlare 1771–1918	akademiprofessor Hannu Salmi, Åbo universitet	2020–2022
Svenskfinlands nya konturer – identitet, disidentifikation och solidaritet i möten med intima "andra"	professor Elina Oinas, Helsingfors universitet	2020–2022

Styrgruppen för infrastrukturprojektet *Kerstin Söderholms texter*: Heidi Grönstrand ordf., Fredrik Hertzberg, Anna Möller-Sibelius, Julia Tidigs och Jennica Thylin-Klaus, sekr.

Redaktionsrådet för Zacharias Topelius Skrifter: Henrik Meinander, ordf., Lars-Folke Landgrén, Päivi Lappalainen, Per Stam, Kerstin Thelander, Anna-Maria Åström, Carola Herberts, Jennica Thylin-Klaus och Patricia Berg, sekr.

Redaktionsrådet för SLS historik: Nils Erik Villstrand, ordf., Mona Forsskåhl, Rainer Knapas, Tom Sandlund, Clas Zilliacus, Anna-Maria Åström, Jonas Lång och Jennica Thylin-Klaus.

Prisnämnder

Allmänna prisnämnden (utsedd för utdelningen 5.2.2021): Pauline von Bonsdorff, ordf., Jonas Lång, sekr.

Skönlitterära sektionen: Jonas Ellerström, Maria Lassén-Seger och Gungerd Wikholm.

Fackbokssektionen: Sofie Henricson, Lars-Folke Landgrén och Freja Rudels.

Sakkunnigmedlem för Bergbomska priset för dramatik: Anna Simberg.

Prisnämnden för Marcus Collins minnesfond: Pauline von Bonsdorff, Ulrika Ferm, Dan Holm och Jonas Lång, sekr.

Prisnämnden för fonden Gustaf III:s minne: Rainer Knapas, ordf., Henrik Knif, Jessica Parland-von Essen och Jonas Lång, sekr.

Nämnden för Statsrådet Mauritz Hallbergs pris (utsedd för utdelningen 16.5.2020): Henrik Meinander, ordf., Pauline von Bonsdorff, Mona Forsskåhl och Jonas Lång, sekr. Åbo Akademis representanter: Peter Nynäs (suppleant Björn Vikström) och Laura Hollsten (suppleant Eva Österbacka).

Nämnden för Karl Rosendahls dramatiska honorarium: Johan Bargum, Erik Kruskopf, Clas Zilliacus och Jonas Lång, sekr.

Stipendie- och understödsnämnder

Nämnden för Lennart Engströms stipendiefond: Pentti Häkkinen, Kasper Westerlund (Åbo Akademi), Nils-Olof Nylund (Svenska tekniska vetenskapsakademien) och Christer Kuvaja, sekr.

Stipendienämnden för Bröderna Lars och Ernst Krogius forskningsfond: Eva Liljebloom, ordf., Juhana Vartiainen, Eva Österbacka och Christer Kuvaja, sekr. Svenska handelshögskolans representant: Rune Stenbacka. Ekonomiska Samfundets representant: Roger Wessman.

Fredrik Pacius minnesfond: Pauline von Bonsdorff, ordf., Johannes Brusila, Lena von Bonsdorff, Wivan Nygård-Fagerudd, Yvonne Thesleff och Jonas Lång, sekr.

Carl-Johan von Troils minnesfond: Carl-Olof von Troil, Monica Saxén och Christer Kuvaja, sekr.

Nämnden för tryckningsbidrag ur Christian och Constance Westermarcks fond: Claes Ahlund, Mona Forsskåhl, Kristina Malmö och Christer Kuvaja, sekr.

Förvaltningsråd och -nämnder

Förvaltningsnämnden för Ingrid, Margit och Henrik Höijers donationsfond: Dag Wallgren, ordf., Peter Storsjö och Kaj Åkerberg.

Bestyrelsen för Stensböle Minnen: Kristina Linnovaara, ordf., Joakim Flinck, Anders Svennas och Hans Wiljanen.

Förvaltningsrådet för Stor-Sarvlaks gård: Christina Gestrin (SLS), ordf., Otto Andersson (SFP), Erik Oljemark (Nylands Svenska Lantbrukssällskap).

PUBLIKATIONER

Tryckta böcker

825:2 Henry Parland, *Brev*. Utg. Elisa Veit. I samarbete med Appell Förlag. (Även webbutgåva med titeln *Korrespondens*)

833 Anne Bergman & Carola Ekrem, *Stora finlands-svenska festboken*. I samarbete med Appell Förlag. (Även epub, pdf)

841 *Handel med konst. Språk och dialog i Paul Sinebrychoffs brevsamling från sekelskiftet 1900*. Red. Hanna Lehti-Eklund & Beatrice Silén. I samarbete med Appell Förlag. (Även pdf)

842 *Ur majoritetens perspektiv. Opinionen om det svenska i Finland*. Red. Staffan Himmelroos & Kim Strandberg. (Även epub, pdf)

845 *Hushållsbok för Stensböle gård. Recept, råd och huskurer från 1700-talet*. Utg. Märtha Norrback. I samarbete med Appell Förlag.

846 *Historiska och litteraturhistoriska studier 95*. Red. Anna Biström & Maren Jonasson. (Även webbutgåva, pdf)

847 Zacharias Topelius, *Planeternas skyddslingar. En tids- och karaktersstudie från drottning Kristinas dagar*. Utg. Sebastian Köhler & Anna Movall. (Även webbutgåva, pdf)

848 *Modersmålsprovet i brännpunkten. Studentexamensprovet i modersmålet svenska på 2000-talet*. Red. Mona Forsskåhl, Jannika Lassus, Beatrice Silén & Sofia Stolt. (Även epub, pdf)

851 "Skriv så ofta du kan". *Brevväxlingen mellan Georg Henrik von Wright och Eino Kaila 1937-1958*. Utg. Bernt Österman. I samarbete med Appell Förlag. (Även webbutgåva, epub)

SLS Varia 4 Zacharias Topelius, *Sagor i urval*. Utg. Hanna Kurtén. I samarbete med Appell Förlag.

SLS Varia 5 Ann-Marie Ivars, *Amerikaminnen. Återvandrare och invandrare berättar*. I samarbete med Appell Förlag. (Även epub, pdf)

Digital utgivning

(Se även ovan under Tryckta böcker.)

Folk och musik 2020. (Webbutgåva)

Zacharias Topelius, *Föreläsningar i geografi och historia*. Utg. Jens Grandell. (Webbutgåva)

Zacharias Topelius, *Academica*. Utg. Katarina Pihlflyckt. (Webbutgåva)

Zacharias Topelius, *Noveller och kortprosa*. Utg. Anna Movall & Jörgen Scholz. (Webbutgåva)

Zacharias Topelius, *Vinterqvällar*. Utg. Jörgen Scholz. (Webbutgåva)

Hanna-Reetta Schreck, *Jag målar som en gud. Ellen Thesleffs liv och konst*. (Epub, pdf)

Musik

The Hobs, *E Ni Me?*. Folkmusik från Finlands svenskbygder 36. (Cd, musikströmningstjänster)

Sven Runar Wiik och hans spelmannskamrater (1980). Folkmusik från Finlands svenskbygder 1. (Återutgivning på musikströmningstjänster)

Helsingby spelmän, *Låtar efter Iestas-Matt, Jockasin och andra* (1981). Folkmusik från Finlands svenskbygder 2. (Återutgivning på musikströmningstjänster)

Mikael Fröjdö & Niklas Nyqvist, *Förförd* (2000). Folkmusik från Finlands svenskbygder 17. (Återutgivning på musikströmningstjänster)

Nytryck

805 Holger Weiss, *Slavhandel och slaveri under svensk flagg. Koloniala drömmar och verklighet i Afrika och Karibien 1770-1847*.

834 Hanna-Reetta Schreck, *Jag målar som en gud. Ellen Thesleffs liv och konst*.

Edith Södergran, *Dikter och aforismer*. Utg. Holger Lillqvist.

Övrigt

Källan 1/2020 (juni)

Källan 2/2020 (december)

Mest sålda böcker

Anne Bergman & Carola Ekrem, *Stora finlands-svenska festboken* (2020). 707*

Hanna-Reetta Schreck, *Jag målar som en gud. Ellen Thesleffs liv och konst* (2019). 609*

Hushållsbok för Stensböle gård. Recept, råd och huskurer från 1700-talet (2020). Utg. Märtha Norrback. 414*

Ann-Marie Ivars, *Amerikaminnen. Återvandrare och invandrare berättar* (2020). 309*

Zacharias Topelius, *Sagor i urval* (2020). Utg. Hanna Kurtén. 253*

Holger Weiss, *Slavhandel och slaveri under svensk flagg. Koloniala drömmar och verklighet i Afrika och Karibien 1770-1847* (2016). 144

Henry Parland, *Prosa* (2019). Utg. Elisa Veit. 98*

Ulrika Gustafsson, *Min ljusa stad - Sally Salminen, livet och litteraturen* (2019). 87*

Edith Södergran, *Dikter och aforismer* (2014). Utg. Holger Lillqvist. 77

Ur majoritetens perspektiv. Opinionen om det svenska i Finland (2020). Red. Staffan Himmelroos & Kim Strandberg. 71

* Siffrorna inkluderar Appell Förlags försäljning under perioden mars 2019 till mars 2020.

Mest nedladdade e-böcker

- Historiska och litteraturhistoriska studier* 94 (2019). Red. Anna Biström & Maren Jonasson. 1000
- Historiska och litteraturhistoriska studier* 92 (2017). Red. Anna Biström & Jennica Thylin-Klaus. 725
- Ann-Marie Ivars, *Amerikaminnen. Återvandrare och invandrare berättar* (2020). 623
- Språk i skola och samhälle* (2017, e-bok 2019). Red. Marika Tandefelt. 515
- Ur majoritetens perspektiv. Opinionsen om det svenska i Finland* (2020). Red. Staffan Himmelroos & Kim Strandberg. 435
- Gruppspråk, samspråk, två språk* (2015, e-bok 2019). Red. Marika Tandefelt. 398
- Ann-Marie Ivars, *Dialekter och småstadsspråk* (2015, e-bok 2019). 390
- Historiska och litteraturhistoriska studier* 93 (2018). Red. Anna Biström & Maren Jonasson. 340
- Finländsk svenska från medeltid till 1860* (2019). Red. Marika Tandefelt. 278
- Finländsk svenska från 1860 till nutid* (2019). Red. Marika Tandefelt. 249

EVENEMANG

STR = Evenemanget sändes direkt och/eller bandades och lades ut på webben.

Januari

- 9.1 Seminarium: Marginaliserade eller privilegierade? Språkgruppskillnader i hälsa och ohälsa i Finland. Medverkande: Jan Saarela, Julia Klein, Kaarina Reini, Camilla Härtull, Fredrica Nyqvist, Marina Näsman, Sakari Suominen, Karmela Liebkind, Gunnar Rosenqvist och Susan Sundback. **STR**
- 10.1 FMI på Folklandia-kryssning. Konsert med spelmansduon Kenneth Nordman och Mats Granfors.
- 14.1 Simon Häger om Topelius som Topelius på Luckan i Helsingfors. Medverkande: Simon Häger, Carola Herberts, Hanna Kurtén och Larrie Griffis.
- 15.1 Nu Imorron – Scen För Litteratur i Stockholm, litteraturfestival i miniformat på Scalateatern i Stockholm. I samarbete med Förlaget M och Schildts & Söderströms. Medverkande i SLS program: Ulrika Gustafsson, Adrian Perera och Anneli Jordahl.
- 16.1 Vetenskapens natt på SLS: Fråga forskaren! Medverkande: Derek Fewster, Camilla Lindholm, Lena Marander-Eklund, Fredrik Nilsson, Elina Oinas, Åsa von Schoultz och Ebba Witt-Brattström. **STR**
- 31.1 Seminarium: En eftermiddag med Henry Parland på Svenska Teatern i Helsingfors. Medverkande: Elisa Veit, Per Stam, Jenny Jarlsdotter Wikström, Jonas Ellerström, Kristina Malmö, Kjell Westö, Agneta Rahikainen, Clas Zilliacus, Julia Tidigs, Wivan Nygård-Fagerudd och Johan Fagerudd.

Februari

- 5.2 SLS årshögtid på Savoyteatern i Helsingfors med program och prisutdelning. **STR**
- 10.2 Programkväll: Karelen tur och retur. Medverkande Anna Sundelin och Aapo Roselius. **STR**
- 14.2 Seminarium: Flerspråkighet i språkbad – identiteter och praxis. Medverkande: Christer Kuvaja, Camilla Wide, Siv Björklund, Karita Mård-Miettinen, Pádraig Ó Duibhir, Sanna Pakarinen, Annika Peltoniemi och Marie Rydenvald. **STR**
- 21.2 Boksläpp och kaffekalas för *Stora finländska festboken* på Loftet i Vasa. Medverkande: Carola Ekrem, Anne Bergman, Jonas Sundström, Maria Hortans och Mathias Sandberg
- 24.2 Samtalskväll: Om att bryta mönster som kvinnlig konstnär på ABF Stockholm. I samarbete med Appell förlag. Medverkande: Hanna-Reetta Schreck, Magdalena Gram och Yukiko Duke.
- 25.2 Hanna-Reetta Schreck, samtal med Susanne Skata på Svenskfinslands vänner i Stockholm.

Mars

- 6.3 Seminarium: Brevforskning och nya digitala redskap på Konstmuseet Sinebrychoff i Helsingfors. Medverkande: Kristina Linnovaara, Jennica Thylin-Klaus, Rainer Knapas, Maria Vainio-Kurtakko, Johan Pyy, Beatrice Silén, Daniela Piipponen och Sani Kontula-Webb. **STR**
- 16.3 Informatörsträff. I samarbete med Förbundsarenan. Medverkande: Mari Pennanen, Marika Mäklin och Agneta Rahikainen

Maj

- 8.5 Pro gradu-prisutdelning. Lars och Bojen Huldéns pro gradu-pris i språkvetenskap tilldelades Martina Hannula, Josua Mjöbergers pro gradu-pris i litteraturvetenskap tilldelades Hilda Forss och Ragna och Olav Ahlbäcks pro gradu-pris inom traditionsvetenskaperna tilldelades Lina Metsämäki.

Juni

- 5.6 Studentprisutdelning för bästa prestation i studentproven i modersmål, historia och samhällslära i svenskspråkiga skolor i Finland. Studentpriset i modersmålet tilldelades Jakob Holm, Topeliusgymnasiet i Nykarleby och Joanna Fuhrmann, Gymnasiet Grankulla samskola. Studentpriset i historia och i samhällslära tilldelades Emil Vasara, Gymnasiet Grankulla samskola.
- 12.6 Seminarium: Den okände von Wright. Medverkande: Christer Kuvaja, Thomas Wallgren, Hans Ruin, Bernt Österman, Ilkka Niiniluoto, Joel Backström, Merete Mazzarella, Lassi Jakola, Niklas Toivakainen och Lars Hertzberg. **STR**

Augusti

- 6.8 Konsert med Mats Granfors, Kenneth Nordman och Tom Forsman under Etno-Espa-festivalen i Helsingfors. FMI.
- 19.8 Seminarium: Topelius *Fältskärens berättelser* på Nykarleby stadsbibliotek. I samarbete med Nykarleby stad. Medverkande: Carola Herberts och Sebastian Köhler.

September

- 14.9 Programkväll: "Titta vad de gjort åt min sång" – ett samtal med Monika Fagerholm. Medverkande: Monika Fagerholm, Julia Tidigs, Mirella Pendolin, Kalle Katz och Nina Edgren-Henrichson. **STR**

Oktober

- 9.10 Webbinarium: Fortbildning för svensklärare. Medverkande: Christer Kuvaja, Lisa Södergård, Hedvig Rask, Maria Kautonen, Raili Hilden, Sofie Henricson, Anne-Maj Åberg, Camilla Rosvall, Solveig Arle och Kajsa Rytikoski. **STR**
- 12.10 Programkväll: Två röster i en orolig tid. Medverkande: Ylva Perera, Matias Kaihovirta och Nina Edgren-Henrichson. **STR**
- 23.10 Snabbt, öppet och tillgängligt – Digitaliseringsens möjligheter, SLS programpunkt på Helsingfors digitala bokmässa. Medverkande: Kristina Linnovaara, Jennica Thylin-Klaus, Johanna Lilja och Peik Henrichson. **STR**

November

- 6.11 *Stora finländssvenska festboken* i Svenska dagen-program på Akademiska Bokhandeln i Helsingfors. Medverkande: Anne Bergman, Carola Ekrem och Annika Hällsten.
- 9.11 Författarkväll: Hemma, hemlös, hemlig. Medverkande: Hanna-Reetta Schreck, Ann-Luise Bertell, Axel Åhman, Annika Hällsten, Martin Welander och Agneta Rahikainen. **STR**
- 20.11 Fortbildning för forskare: Språkforskning med digitala data: etik, praktik och juridik. Medverkande: Åsa Palviainen, Ylva Hård af Segerstad, Jonas Lång, Tiina Räisä, Kristina Linnovaara och Johan Pyy. **STR**
- 20.11 Symposium: Pacius och hans musikarv på Riddarhuset i Helsingfors i samarbete med Finlands musikarv r.f. Medverkande: Helsingfors kammarkör, Nils Schweckendiek, Timo Virtanen, Matti Huttunen, Margit Rahkonen, Seija Lappalainen, Riikka Siltanen och Henrik Meinander. **STR**

December

- 2.12 Seminarium: Frågan om Åland – Forskarsynpunkter på Ålandsfrågan och dess lösning. Medverkande: Christer Kuvaja, Ann-Catrin Östman, Dan Nordman, Henrik Meinander, Pertti Hakala, Ida Jansson, Kenneth Gustavsson och Susann Simolin. **STR**
- 4–6.12 Litteraturevenemanget Bokström. I samarbete med Hufvudstadsbladet. Medverkande i SLS program: Kimmo Grönlund, Kim Strandberg, Staffan Himmelroos, Susanna

14.12 Ginman, Anne Bergman, Carola Ekrem, Bo-Göran Åstrand, Wivan Nygård-Fagerudd, Lisa Södergård, Susanne Österlund- Pöttsch, Sebastian Johans, Yukiko Duke, Karin Sidén, Märtha Norrback, Johanna Ilmakunnas, Hanna Kurtén och Kristina Sigunsdotter. **STR** Programkväll: Fest! Finlandssvenska festtraditioner. Medverkande: Anne Bergman, Carola Ekrem och Micaela Röman. **STR** Youtube

Sammanlagt deltog ca 1680 personer på plats eller via videokonferens i de 30 evenemang som SLS ordnade eller stod som delarrangör för under 2020.

Evenemangen som sändes via SLS Youtubekanal hade sammanlagt 5 426 visningar på 30 sekunder eller mer.

Evenemangen som sändes via Vimeo fick 2 962 visningar.

Evenemangen som sändes via SLS Facebookkonto hade tillsammans 770 visningar på en minut eller mer under 2020.

ARKIVETS DONATIONER OCH INSAMLINGAR

Historiska och litteraturhistoriska samlingen

Donationer

Berit Ahrenbergs arkiv (SLSA 1358)
Karl-Gustav Sundströms arkiv (SLSA 1415)
Gun Österbergs arkiv (SLSA 1419)
Kurt och Anna-Lisa Bäckströms krigskorrespondens (SLSA 1420)
Släkten Björkenheims arkiv (SLSA 1421)
Ralf Parlands arkiv (SLSA 1422)
Leif Salméns arkiv (SLSA 1423)
Handlingar rörande släktkretsen Hernberg, Bäckman och Ramberg (SLSA 1424)
Hilmer Brommels arkiv (SLSA 1425)
Släkten Mäklins arkiv (SLSA 1426)
Carina Wolff-Brandts arkiv (SLSA 1427)
Släkten Grigorikoffs arkiv (SLSA 1428)
Georg Golovins arkiv (SLSA 1429)
Åke och Karin Hellmans arkiv (SLSA 1430)
Carl-Olaf Homéns arkiv (SLSA 1431)
Sten Drakenbergs fotografier från inbördeskriget (SLSA 1432)
Solveig von Schoultz dagböcker, tillägg (SLSA 762)
Tito och Ina Collianders arkiv, tillägg (SLSA 866)
Föreningen Ulfåsa Älgars arkiv, tillägg (SLSA 882)
Svenska Teaterföreningens i Finland arkiv, tillägg (SLSA 892)
Finlands svenska författareförenings arkiv, tillägg (SLSA 904)
Johan Otto Söderhjems arkiv, tillägg (SLSA 916)
Arkivet för Daniel Johan Wadéns fond, tillägg (SLSA 997)
Ella Kajanus arkiv, tillägg (SLSA 1027)
Helsingfors sång- och musikförbunds arkiv, tillägg (SLSA 1028)

Solveig von Schoultz arkiv, tillägg (SLSA 1046)
Maj-Lis Holmberg dikter och brev, tillägg till Vetenskapliga småarkiv (SLSA 1050 Div 57)
Maire Peltonens arkiv, tillägg (SLSA 1051)
Lars von Haartmans arkiv, tillägg (SLSA 1088)
Ab Oy Kelonias arkiv, tillägg (SLSA 1149)
Mary Hildéns arkiv, tillägg (SLSA 1169)
Svenska Klubbens arkiv, tillägg (SLSA 1180)
Ulla Wegelius privatarkiv, tillägg (SLSA 1182)
Carl-Eric Thors arkiv, tillägg (SLSA 1249)
Gurli Lindéns arkiv, tillägg (SLSA 1326)
Stina Katchadourians arkiv, tillägg (SLSA 1366)
Seija Dahlgrens arkiv, tillägg (SLSA 1371)
Charlotta Bouchts fotografier, tillägg (SLSA 1400)

Traditions- och språksamlingen

Donationer

Mottagna textmeddelanden 1997–2008 (SLS 2350)
Hilda Engströms minnesalbum (SLS 2355)
Folkvisor (SLS 2356)
Tvåspråkigheten och det mångkulturella Finland, tillägg (SLS 2277)

Insamling

Duande och niande – hur gör vi idag?, frågelista (SLS 2347)
Finland stänger! Hur påverkar corona dig?, frågelista (SLS 2351)
Hur ser det ut? Social distansering i fest och vardag, upprop (SLS 2352)
Personer i den virtuella verkligheten (under coronapandemin), intervjuer (SLS 2353)
Drömman mardrömmar, frågelista i samarbete med forskare vid HU och SKS (SLS 2354)
Aktivism och samhällsengagemang, intervjuer (SLS 2357)
I hopp om stipendium, frågelista i samarbete med SKS, Alfred Kordelins stiftelse m.fl. (SLS 2358)

Traditions- och lokalhistoriska samlingen i Österbotten

Donationer

Världar i Omställning (ÖTA 360)
Vasa förr och nu (ÖTA 361)
Familjen Dahlback-Häggmans arkiv (ÖTA 362)
Kulör – Kulturarv som levande österbottnisk resurs (ÖTA 363)
Spår från medeltiden (ÖTA 364)
Edvin Eklunds arkiv, tillägg (ÖTA 73)
Greta Granbackas arkiv, tillägg (ÖTA 221)
Birgit Bergdahls arkiv, tillägg (ÖTA 269)
Hembygdsvetenskapgruppen i Gerby-Vestervik, tillägg (ÖTA 270)
Olof och Margit Pähls arkiv, tillägg (ÖTA 358)
Släkterna Pått och Nymans arkiv, tillägg (ÖTA 346)

Samlingen för folklig musik- och dansutövning

Donationer

Folkdansfotografier och -filmer (FMI 502)
Sven Runar Wiiks samling (FMI 504)
Notsamling efter Totte Westin (FMI 505)
Simon Gripenbergs fotosamling (FMI 506)

Jan-Erik Skatas folkdansbilder och -filmer (FMI 507)
Till folkmusikinstitutet insända visor, vishäften, noter etc., tillägg (FMI 223)
Visor låtar och ringlekar insamlade i Malax, tillägg (FMI 316)
Musikern Karl "Edde" Edfelts samling, tillägg (FMI 400)
Karin Sandqvists arkiv, tillägg (FMI 440)
Erik Dannbergs kompositioner och arrangemang, tillägg (FMI 442)

Insamling

Folkmusik- och folkdanshändelser 2020, fotografier och film (FMI 501)
Intervju med spelman i Sibbo (FMI 503)
Musik under coronakrisen, frågelista (FMI 508)
Finländska mästerskapen i nyskrivna snapsvisor 2020, tävlingsbidrag (FMI 509)

MEDLEMMAR

SLS hade vid årets slut 31.12.2020 998 medlemmar (2019: 1016). Medlemsantalet fördelar sig enligt följande:

- 33 hedersmedlemmar i Finland
- 15 hedersmedlemmar utomlands
- 42 korresponderande medlemmar i Finland
- 43 korresponderande medlemmar utomlands
- 10 stiftande medlemmar
- 16 ständiga medlemmar
- 839 årsmedlemmar

Hedersmedlemmar och korresponderande medlemmar 31.12.2020

<i>Hedersmedlemmar i Finland</i>	<i>kallad</i>
Andersson, Håkan, professor	2011
Bargum, Magnus, kommerseråd, ekon.dr h.c.	2019
Björkstrand, Gustav, professor	2000
von Bonsdorff, Lena, musikpedagog och -skribent	2011
Brusila, Johannes, professor	2018
Homén, Carl-Olaf, ped.dr h.c., vicehäradshövding	2010
Häggman, Ann-Mari, professor	2015
Häkli, Esko, professor	1985
Ivars, Ann-Marie, professor	2008
Jungar, Sune, professor	1999
Karlsson, Fred, professor	2018
Klinge, Matti, professor	1992
Lax, Henrik, vicehäradshövding	2003
Lönnqvist, Bo, professor	2006
Mazzarella, Merete, professor	1997
Nuolijärvi, Pirkko, professor	2010
Nuorteva, Jussi, generaldirektör, docent	2019
Pettersson, Bo, professor	2013
Pettersson, Magnus, kansliråd	2017
Reuter, Mikael, fil.dr h.c.	2008
Saari, Mirja, professor	1996
Storå, Nils, professor	2001
Ståhlberg, Krister, professor	2004

PERSONAL 31.12.2020

<i>Namn</i>	<i>Befattning</i>	<i>Namn</i>	<i>Befattning</i>
Antskog Harald	T.f. digitaliseringskoordinator	Norrback Märtha	Äldre redaktör
Asp Pia	Redaktör	Nygård Jungar Ingela	Personalchef
Berg Patricia	Redaktionschef	Nylund Magnus	Redaktör
Bergheim-Ahlqvist Marina	Förvaltare, Stor-Sarvlaks Gård	Nyqvist Niklas	Projektforskare
von Bonsdorff Anna	Arkivförtecknare	Olín Ninny	Ekonomichef
Bredbacka-Grahn Malin	Förlagsredaktör	Orlo Marcus	Controller
Broman Magnus	Lantbruksarbetare, Stor-Sarvlaks Gård	Pihlflyckt Katarina	Förlagsredaktör
Cantell Linda	Evenemangskoordinator	Pitkonen Piguet Elina	Controller
Claes Pieter	Redaktör	Pokela Antti	Grafiker
Dahlberg Mats	Redaktör	Pyö Johan	Utvecklingschef
Edgren-Henrichson Nina	Projektchef	Rahikainen Agneta	Marknadsföringschef
Ek Jacobina	Bibliotekssekreterare	Rask Hedvig	Förlagsredaktör
Ek Rasmus	Systemutvecklare	Rentola Janne	Fotograf
Ervalahti Nora	Förlagsredaktör	Richard Annika	Producent
Forsell Pia	Forskare	Riska Hanna	Försäljningskoordinator
Gerkman Kristian	Placeringschef	Rosenström Marika	Arkivarie
Ginström Martin	Bibliotekarie	Rosqvist Jörgen	Lantbruksarbetare, Stor-Sarvlaks Gård
Grandell Jens	T.f. redaktionschef	Rytikoski Kajsa	Seminarie- och stipendiekoordinator
Gullmets-Wik Marie-Charlotte	Projektforskare	Rönnqvist Sara	Arkivarie
Gustavsson Pamela	Enhetschef	Salonen Martin	IT-specialist
Hakala Matilda	Kundkoordinator	Sandell Karin	Nämndforskare
Hakala Petra	Förste arkivarie	Sandin Maria	Redaktör
Hellman Katja	Enhetschef, t.f. instituttschef	Scholz Jörgen	Redaktör
Herberts Carola	Huvudredaktör	Selén Margareta	Ekonomisekreterare
Häggman Ann-Mari	Projektledare	Stenberg-Sirén Jenny	Nämndforskare
Jonasson Maren	Redaktör	Stjernberg Robert	Redaktionsassistent
Jylhä Sanna	Arkivarie	Sundström Marie-Louise	Arkivsekreterare
Jönsson Emma	Ekonomiassistent	Svanström Synnöve	Arkivarie
Karlsson Roger	Vaktmästare	Södergård Lisa	Arkivarie
Kawecki Daniel	Nämndforskare	Söderman Karola	Informationsförvaltningschef
Kilpelä Eliel	Redaktör	Thylin-Klaus Jennica	Utgivningschef
Kjellin Lisbeth	Pris- och understödskoordinator	Tidigs Julia	Nämndforskare
Koskinen Katja	Arkivarie	Toivola Tuuli	Digitaliseringskoordinator
Krokkfors Ina	Redaktör	Tuominen Emma	Kommunikatör
Kurtén Hanna	Redaktör	Uppgård Pia	Arkivarie
Kuvaja Christer	Forskningschef	Vainio-Kurtakko Maria	Enhetschef
Köhler Sebastian	Redaktör	Waller Sandra	Nämndforskare
Labart Niklas	IT-specialist	Wallgren Dag	VD
Laitinen Nelly	Förste arkivarie	Weckström Thomas	Medietekniker
Liljestränd Niklas	Systemutvecklingschef	Veit Elisa	Redaktör
Lillqvist Jonas	Utvecklingsansvarig, digital utgivning	West Ingela	Informatör
Lindén Christian	Fastighetsskötare, Stensböle	West Monica	Amanuens
Lindholm Pia	Arkivarie	Westerlund Mikaela	Fastighetsskötare, Diktarhemmet
Lindqvist Yrsa	Förste arkivarie	Wiberg Rosita	VD-assistent
Linnovaara Kristina	Arkivchef	Wickholm Frida	Redaktör
Ljungqvist Patricia	T.f. evenemangskoordinator	Wikholm Mats	IT-chef
Lund Karin	Redaktör	Wiljanen Hans	Fastighetschef
Luoma Kaisa	Informationskoordinator	Virtanen Mirva	Arkivförtecknare
Lång Jonas	Kanslichef	Österlund-Pöttsch Susanne	Arkivarie
Lönnblad Marie	Arkivarie		
Martonen Kai	Digitaliserare		
Miinalainen Maria	Arkivarie		
Movall Anna	Digital koordinator		
Mäklin Marika	Kommunikationschef		

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

PB 158, FI-00171 Helsingfors
09 618 777
Besöksadress: Riddaregatan 5, Helsingfors
www.sls.fi